

Fantastic Club

H.G. Wells

OMUL INVIZIBIL

EDITURA ALBATROS

H. G. Wells

Fantastic Club

OMUL INVIZIBIL

virtual-project.eu
== aladrian ==

În româneşte de M. RALIAN şi C. CAMIL
Postfaţa de I. HOBANA
Prototip colecţie: GH. MARINESCU
THE INVISIBLE MAN By H. G. Wells

Editura Albatros 1971

I. SOSIREA UNUI PERSONAJ STRANIU

Străinul îşi făcuse apariţia cam pe la începutul lunii februarie, într-o zi geroasă, cu vânt şfichiuitor, şi cu ninsoare deasă - de altfel ultima din anul acela. De la gara din Bramblehurst o luase pe jos, tăind drumul peste câmp. Într-una din mâinile-i vârâte în mănuşi groase purta un geamantan mic. Era înfofolit din cap până în picioare, iar marginea pleoştită a pălăriei de fetru moale îi ascundea în întregime faţa, lăsând să se vadă numai vârful lucios al nasului; zăpada se adunase grămadă pe umeri şi pe piept şi-i împodobea geamantanul cu o creastă albă. Împleticindu-se, mai mult mort decât viu, dăduse buzna în sala hanului „La poştalionul cu cai” şi-şi azvârlise geamantanul pe jos. „În numele omeniei, strigase el, înduraţi-vă şi lăsaţi-mă să mă încălzesc! O cameră şi un foc bun!” Se scuturase de zăpadă în mijlocul sălii, izbind cu picioarele în podea, şi apoi o urmase pe mrs.[1] Hall în odaia de oaspeţi, ca să se înţeleagă cu ea asupra preţului. Cei doi galbeni aruncaţi pe masă îl ajutaseră să intre în stăpânirea odăii, fără să lungească prea mult vorba.

După ce a aprins focul, mrs. Hall l-a lăsat singur şi s-a dus să-i pregătească prânzul cu propriile ei mâini. Un muşteriu rătăcit prin Iping în toiul iernii însemna o pleaşcă picată din cer! Şi, pe lângă toate, omul nu părea de loc cărpănos, aşa încât hangiţa era hotărâtă să arate că ştie să preţuiască norocul care dăduse peste ea.

După câteva clipe, slănina sfârâia în tigaie, iar câteva cuvinte tari, alese cu dibăcie, o puseră în mişcare pe Millie, slujnica cea bolnăvicioasă. Încărcată cu farfurii, pahare şi cu o faţă de masă mrs. Hall s-a îndreptat spre odaia de oaspeţi, ca să pună masa cu *éclat*[2] de zile mari.

Dar când a dat cu ochii de muşteriul ei a rămas locului mirată la culme. În ciuda focului care duduia în cămin,

---

[1] Prescurtare de la mistress (engl.), doamnă.
[2] Strălucire (fr.).

călătorul nu-şi dezbrăcase paltonul, ba nici măcar pălăria nu şi-o scosese. Stătea cu faţa la fereastră, contemplând zăpada care se aşternea în curte. Nemişcat, ţinându-şi la spate mâinile înmănuşate, părea furat de gânduri.

Băgând de seamă că stropii de zăpadă topită picurau de pe umeri - drept pe covor, hangiţa l-a întrebat:

— Domnule, n-aţi vrea să-mi daţi pălăria şi paltonul ca să vi le usuc ca lumea, la bucătărie?

— Nu, a răspuns el, fără să se întoarcă.

Crezând că a înşelat-o auzul, mrs. Hall era cât pe ce să repete întrebarea, dar străinul şi-a întors capul spre ea şi a privit-o intens.

Mrs. Hall a observat atunci că necunoscutul purta nişte ochelari mari, albaştri, cu apărătoare şi că mutra-i era ascunsă de nişte favoriţi stufoşi, care se revărsau peste gulerul ridicat al paltonului.

— Bine, domnule. Cum doriţi dumneavoastră îndată are să fie mai cald în cameră.

„Domnul” a rămas tăcut şi i-a întors iarăşi spatele.

Simţind că încercările ei de a lega o conversaţie dăduseră greş, stăpâna hanului, a isprăvit în grabă aşezatul mesei, cu mişcări scurte şi repezite, şi a şters-o din cameră. Întorcându-se puţin mai târziu l-a găsit întocmai aşa cum îl lăsase. Gârbovit, cu gulerul ridicat, sta nemişcat - parcă împietrise! Marginile pălăriei, ude leoarcă, lăsate în jos, îi ascundeau urechile şi toată faţa. Cu gesturi băţoase, femeia a aşezat pe masă ouăle, slănina şi s-a adresat pe un ton răstit:

— Prânzul e servit, domnule.

— Mulţumesc! a replicat străinul, mai înainte ca ea să fi isprăvit.

Nu s-a urnit din loc până ce nu s-a închis uşa în urma ei. Dar o clipă mai târziu s-a răsucit pe călcâie şi s-a apropiat de masă, cu o anumită grabă.

Îndreptându-se spre bucătărie prin spatele localului, mrs. Hall auzi un fel de scrâşnet, care se repeta la intervale

regulate. Hârş, hârş, hârş... era hârşâitul unei linguri cu care cineva freca de zor muştarul într-un castron. „Of, ce ţi-e şi cu fata asta! izbucni ea. Poftim, mie mi-a ieşit cu totul din minte! Numai ea e-n stare să tărăgănească atâta o treabă!” Se apucă să frece ea singură muştarul, fără să uite în acelaşi timp să-i tragă Millie-ei o săpuneală zdravănă, pentru încetineala ei exasperantă. „Am prăjit slănina şi ouăle, am pus masa - ce mai vorbă, am făcut totul! - pe când dumneaei (halal ajutor!) a tot stat şi a frecat muştarul!” Şi doar aveau de-a face cu un client nou, care dorea, poate, ă rămână mai multă vreme!

Umplu borcănaşul cu muştar şi, punându-l solemn pe o tavă neagră cu margini aurite, îl purtă spre odaia de oaspeţi.

Ciocăni în uşă şi o deschise fără să mai aştepte răspuns.

Cum a văzut-o intrând, străinul s-a aplecat iute, aşa că mrs. Hall n-a mai zărit decât ceva alb, care dispărea înapoia mesei. Omul părea să caute ceva ce-i scăpase pe jos. Hangiţa trânti borcanul cu muştar pe masă. Atunci băgă de seamă că „domnul” îşi dezbrăcase paltonul şi pălăria şi le întinsese pe un scaun în dreptul căminului. O pereche de ghete ude prevestea că grătarul de fier din faţa căminului avea să ruginească. Se îndreptă hotărâtă într-acolo.

— N-am ştiut, domnule, că ... începu ea, dar se opri încurcată.

— Mulţumesc, făcu el sec, uitându-se mereu când la ea, când la uşă.

— Îndată or să fie complet uscate, domnule, îl asigură ea.

Luă hainele şi ieşi. Din prag mai aruncă o privire spre capul acela înfăşurat în alb, străjuit de ochelarii întunecaţi... dar faţa necunoscutului rămânea ascunsă în dosul şervetului. Închizând uşa, mrs. Hall simţi că i se zbârleşte părul; pe faţă i se citea uimirea cea mai adâncă. „Niciodată nu mi-aş fi putut închipui aşa ceva! murmură ea. Doamne fereşte!”! Se îndreptă în tăcere spre bucătărie; era atât de

îngândurată, încât uită s-o mai întrebe pe Millie cu ce-şi pierde vremea.

Străinul trase cu urechea la zgomotul paşilor care se îndepărtau. Înainte de-a lăsa şervetul din mână şi de-a-şi continua dejunul, se uită plin de îngrijorare înspre fereastră. Apoi luă o îmbucătură, aruncă din nou o privire bănuitoare spre geam, mai luă o îmbucătură… în cele din urmă se ridică şi, cu şervetul în mână, merse spre fereastră şi trase jaluzelele până în dreptul perdeluţelor de muselină albă, care acopereau partea de jos a geamurilor. Camera se cufundă în penumbră. Uşurat, se întoarse la masă şi-şi reluă prânzul.

„Săracu de el, o fi avut ceva, vreun accident sau vreo operaţie, sau mai ştiu eu ce… îşi spunea mrs. Hall. Să-mi vină rău, nu alta, când dădui cu ochii de grămada aia de bandaje!”

Înteţi focul şi luă un umeraş, pe care atârnă la uscat paltonul călătorului. „Şi sticlele alea de pe ochi! Parcă-i o căpăţână de scafandru, nu o mutră de om!” Îi agăţă şi fularul de un capăt al umeraşului. „Şi batista aia, pe care şi-o tot îndesa peste gură! Şi vorbea prin ea!… Pesemne că-i lovit şi la gură … asta o fi.”

Îşi aminti dintr-o dată de ceva şi se întoarse iute:

— Pentru Dumnezeu! exclamă ea, găsindu-şi pricină ca să se descarce, n-ai mai isprăvit o dată cu cartofii ăia, Millie?

Când a revenit ca să strângă masa, mrs. Hall şi-a întărit convingerea că străinul fusese rănit la gură sau desfigurat de presupusul accident; într-adevăr, deşi ţinea în mână o pipă aprinsă, el nu şi-a îndepărtat fularul de mătase, pe care şi-l înfăşurase în jurul bărbiei, şi n-a dus pipa la gură toată vremea cât a rămas ea în cameră. Şi asta nu pentru c-ar fi fost distrat - doar îl văzuse ea cum se uita ţintă la tutunul care ardea mocnit. Stătea într-un colţ, cu spatele la fereastră. Acum, după ce mâncase pe săturate şi băuse, acum, când simţea cum căldura se împrăştie prin vine,

„domnul” vorbea mai puţin repezit ca înainte. Focul, reflectându-se în sticlele ochelarilor enormi, le împrumuta o sclipire vie, roşiatică, pe care n-o avuseseră până atunci.

— Mi-am lăsat o parte din bagaj în gara Bramblehurst, îi spuse el. Ce trebuie făcut ca să-mi parvină?

Ascultând lămuririle hangiţei, îşi înclină politicos papul bandajat, în semn că-i acordă toată atenţia.

— Abia mâine?! exclamă el. Nu există vreun mijloc mai rapid de expediere? Păru dezamăgit când ea răspunse că nu. Sunteţi absolut sigură? Nu cumva merge vreun căruţaş într-acolo? Pornită pe vorbă mrs. Hall îi răspunse la întrebări, şi îndată se avântă la taifas.

— Drumul pe câmp e plin de hârtoape, domnule. (Ăsta era răspunsul la întrebarea dacă s-ar putea păşi vreo căruţă.) Şi, agăţându-se de acest prilej, adăugă: S-a răsturnat o trăsură acolo, acu un an şi mai bine. S-a prăpădit un domn, cu vizitiu cu tot. Accidentele se întâmplă aşa, pe negândite, nu, domnule?

Dar oaspetele nu se lăsa prea uşor tras de limbă.

— Cred că acuma aş putea să le pun la uscat, nu-i aşa? întrebă ea pe un ton care nu admitea contrazicere.

— Nu te atinge de pălărie! se răsti morocănosul musafir, cu o voce înăbușită.

Întorcându-se spre el, hangiţa văzu că-şi ridicase capul şi o privea.

Mută de uimire, rămase o clipă pironită locului, holbându-se la el.

Necunoscutul îşi acoperise partea de jos a feţei cu o bucată de pânză albă - un şervet al lui - care-i ascundea cu totul gura şi maxilarele; din această pricină, vorbea înăbușit. Dar nu asta o lăsase pe mrs. Hall cu gura căscată, ci constatarea că pe deasupra ochelarilor albaştri, fruntea străinului era acoperită de un bandaj alb. Un alt bandaj îi învelea în întregime urechile şi nu-i lăsa liberă nici o părticică din figură, afară de nasul ascuţit, de un roşu aprins, care lucea cu aceeaşi intensitate ca în clipa sosirii.

Călătorul nostru purta o haină de catifea cafenie, cu un guler înalt de pânză, negru vărgat, ridicat în jurul gâtului. Şuviţele de păr negru şi des care izbuteau să se strecoare pe dedesubtul feselor sau printre bandajele aplicate cruciş apăreau ici şi colo, ca nişte cozi sau ca nişte coarne ciudate, dându-i înfăţişarea cea mai bizară pe care şi-o poate închipui o minte omenească. Capul acesta înfăşurat şi bandajat oferea o privelişte atât de discordantă cu aceea la care s-ar fi aşteptat mrs. Hall, încât nu-i de mirare că femeia rămăsese încremenită.

Străinul nu-şi mişca şervetul de la gură, ci continua să-l ţină — abia acum îşi dădu ea seama — cu mâna vârâtă într-o mănuşă cafenie. O privea într-una dindărătul lentilelor lui de nepătruns.

— Nu te atinge de pălărie, repetă el; cuvintele se strecurau nedesluşite prin pânza albă.

Hangiţa începea să-şi recapete sângele rece, după emoţia pe care o încercase. Aşeză din nou pălăria pe scaunul de lângă cămin.

— Se întâmplă, bodogăni el prin grosimea fularului, privind-o liniştit dindărătul sticlelor întunecate.

— Şi ţine mult pân' se face bine, e-adevărat? Iac-aşa fuse şi cu Tom, băiatu sori-mi. S-a tăiat la mână cu o coasă, a căzut peste ea pe când cosea fânul, şi Doamne iartă-mă! a mers trei luni de zile legat, domnule. Să nu-ţi vină să crezi! De-atunci ni-e şi groază să mai văd o coasă, zău aşa!

— E lesne de înţeles! făcu oaspetele.

— Într-o vreme se temea că o să trebuie să-şi facă operaţie… Vai, tare frică i-a mai fost, domnule!

Deodată, omul râse - un hohot care aducea a lătrat, un hohot pe care părea că vrea să-l înăbușe în gură, să-l înghită.

— Nu zău, îi era tare frică?…

— Da, domnule. Şi, credeţi-mă, nu-i nimica de râs aicea, cel puţin pentru ăi de l-au îngrijit, cum făcui şi eu, că soru-mea era, mă rog, ocupată toată vremea cu ăia mai mici…

Toată ziua, domnule, îi tot făceam şi-i desfăceam bandajele. Aşa încât… dacă pot să-mi îngădui să vă spun…

— Vrei să-mi aduci nişte chibrituri? o întrerupse brusc necunoscutul. Mi s-a stins pipa.

Luată prin surprindere, mrs. Hall tresări ca muşcată de şarpe. Era o grosolănie din partea Străinului, după atâtea confesiuni câte-i făcuse ea. Simţi o clipă că o îneacă furia, dar, amintindu-şi de cei doi galbeni primiţi, se stăpâni şi plecă să aducă chibriturile.

Luându-le din mâna ei, îi spuse scurt „mulţumesc”, apoi îi întoarse spatele şi se apucă să privească pe fereastră. Era limpede că nu-i plăceau discuţiile despre operaţii şi bandaje. Aşa că, până la urmă, buna mrs. Hall „nu şi-a putut îngădui să-i spună …”

Era însă vădit că felul lui jignitor de a fi o întărâtase (Millie avea să simtă asta pe propria-i piele, în după-amiaza aceea).

Călătorul a rămas în camera de oaspeţi până pe la patru, fără să-i ofere inimoasei femei un cât de mic prilej de a mai pătrunde înăuntru. Cea mai mare parte din timp, totul părea scufundat într-o linişte desăvârşită. Străinul fuma, la lumina focului, sau poate moţăia. S-ar fi zis că se înfăşură în întunericul care se aduna în odaie din ce în ce mai dens.

Dacă însă ar fi tras cineva cu urechea, ar fi putut să-l audă mişcându-se. O dată sau de două ori a scormonit jăraticul şi s-a plimbat prin odaie, vreme de câteva minute. Părea că vorbeşte de unul singur. Apoi fotoliul a scârţâit sub greutatea lui.

II. PRIMELE IMPRESII ALE LUI MR. TEDDY HENFREY

Pe la vreo patru se întunecase de-a binelea. Tocmai când mrs. Hall îşi aduna curajul necesar ca să intre la muşteriul ei şi să-l întrebe dacă doreşte, un ceai, sosi la han Teddy Henfrey ceasornicarul.

— Pe legea mea, mrs. Hall, păcătoasă vreme pentru ăl de n-are încălţăminte zdravănă!

Într-adevăr, afară zăpada se aşternea din belşug.

Hangiţa aprobă din cap. În clipa aceea observă că ceasornicarul avea la el geanta cu scule!

— Ia stai, domnu Teddy, dacă tot eşti aici, te-aş ruga să vezi ce-i cu ceasornicu ăl vechi din odaia de oaspeţi. Merge bine şi bate orele, de-l auzi prin toată casă, numa că minutarul nu vrea cu nici un chip să se mişte de la ora şase.

Îl conduse spre odaia de oaspeţi, bătu în uşă şi intră.

Îl văzu pe străin înfundat în fotoliul din faţa căminului. Părea că moţăie; capul bandajat îi alunecase pe umăr. Odaia era luminată doar de reflexele roşiatice ale flăcărilor. Cu puţin înainte, mrs. Hall aprinsese lampa din sala hanului şi era încă orbită din pricina luminii; în faţa ochilor îi jucau pete roşii, şi totul în jur îi apărea învăluit în umbră, cu contururi nedesluşite. Totuşi, o frântură de secundă se păru că omul din faţa ei avea o gură enormă, căscată, o gură monstruoasă, care-i înghiţea toată jumătatea de jos a feţei. Fioroasă vedenie: capul bandajat în alb, cu ochelarii aceia lugubri, sub care fee căsca o gaură neagră, imensă… în aceeaşi clipă, însă, străinul tresări, se îndreptă în fotoliu şi-şi duse până la faţă. Hangiţa deschise larg uşa, pentru ca lumina să pătrundă în cameră. Acum putea să-l vadă mai bine: în locul şervetului, îşi aplicase fularul peste obraz. Totul fusese doar o nălucire.

Mrs. Hall începea să-şi revină din spaima prin pare trecuse.

— Dacă nu vă supăraţi, domnule, omul ăsta vrea să vadă ce-i cu ceasul.

— Ha? Să vadă ce-i cu ceasul? îngăimă ciudatul călător, cu mâna la gură, privind buimăcit de jur împrejur; apoi dezmeticindu-se de-a binelea, adăugă: Da, poftim.

Mrs. Hall ieşi să aducă o lampă. Străinul se ridică şi-şi întinse somnoros mădularele. Hangiţa se întoarse apoi cu

lampa, iar mr.[3] Teddy Henfrey, intrând în cameră, se găsi faţă în faţă cu acest straniu personaj înfăşurat în bandaje. După cum mărturisea singur mai târziu, „rămăsese cu gura căscată”.

— Bună seara, se adresă necunoscutul, privindu-l „ca pe un broscoi, după cum se exprima mr. Henfrey, pe care-l dăduseră gata ochelarii cei întunecaţi.

— S… sper că n… nu vă stingheresc… se bâlbâi mr. Henfrey.

— Câtuşi de puţin, răspunse celălalt. Deşi, după cât am înţeles, urmă el, întorcându-se spre mrs. Hall, camera asta urmează să-mi aparţină mie, pentru propria mea folosinţă.

— Îmi spuneam, domnule, răspunse mrs. Hall, că poate şi dumneavoastră aţi prefera ca ceasornicul …

— Desigur, îi tăie străinul vorba, sigur că da, dar în general îmi place să nu fiu stingherit. Se rezemă de cămin şi-şi duse mâinile la spate. Şi pe urmă, adăugă el, când se va sfârşi cu reparaţia ceasornicului, aş dori un ceai. Dar nu mai înainte de-a isprăvi dumnealui.

Mrs. Hall voia tocmai să iasă din cameră — de astă dată nu mai încercase să lege o conversaţie, pentru că nu i-ar fi convenit să fie repezită de faţă cu mr. Henfrey — când călătorul o întrebă dacă a făcut ceva în chestiunea transportului bagajelor din Bramblehurst. Femeia îi răspunse că a vorbit cu poştaşul şi că le-ar putea aduce un cărăuş a doua zi.

— Eşti convinsă că n-ar fi posibil să le capeţi mai curând? insistă el.

Cu o răceală tăioasă în glas, mrs. Hall declară că este convinsă de acest lucru.

— Aş dori să-ţi aduc la cunoştinţă că mă ocup cu cercetări ştiinţifice, îi explică străinul. Nu ţi-am spus asta de la început, pentru că eram prea îngheţat şi obosit.

— Adevărat, domnule? exclamă mrs. Hall, adânc impresionată.

---

[3] Prescurtare de la *mister* (engl.), domnule

— Mai trebuie să-ţi spun că bagajul meu conţine diferite aparate şi instrumente…

— Lucruri foarte de folos domnule, pricep.

— … şi că, bineînţeles, sunt nerăbdător să-mi continui cercetările…

— Desigur, domnule.

— Motivul care m-a adus la Iping… — urmă el, căutându-şi cuvintele, a fost… dorinţa de singurătate. Nu vreau să mă tulbure nimeni în munca mea. Şi pentru că veni vorba de munca mea, ţin să-ţi mai spun că am suferit un accident…

„Am ştiut eu!” se bucură mrs. Hall în sinea ei.

— … Aşa că trebuie să duc o viaţă mai retrasă. Uneori vederea mi-e atât de slăbită şi mă dor ochii atât de rău, încât simt nevoia să mă încui în odaie şi să stau ceasuri întregi pe întuneric. Asta nu întotdeauna, numai din când în când. Şi nu acum, bineînţeles. Când am asemenea momente, cel mai mic zgomot, de pildă dacă-mi intră o persoană străină în cameră, înseamnă pentru mine o tortură… E necesar ca lucrul acesta să fie limpede pentru dumneata.

— Desigur, domnule, răspunse mrs. Hall. Şi dacă pot să-mi îngădui să vă întreb …

— Cred că asta e tot ce-am avut de discutat, încheie străinul, cu tonul acela calm şi hotărât pe care-l folosea ori de câte ori găsea de cuviinţă.

Hangiţa îşi amână întrebarea şi compasiunea pentru un alt prilej.

După ce femeia ieşi din cameră, oaspetele rămase în picioare, în faţa focului, privind cum mr. Henfrey repara ceasul. Meşteşugarul lucra cu lampa alături. Razele de lumină cernute de abajurul verde cădeau pe mâinile lui şi pe cadran, lăsând restul încăperii în penumbră. Când îşi ridică privirea, în faţa ochilor îi jucau scântei multicolore. Curios din fire, se apucă să demonteze întregul mecanism al ceasornicului - treabă cu totul inutilă - doar-doar să mai

zăbovească pe acolo şi poate, cine ştie, să înnoade o convorbire cu ciudatul muşteriu. Dar străinul păstra o tăcere desăvârşită. Era atât de tăcut, încât mr. Henfrey simţea că-i calcă pe nervi. La un moment dat se păru că e singur în cameră şi ridică privirile încercând să străpungă perdeaua de pete verzui care se aşternuse peste ochi… dar acolo, învăluit în întunericul cenuşiu, pândea capul bandajat, cu lentilele acelea enorme, întunecate, care-l priveau fix … îngheţat de frică, Henfrey rămase vreme de un minut cu ochii pironiţi asupra chipului din umbră. Apoi îşi plecă din nou privirea peste ceasornicul! desfăcut. Tare neplăcută situaţie! Ar fi trebuit să vorbească ceva. Ce-ar fi să-i comunice că vremea-i prea friguroasă pentru data la care se aflau?

Îşi înălţă capul, ca şi cum ar fi vrut să prindă curaj în vederea acestei introduceri.

— Vremea… începu el.

— De ce nu isprăveşti şi nu pleci odată? izbucni arătarea aceea ţeapănă, în al cărei glas clocotea o furie cu greu înăbușită. N-ai altceva de făcut decât să fixezi minutarul pe axa lui. Ceea ce faci dumneata e curată înşelătorie!

— Îndată, îndată, domnule, într-un minut sunt gata. L-am examinat.

Şi mr. Henfrey şi-a terminat treaba şi a plecat. Dar a plecat plin de indignare. „Ei, fir-ar să fie! protestă el în gând, luptându-se cu nămeţii, un om trebuie să mai demonteze din când în când un ceasornic, nu-i aşa?” Şi apoi: „Ce adică, n-are voie omul să se uite la tine? Urâtule!” Şi iarăşi: „Se vede treaba că nu. Urmărit de poliţie dac-ai fi, şi tot nu te-ai bandaja şi înfofoli mai tare!”

În colţ, la Gleeson, îl zări în trăsura lui pe mr. Hall, care devenise de curând soţul stăpânei „Poştalionului cu cai”. Oricând era nevoie, mr. Hall făcea transporturi cu trăsura din Iping spre Sidderbridge Junction; de acolo se întorcea el acum. Şi, judecând după felul cum mâna caii, era limpede

că făcuse „un mic popas” la Sidderbridge.

— Bună, Teddy! strigă el, trecând înainte.

— Te aşteaptă acasă o sperietoare! îl preveni Henfrey.

Pornit pe taifas, Hall frână caii.

— Ce tot îndrugi acolo?

— Un muşteriu foarte suspect, care a tras la „Poştalionul cu cai”, îl lămuri. Pe cinstea mea!

Şi se porni să-i schiţeze lui Hall un portret foarte viu al fiorosului musafir de la han. Asta cam miroase a deghizare, hai, ce zici? Eu, unu, n-aş primi în casa mea pe cineva până nu l-aş vedea la mutră, insinuă Henfrey. Dar femeile sunt aşa de încrezătoare când e vorba de străini!… S-a băgat într-o odaie de-a ta şi nu şi-a zis nici măcar numele, îţi place?

— Nu mai spune! se minună Hall, care era cam greoi la minte.

— Da, da! A închiriat odaia cu săptămâna. Orice-o fi, mai devreme de-o săptămână nu poţi să-i faci vânt. Şi are o grămadă de bagaje, care-i sosesc mâine, aşa zice el. Vezi numai să n-aibă lăzi umplute cu pietre!

Şi-i povesti cum fusese escrocată mătuşa lui din Hastings de către un străin, care venise cu nişte valize goale. Într-un cuvânt, îi strecură bietului om în suflet sământa îndoielii.

— Dă-i drumu, bătrâno! îşi îndemnă Hall iapa. Am să văd eu cum stau lucrurile.

„Cu inima uşurată, mr. Henfrey o porni mai departe.

Dar mr. Hall n-a mai apucat „să vadă cum stau lucrurile”. N-a pus bine piciorul în prag, că l-a şi luat în primire nevastă-sa: de ce, mă rog, întârziase atâta la Sidderbridge? Şi, la întrebările lui timide, hangiţa i-a răspuns acru de tot fără să-i spună ce dorea el să ştie. Dar sământa îndoielii aruncate de mr. Henfrey încolţi în mintea lui mr. Hall, în ciuda bruftuielilor primite.

— Voi, femeile, nu le ştiţi chiar pe toate, declară el sentenţios.

Era hotărât să afle cât mai multe despre originalul oaspete, şi asta cât mai curând cu putinţă. Şi, când călătorul se duse la culcare, adică pe la nouă şi jumătate, mr. Hall intră foarte îmbufnat în camera de oaspeţi, examină cu multă atenţie mobila nevesti-si, ca să arate că el, şi nu străinul, era stăpân acolo şi, cu o umbră de dispreţ, cercetă un petic de hârtie mâzgălit cu câteva calcule, pe care-l lăsase străinul. Înainte de-a merge la culcare, o povăţui pe soţia dumisale ca a două zi să examineze cu multă atenţie bagajele muşteriului.

— Vezi-ţi tu de treaba ta, Hall, îl repezi hangiţa, că de-a mea am eu singură grijă.

Simţea cu atât mai mult nevoia să-şi verse focul pe consortul ei, cu cât îşi dădea seama că străinul acesta era, fără îndoială, un soi cu totul aparte şi cu cât se simţea şi ea cuprinsă de nelinişte. Se deşteptă în toiul nopţii, din pricina unui coşmar: vedea nişte capete mari, albe, ca nişte napi, cu ochi întunecaţi, care se căscau la ea… - şi capetele astea atârnau de nişte gâturi nesfârşit de lungi, care se întindeau după ea… Mrs. Hall era însă o femeie cu capul pe umeri: îşi înfrânse spaima, se întoarse pe partea cealaltă şi adormi la loc.

III.CELE O MIE ŞI UNA DE STICLE

Cam aşa s-au petrecut lucrurile în ziua aceea de 9 februarie, pe la începutul dezgheţului de primăvară, când acest personaj neobişnuit a aterizat din infinit tocmai în satul Iping. A doua zi, pe un noroi cumplit, îi sosiră şi bagajele. Putem spune că erau nişte bagaje care-ţi atrăgeau de îndată luarea-aminte. Mai întâi, două geamantane, aşa cum sunt geamantanele oricărui cetăţean obişnuit; pe urmă, însă, venea şi o ladă cu cărţi, nişte cărţi mari, groase, dintre care unele scrise de mână, cu o caligrafie greu de descifrat, şi, în sfârşit, o mulţime de coşuri, cutii şi lădiţe, care conţineau nişte obiecte

împachetate în paie. „Sticle”, îşi dădu cu părerea bărbatul hangiţei, scormonind printre paie, plin de curiozitate.

Încotoşmănat cu pălărie, palton, mănuşi şi şal la gât, ciudatul călător apăru deodată în uşă, nerăbdător să-şi vadă bagajele, pe care le adusese mr. Fearenside cu căruţa. Tot pregătindu-se să ajute la cărat, Hall se cam întinsese la vorbă. Străinul ieşi în capul scării, fără să observe câinele lui Fearenside, care adulmeca picioarele lui mr. Hall cu un aer *dilettante*[4].

— Haideţi odată cu lăzile alea! strigă el. Am aşteptat destul!

Coborî treptele şi se îndreptă spre spatele căruţei, vrând pesemne să ia un coş mai mic. Şi atunci…

Din clipa în care îl zărise, câinele lui Fearenside îşi zbârlise părul şi începuse să urle ca turbat. Când necunoscutul coborî în goană treptele, câinele făcu un salt şi se repezi să-l apuce de mână.

— Hop! strigă Hall, sărind înapoi (nu prea strălucea de bravură când avea de-a face cu câinii).

— Culcat! zbieră Fearenside, apucând biciul.

Colţii câinelui au slobozit iute mâna înmănuşată.

O lovitură, şi câinele a sărit în lături, pentru ca o clipă mai târziu să pună stăpânire pe piciorul străinului. S-a auzit cum pârâie stofa pantalonului. În momentul acela, însă, câinele a simţit şfichiuirea biciului lui Fearenside şi s-a retras sub căruţă, chelălăind descurajat. Totul se petrecuse cu iuţeala fulgerului. Nimeni nu scotea o vorbă limpede, toată lumea ţipa. Străinul se uită la mănuşa sfâşiată şi la pantalonul rupt, făcu un gest ca şi cum s-ar fi aplecat să-şi examineze piciorul, să răsuci pe călcâie, urcă treptele în fugă şi intră în han. Paşii săi răsunară de-a lungul coridorului, apoi pe treptele fără covor, care duceau spre odaia lui.

— Sălbăticiune ce eşti! răcni Fearenside, dându-se jos din căruţă cu biciul în mână. Câinele îl privea cu

[4] Plin de încântare (it.).

nevinovăţie printre spiţele roţii. Fă-te-ncoa! ţipă căruţaşul, că de nu …

Mr. Hall rămăsese cu gura căscată … „L-a muşcat?”, trase el concluzia… „Mă duc, mai bine, să văd ce face”.

În coridor o întâlni pe nevastă-sa.

— Javra căruţaşului l-a muşcat, o lămuri el.

Se duse de-a dreptul sus şi, găsind întredeschisă uşa odăii, o împinse şi dădu sa intre, fără nici un ceremonial (un om săritor din fire n-are nevoie de formalităţi).

Storul fusese coborât, şi odaia era cufundată în umbră. O clipă, Hall avu în faţa ochilor o privelişte tare ciudată: ceva care semăna cu un braţ ciung se mişca în direcţia lui, iar pe un fond alb, cam la înălţimea capului, apăreau trei pete imense, fără formă precisă. În aceeaşi clipă, însă, o lovitură zdravănă în piept îl azvârli afară, uşa îi fu trântită în nas iar cheia se răsuci în broască. Totul se petrecuse cu atâta iuţeală, încât omul nostru nu avusese vreme să privească mai cu luare-aminte. Doar unduirea unor forme nedesluşite, un brânci, o izbitură, atât. Acum stătea în micul coridor întunecos şi-şi spărgea capul să-nţeleagă ce putea să însemne arătarea aceea bizară.

După câteva minute se urni de acolo şi ieşi în uşa hanului.

Între timp, în faţa „Poştalionului cu cai” se şi adunase o mică gloată. Se aflau acolo mr. Fearenside, care reluase toată povestea de la capăt, mrs. Hall, care pretindea că javra lui n-are nici un drept să-i muşte pe clienţii ei, Huxter, negustorul de peste drum, care-i dădea zor cu întrebările, şi Sandy Wadgers, fierarul, care-şi dădea silinţa să împartă dreptate; pe lângă aceste persoane, se mai strânseseră câteva femei şi o droaie de copii, care, pălăvrăgeau:

— Nu m-ar muşca el pe mine, n-ai grijă!

— Câini de soiul ăsta n-ar trebui ţinuţi!

— Da’ de ce l-o fi muşcat?

Şi aşa mai departe.

Privindu-i şi ascultându-i de pe treptele Hanului, mrs. Hall se gândea că nu era cu putinţă să fi văzut el aievea arătarea aceea sinistră. De altfel, vocabularul lui era prea limitat ca să-i permită să-şi comunice impresiile.

— Zice că n-are nevoie de ajutor, răspunse el la întrebarea nevesti-si. Mai bine să-i cărăm bagajul înăuntru.

— Ar fi trebuit să-şi dezinfecteze rana la moment, interveni domnul Huxter. Mai ales dacă i s-a umflat…

— Eu i-aş împuşca pe toţi, asta aş face cu câinii ăştia, se pronunţă o cucoană din grup.

Deodată, câinele prinse iarăşi să urle.

— Hai, daţi-i drumul odată, răsună din uşă un glas iritat: era străinul, la fel de înfofolit, cu gulerul ridicat şi cu marginea pălăriei lăsată în jos. Cu cât o să-mi aduceţi mai repede calabalâcul ăsta, cu atât am să fiu mai încântat.

Deţinem de la un martor anonim declaraţia că străinul îşi schimbase pantalonii şi mănuşile.

— Sunteţi rănit, domnule? se interesă Fearenside. Îmi pare grozav de rău, câinele …

— Nu sunt de loc rănit. Nici măcar zgâriat. Daţi-i mai iute cu coşurile astea!

Apoi înjură în şoaptă, după cum ne afirmă mr. Hall.

Îndată ce, conform indicaţiilor sale, primul coş a fost cărat în camera de oaspeţi, ciudatul călător s-a repezit asupra lui ca un apucat şi a început să despacheteze, împrăştiind paiele pe jos cu o totală nepăsare faţă de covorul doamnei Hall. Din ladă ieşeau la iveală o sumedenie de sticle: borcane pântecoase conţinând diverse pulberi, sticluţe pline cu tot felul de lichide colorate sau incolore, sticle albastre pe care scria „otravă”, baloane cu gât lung, butelii mari, verzi şi albe, flacoane cu dop de sticlă şi cu etichete încrustate, sticle cu dop din plută fină, flaconaşe picătoare, sticle astupate cu capsule de lemn, sticle de vin, sticle de untdelemn… străinul le înşira pe dulap, pe cămin, pe masa de lângă fereastră, pe jos, pe raftul de cărţi, pretutindeni. Farmacia din Bramblehurst nu

se putea lăuda nici cu jumătate din sticlăria expusă acolo. Era un spectacol cât se poate de interesant. Coş după coş se uşura de încărcătura lui, până ce toate fură golite. Masa din mijlocul odăii dispăruse sub un morman de paie. Afară de sticle, singurele obiecte care s-au mai ivit din coşuri au fost o serie de eprubete şi o balanţă împachetată cu grijă. Şi, culmea!, de îndată ce-a isprăvit cu despachetatul, străinul s-a dus la fereastră şi s-a apucat să lucreze, fără să se sinchisească de muntele de paie, de focul care se stinsese, de lada cu cărţi rămasă afară de restul bagajului, care fusese cărat sus.

Când mrs. Hall i-a adus prânzul în odaie, necunoscutul era atât de adâncit în munca lui - turna nişte picături într-o eprubetă - încât nici n-a auzit-o intrând. Abia când dumneaei - de bună seamă înfuriată de halul în care arăta duşumeaua - a dat la o parte claia de paie şi a trântit aproape ostentativ tava pe masă, străinul a întors capul - nu mai mult de o clipă. Hangiţa a avut totuşi timpul să observe că-şi scosese ochelarii, care se găseau lângă el, pe masă; ciudat lucru, orbitele ochilor lui păreau nespus de adânci. Omul îşi puse ochelarii, se ridică şi se întoarse cu faţa spre ea. Mrs. Hall se pregătea tocmai să se plângă de paiele de pe jos, dar el i-o luă înainte.

— As dori să nu mai intri niciodată în cameră fără să baţi la uşă, o repezi el, cu tonul acela de exasperare fără margini, care părea să-l caracterizeze.

— Am bătut, da’ se vede că…

— Poate că ai bătut. Dar în cercetările mele, în cercetările mele atât de urgente şi de necesare, cea mai mică tulburare, scârţâitul unei uşi… Vreau să te rog…

— Desigur, domnule. Ştiţi ceva? Dacă vă trebuie atâta linişte, puteţi să încuiaţi uşa, orişicând vreţi.

— E o idee foarte bună.

— Dar paiele astea, domnule … Pot să-mi îngădui să observ …

— Nu. Dacă te supără paiele, trece-mi-le la socoteală.

Şi mai bombăni ceva, care aducea foarte mult a înjurătură.

Arăta atât de fioros, aşa cum stătea acolo, cuprins de mânie - gata-gata să izbucnească -, cu sticla într-o mână, şi eprubeta în cealaltă, încât mrs. Hall simţi că iar o apucă spaimele. Dar nu se lăsa ea cu una, cu două.

— În cazul acesta, domnule, aş vrea să ştiu cât socotiţi că face …

— Un şiling. Pune un şiling. Cred că atâta ajunge, nu?

— Fie şi aşa, încuviinţă mrs. Hall, aşternând faţa de masă. Dacă vă face plăcere, desigur . …

Musafirul îi întoarse spatele şi se aşeză, oferindu-şi privirii doar gulerul ridicat al paltonului.

Conform mărturiei hangiţei, străinul a lucrat toată după-amiaza aceea cu uşa încuiată şi — cea mai mare parte din timp — în linişte deplină. Doar o singură dată a răsunat o lovitură puternică, urmată de un zăngănit de sticle sparte, de parcă cineva ar fi izbit în masă; s-au auzit apoi zgomot de cioburi, aruncate cu furie pe jos, şi un pas nervos străbătând camera în lung şi-n lat. Temându-se să nu se fi întâmplat ceva, mrs. Hall veni fuga sus şi-şi lipi urechea de uşă, fără să facă cel mai mic zgomot.

— Nu mai pot continua, bodogănea străinul, ca ieşit din minţi, nu mai pot merge înainte! Trei sute de mii, patru sute de mii! Imensitatea asta fără de sfârşit! M-am înşelat! Poate să dureze toată viaţa! … Răbdare! Răbdare, da, sigur! … Eşti nebun! Nebunule!

În clipa aceea, însă, tropăitul unor bocanci potcoviţi, care călcau greoi pardoseala de cărămidă din local, o smulse pe mrs. Hall de la postul ei. Vrând-nevrând, fu nevoită să renunţe la audierea monologului. Când se întoarse, odaia era din nou cufundată în linişte; nu se auzeau decât scârţâitul uşor al scaunului şi, din când în când, clinchetul vreunei sticle. Furtuna se potolise; cercetătorul îşi reluase lucrul. Când i-a adus ceaiul, mrs. Hall a zărit sub oglinda concavă din colţul odăii nişte cioburi

şi o pată aurie, care fusese ştearsă de mântuială. Imediat a atras atenţia asupra acestor stricăciuni.

— Trece-mi-le la socoteală, i-a tăiat el vorba. Pentru Dumnezeu, nu mă scoate din sărite! Dacă-ţi fac vreo pagubă, trece-mi-o la socoteală, şi gata!

Fără să se întoarcă, străinul continua să bifeze o listă în caietul pe care-l avea în faţă.

....

— Am să-ţi spun una bună! şopti Fearenside, pe un ton misterios.

Se găseau în mica berărie din Iping Hanger.

— Ei, hai, zi odată! îl zori Teddy Henfrey.

— Tipu ăsta de care vorbeşti, adică ăl de-l muşcă potaia mea, ei bine, e negru! Cel puţin aşa-i pe picioare. Văzui prin ruptura de la pantaloni. Te aşteptai să dai de culoarea aia roză a pielii, nu? Ei bine, nu s-a văzut nimic! Numa negreală. Ascultă ce-ţi zic eu, e negru ca pălăria mea!

— Nemaiauzit! se minună Henfrey. Oricum, e un caz curios. Cum se face atunci că are un nas roşu, de parc-ar fi vopsit?

— Mă rog, admise Fearenside. Ştiu asta. Da’ uite, am să-ţi zic ce cred eu. Omu ăsta e bălţat, Teddy! Ici negru, colo alb, e numa pete! Şi de-aia se ruşinează. Pesemne că-i un soi corcit. Că ştii ce se întâmplă la d-alde ăştia? Câteodată culorile, în loc să se amestece între ele, ies pestriţe. Am mai auzit eu dintr-astea. Aşa e şi la cai, toată lumea ştie…

IV. MR. CUSS ÎI PUNE STRĂINULUI CÂTEVA ÎNTREBĂRI

Am înfăţişat, cu oarecare lux de amănunte, împrejurările în care sosise necunoscutul la Iping, pentru ca cititorul să poată înţelege impresia extraordinară pe care o stârnise apariţia lui. Însă, afară de două întâmplări ciudate, nu s-a petrecut mare lucru în timpul şederii lui la „Poştalionul cu cai”, până în ziua de pomină a serbării

clubului. Au mai avut loc o serie de ciocniri cu mrs. Hall, în chestiuni de disciplină domestică, dar de fiecare dată - până către sfârşitul lui aprilie, când s-au ivit primele simptome de sărăcie - morocănosul locatar îi închidea gura prin simpla mijlocire a unui supliment de plată. Mr. Hall nu-l prea avea la inimă pe străin şi, ori de câte ori îndrăznea, îşi exprima părerea că ar fi mult mai înţelept să se facă vânt; nu-şi manifesta însă antipatia prea făţiş, ci şi-o reţinea în mod demn şi-l evita pe musafir atât cât îi era posibil.

— Aşteaptă până la vară, îl povăţuia mrs. Hall, până încep să vină artiştii. După aia om vedea noi! O fi el cam mofturos, nu zic ba, da’ banii rămân bani, orice-ai vrea tu să zici!

Singuraticul muşteriu nu se ducea la biserică şi nu făcea nici o deosebire între duminici şi zilele obişnuite (nici măcar nu-şi schimba costumul!). „Lucrează cu toane”, aşa gândea mrs. Hall. Uneori se scula devreme şi muncea fără răgaz. Alteori, însă, se trezea târziu, se plimba ore întregi în lung şi-n lat prin odaie, frământându-se fără încetare, apoi se apuca să fumeze sau adormea în fotoliul de lângă sobă. Nu avea nici un fel de legătură cu lumea din afară. Felul lui de-a se purta continua să fie inegal: comportarea lui era veşnic aceea a unui om întărâtat la culme de cineva; în vreo două rânduri îl auziră trântind, rupând, izbind sau sfărâmându-şi lucrurile, în prada unor accese de furie turbată. Obiceiul de a vorbi de unul singur, cu voce joasă, punea din ce în ce mai mult stăpânire pe el. Dar, cu toate că asculta cu conştiinciozitate la uşă, mrs. Hall nu izbutea să pună cap la cap cele auzite.

Peste zi, străinul ieşea foarte rar din casă, dar pe la asfinţit obişnuia să se plimbe, înfofolit din cap până-n picioare, ca un balot, fără să-i pese dacă afară era cald sau rece; alegea totdeauna cărările cele mai singuratice şi mai umbrite. Ochelarii lui, cât roata, şi sinistra-i faţă bandajată, care se iveau de sub marginea lată cât o streaşină a pălăriei, răsăreau uneori pe neaşteptate din întuneric,

băgându-l în sperieţi pe vreun muncitor care se întâmpla să treacă pe acolo în drum spre casă. Într-o seară, pe la nouă şi jumătate, Teddy Henfrey, ieşind cam pe trei cărări de la „Mantia purpurie”, s-a speriat grozav - mai mare ruşinea! - la vederea unui cap alb ca o tigvă de mort (străinul umbla cu pălăria în mână), care s-a ivit în lumina ce ţâşnea pe uşa hanului. Copiii care-l zăreau pe-nserat visau noaptea căpcăuni… şi nu s-ar fi putut spune care pe care se puteau suferi mai puţin! În orice caz, cele două părţi manifestau o vie antipatie reciprocă.

Era firesc ca o persoană cu înfăţişare şi comportări atât de ieşite din comun să constituie principalul subiect de conversaţie într-un sat ca Iping. Părerile asupra preocupărilor lui erau împărţite. Mrs. Hall se arăta cât se poate de susceptibilă în privinţa muşteriului ei. Când era întrebată, explica pe îndelete că dumnealui este un „cercetător ştiinţific” (rostea cu gingăşie fiecare silabă, ca şi cum s-ar fi temut să nu-i scape vreuna). Dacă interlocutorul dorea să afle ce-i aia un „cercetător ştiinţific”, hangiţa răspundea cu un aer de superioritate că orice om cu care trebuie să ştie măcar atâta lucru, şi-i destăinuia apoi că „domnul descoperă lucruri”. Oaspetele ei, adăuga mrs. Hall, avusese un accident, care îi desfigurase vremelnic faţa şi mâinile şi, fiind o natură foarte sensibilă, nu putea suferi ca lumea să bage de seamă infirmitatea lui.

Dar, fără ştirea ei, circula şi altă versiune: străinul ar fi un criminal, care s-a înfofolit în halul ăsta ca să scape de justiţie, înşelând ochiul poliţiei. Ideea răsărise în mintea lui mr. Teddy Henfrey. Dar nimeni n-auzise ca de pe la mijlocul sau sfârşitul lui februarie încoace să se fi petrecut vreo crimă mai serioasă. Filtrată prin imaginaţia lui mr. Gould, suplinitorul de la Şcoala Naţională, teoria „crimei” a îmbrăcat o altă formă, şi anume, că străinul ar fi fost un anarhist deghizat, care fabrica bombe explozive; zelosul învăţător a luat chiar hotărârea să-l urmărească pe ascuns, atât cât îi îngăduia timpul liber. E drept că cel mai adesea

urmărirea se mărginea la privirea scrutătoare pe care mr. Gould i-o arunca străinului, ori de câte ori îl întâlnea, şi la o serie de întrebări de ordin general, adresate unor oameni care nici nu-l văzuseră vreodată. Până la urmă, mr. Gould n-a descoperit nimic.

Un alt curent de opinie era cel lansat de mr. Fearenside. Căruţaşul avea câţiva adepţi, care fie ca admiteau ca atare teoria culorilor pestriţe, fie că-i introduceau diverse modificări. Aşa, de pildă, Silas Durgan fusese auzit declarând că „dacă s-ar arăta la panoramă, ăsta ar face bănet în două ceasuri!”. Şi, pentru că era şi puţin teolog, mr. Durgan îl asemuia pe străin cu „omul cu un singur talant”, din *Biblie.* Alţii adoptaseră un punct de vedere care soluţiona toate problemele: îl considerau pe misteriosul personaj drept un nebun inofensiv. Această versiune avea avantajul că lămurea dintr-o dată toate semnele de întrebare. În afara acestor grupuri cu opinii bine definite, se mai găseau şi câte unii cu păreri mai schimbătoare sau alţii care amestecau mai multe versiuni la un loc. Locuitorii din Sussex nu prea erau superstiţioşi; abia după întâmplările de la începutul lui aprilie prinse pentru prima oară să umble prin sat zvonul că ar fi ceva necurat la mijloc. Chiar şi atunci însă, numai femeile plecau urechea la asemenea şoapte... Oricum, indiferent de ceea ce gândeau despre obiectul atenţiei lor, toţi locuitorii din Iping cădeau de acord într-o singură privinţă: antipatia pe care o nutreau faţă de el. Nervozitatea lui, pe care mintea unui intelectual de la oraş ar fi înţeles-o cu uşurinţă, îi uluia pe aceşti paşnici cetăţeni din Sussex. Gesturile lui de furie, pe care le surprindeau din când în când, pasul repezit cu care trecea seara pe lângă ei, căutând ungherele cele mai retrase, exploziile de nefirească mânie cu care respingea orice manifestare de curiozitate din partea lor, gustul lui pentru întuneric, care-l făcea să încuie uşile, să tragă storurile, să stingă luminările şi lămpile - cine ar fi putut să aprobe astfel de purtări? Când îl întâlneau prin sat, se fereau din drumul

lui; după ce trecea, tinerii şugubeţi îşi ridicau gulerele paltoanelor, îşi pleoşteau marginile pălăriilor şi se luau după el, maimuţărindu-i purtarea stranie. Era pe atunci la modă un cântec popular, care se chema *Căpcăunul.* La concertul dat în sala de festivităţi a şcolii - cu scopul strângerii de fonduri pentru înzestrarea bisericii cu lămpi - miss Satchell a cântat *Căpcăunul...* şi de-atunci, era de-ajuns să se adune doi-trei săteni la un loc, ca, de îndată ce se ivea străinul, să se audă câte-o frântură din cântecul cu pricina, fredonată cu un semiton mai sus, sau mai jos. Copiii pe care-i apuca seara pe uliţă strigau după el „Căpcăunule"!, şi o ştergeau la iuţeală, fudulindu-se cu bravura lor, dar cu inimă cât un purice.

Pe Cuss, felcerul satului, îl rodea curiozitatea. Bandajele acelea îi aţâţau interesul profesional; cele o mie şi una de sticle, de care auzise, îi stârneau invidia. În tot cursul lunilor aprilie şi mai a pândit un prilej de-a intra în vorbă cu străinul. În cele din urmă, pe la Rusalii, simţind că nu mai poate rezista, şi-a găsit drept pretext o listă de subscripţie pentru angajarea unei infirmiere comunale. Dar nu mică i-a fost mirarea când a aflat că mrs. Hall nici nu ştia cum îl cheamă pe muşteriul ei.

— Mi-a zis el un nume, făcu încurcată mrs. Hall (declaraţie care de altfel era cu totul inexactă), dar nu l-am auzit bine.

Se gândea şi ea că-i o dovadă de prostie să nu ştie numele cuiva cu care stă sub acelaşi acoperământ.

Cuss ciocăni în uşa camerei de oaspeţi şi intră. Dinlăuntru se auzi o înjurătură straşnică.

— Vă rog să mă scuzaţi că vă tulbur… a început felcerul.

Dar în clipa aceea uşa s-a închis, aşa că mrs. Hall n-a mai putut prinde restul conversaţiei. Timp de vreo zece minute nu s-au auzit decât un murmur de voci… apoi un strigăt de uimire, tropăit de picioare, zgomotul unui scaun răsturnat, un hohot de râs ca un lătrat, paşi iuţi care se îndreptau spre uşă… şi în cele din urmă apăru Cuss, alb la

faţă, aruncând peste umăr nişte priviri îngrozite. Lăsă uşa deschisă în urma lui, fără măcar să se uite la hangiţă, străbătu coridorul în fuga mare, coborî treptele şi dispăru. Mrs. Hall stătea în dosul tejghelei, cu ochii ţintă la uşa deschisă a camerei de oaspeţi. Îl auzi pe străin cum râde încetişor şi cum umblă prin odaie. De unde stătea ea, nu putea să-i vadă faţa. Deodată, uşa camerei fu trântită cu putere, şi liniştea se aşternu din nou.

Cuss alergase glonţ la mr. Brunting, vicarul.

— Arăt eu a nebun? izbucni felcerul, de cum pătrunse în cămăruţa ponosită a sfinţiei-sale. Am eu aerul cuiva care nu-i în toate minţile?

— Ce s-a întâmplat? întrebă mr. Bunting, aşezând un amonit peste foile volante, pe care-şi scria viitoarea predică.

— Omul acela de la han …

— Ei bine?

— Dă-mi ceva de băut, gâfâi Cuss, lăsându-se să cadă pe un scaun. După ce-şi potoli nervii cu un pahar de vin ieftin — singura băutură pe care o avea bunul popă la îndemână — îi povesti despre întrevederea pe care o avusese cu puţin înainte. Intru în odaie, începu el, şi-i cer să subscrie la fondu ăla pentru infirmieră. Cum am intrat eu, şi-a vârât mâinile în buzunare şi s-a trântit în scârbă pe un scaun. Când i-am zis despre ce-i vorba, ce crezi c-a făcut? S-a smiorcăit. Zic eu p-ormă: Am auzit că vă interesaţi de ştiinţă … La care el: „Da, da”, şi iarăşi a tras pe nas! Şi uite-aşa se tot smiorcăia într-una! Pesemne c-a prins un guturai număru unu. Nici nu-i de mirare, dacă umblă toată ziua înfofolit! Ei, şi m-apuc eu să-i vorbesc de infirmieră, da-n vremea asta trag cu coada ochiului pân toate părţile, să văd şi eu ce minune era p-acolo … Sticle - chimicale cu grămada! Balanţă, eprubete în stative, şi un miros — ca de ghiocei. Îl întreb dacă-i dispus să dea şi el ceva. „Am să mă gândesc”, face el. După aia l-am întrebat fără-nconjur dacă se ocupă cu vreo cercetare. „Da”, zice el. O cercetare de

lungă durată? Atunci au cam intrat dracii-ntr-nsul: „O să dureze al naibii de mult”, îmi zice el şi, la vorbele astea, ca să zic aşa, i-a sărit muştarul. Zău? fac eu. Atunci se apucă să-mi înşire tot necazul lui. Stătuse toată vremea ca pe jăratic, şi întrebarea mea parcă i-a turnat gaz pe foc. Nu ştiu ce mi-a zis el de un fel de reţetă, cică o reţetă foarte importantă, da’ n-a vrut să-mi spună la ce-i folosea. Era ceva medical? întreb eu. „Dracu să te ia! sare el. Ce tot urmăreşti să scoţi de la mine?!”

Mi-am cerut scuze. La care el iar s-a smiorcăit şi a tuşit. După aia mi-a povestit mai departe. Zicea că a citit reţeta. Care reţetă conţinea vreo cinci ingrediente. Şi după aia a pus-o jos şi a întors capul. Vine, zice el, un curent de la fereastră şi suflă hârtia. Un fâlfâit, un foşnet (ştii, dumnealui lucrează într-o cameră cu căminul deschis), şi gata! Vântul a dus-o peste flăcările din cămin şi a ridicat-o în sus pe horn. El s-a repezit după reţetă tocmai când hârtia urca pe horn. Aşa! Ei, când a ajuns aicea cu povestea, a vrut, mă rog, să-mi arate cum s-a întâmplat... şi a-ntins braţul.

— Ei şi?

— N-avea mână. Numai mâneca goală. Maică, Doamne! zic eu în mine, asta înseamnă schilodire, nu glumă! Se vede că poartă o proteză, aşa mi-am dat eu cu ideea, şi şi-a scos-o... Da’ după aia stau eu şi mă gândesc bine: „Mă, e ceva ciudat în treaba asta. Cum dracu de poa’ să ţie mâneca în sus - o mânecă umflată, domnule! -, dacă n-are nimic în ea?” Pentru că, îţi spun, nu era nimic în ea! Nimic până la încheietura cotului. Am putut să mă uit prin deschizătura manşetei până sus la cot! încă ceva: mâneca avea o gaură, şi prin gaura aia zăream o licărire de lumină! „Dumnezeule mare!” am gemut eu. Atuncea omul s-a oprit din vorbă. S-a uitat la mine cu nişte ochi de te băgau în boale, şi după aia s-a uitat la mânecă.

— Ei bine?

— Asta-i tot. N-a zis nici o vorbă, s-a uitat la mine ţintă

şi şi-a vârât iute mâneca la loc în buzunar, „Tocmai îţi spuneam, a zis el mai departe, că hârtia luase foc, nu-i aşa?” Şi iarăşi a tuşit…

— Cum dracu de poţi să mişti în felul ăsta o mânecă goală? l-am întrebat eu.

— O mânecă goală?

— Da, o mânecă goală.

— O mânecă goală, ai zis? Ai văzut că-i goală?

Se ridicase în picioare. M-am sculat şi eu. A venit încetişor spre mine. Vreo trei paşi a făcut. Acum eram foarte aproape unul de altul. Sforăia, de te băga-n sperieţi. Eu nu m-am clintit din loc, da’ să fiu eu al dracului dacă ar mai putea careva să stea liniştit când s-ar apropia de el încet-încet căpăţâna aia bandajată, cu nişte ochelari cât farfuriile.

— Ai spus că era o mânecă goală? întrebă el a treia oară.

— Da, sigur, zic eu.

Ei, şi ce crezi că face atunci? Îşi scoate mâneca din buzunar, cu o încetineală care te înnebunea, şi-şi ridică braţul spre mutra mea, ca şi cum ar fi vrut să mi-l mai arate o dată. Da’ cum îţi spun, foarte încet. Eu mă holbam la el. Mi se părea că stau acolo de-un veac. Ei bine, zic (şi tuşesc ca să-mi dreg glasul), nu-i nimica înăuntru.

Simţeam nevoia să îndrug ceva, pentru că începuse să-mi fie frică. Puteam acuma să văd prin mânecă până în fund, la umăr, fiindcă el a întins-o drept spre mine, încet de tot, uite-aşa, până când manşeta a ajuns la vreo două degete de ochii mei. Nu vezi în fiece zi o mânecă goală, care se întinde spre tine, aşa-i? Şi-apoi…

— Ei?

— Ceva, ceva care la atingere aducea a deget, mi-a tras un bobârnac în nas!

Bunting începu să râdă.

— Dar nu era nimic înăuntru! se înfierbântă Cuss, şi, când rosti cuvântul „înăuntru”, glasul se prefăcu într-un

răget. Dumitale ţi-e uşor să râzi, dar îţi spun că de îngrozit ce eram i-am dat una peste mânecă, am făcut stânga-mprejur şi am şters-o de-acolo, l-am lăsat…

Felcerul se opri. Se vedea limpede că groaza care-l cuprinsese nu era de loc prefăcătorie. Cu o mutră jalnică, se răsuci şi-şi mai turnă un pahar din excelentul vin ieftin al vicarului.

— Şi când l-am lovit peste mânecă, reluă el, am simţit că ating o mână… Şi nu era nici o mână! Nici urmă de aşa ceva!

Mr. Bunting rămase pe gânduri. Privi bănuitor spre Cuss.

— E o poveste foarte interesantă, rosti el. Îşi luase o înfăţişare gânditoare şi plină de gravitate. Da, da, într-adevăr, o poveste foarte interesantă… repetă mr. Bunting, cu un aer de emfază doctă.

V. SPARGEREA DE LA SEDIUL PAROHIEI

Datele asupra spargerii de la casa parohială ne-au parvenit prin amabilitatea vicarului şi a soţiei sale. Lucrurile s-au petrecut la o oră înaintată din noaptea spre Rusalii, sărbătoare în cinstea căreia la Iping are de obicei loc o festivitate la club. Se pare că în liniştea aceea adâncă dinaintea zorilor, mrs. Bunting s-ar fi trezit dintr-o dată cu impresia certă că cineva deschide şi închide uşa dormitorului. La început nu l-a deşteptat pe-al său soţ, ci a rămas în pat, trăgând cu vechea. Deodată desluşi lipăitul unor picioare goale, care veneau dinspre camera alăturată şi străbăteau coridorul, îndreptându-se spre scară. Îndată ce se încredinţă că nu s-a înşelat, îl sculă pe reverend mr. Bunting, cât putu de încet. Părintele nu aprinse lampa, ci, punându-şi ochelarii, halatul doamnei şi papucii de baie, ieşi în uşă, să asculte. Auzi limpede cum cineva bâjbâia pe la pupitrul din odaia lui de lucru de la parter. Apoi, un strănut straşnic făcu să se cutremure pereţii. Vicarul se întoarse în dormitor, puse mâna pe arma cea mai la

îndemână, vătraiul, şi coborî tiptil scara, fără cel mai mic foşnet. Mrs. Bunting ieşi după el şi se opri în capul scării. Ceasul era aproape patru, şi întunericul nopţii se destrăma încet-încet. Pe coridor se zărea o geană de lumină, dar prin uşa odăii de lucru se căsca bezna de nepătruns. Liniştea adâncă nu era tulburată decât de scârţâitul uşor al treptelor sub pasul domnului Bunting şi de zgomotele nedesluşite din odaia de jos. Deodată, un pocnet, hârşâitul unui sertar care se deschide şi un foşnet de hârtii. Urmă o înjurătură, apoi sfârâitul unui chibrit, şi camera fu scăldată într-o lumină gălbuie. Vicarul, care ajunsese pe coridor, putu să zărească prin crăpătura uşii pupitrul, sertarul deschis şi o lumânare care ardea pe pupitru. Dar pe hoţ nu izbuti să-l vadă! Rămase locului, neştiind ce hotărâre să ia. Cu chipul alb şi încordat, mrs. Bunting cobora încet scările în urma lui. Un singur lucru îi dădea curaj domnului Bunting; convingerea că hoţul era unul de prin sat.

Un zornăit de monede... înţeleseră că hoţul dăduse peste banii pe care-i ţineau pentru gospodărie - cu totul două lire şi ceva, în monede de aur. La auzul acestui sunet, reverend mr. Bunting simţi brusc îndemnul de-a intra în acţiune. Strângând cu putere vătraiul în mână, năvăli în cameră, urmat îndeaproape de nevastă-sa.

— Predă-te! strigă reverendul, cu o voce fioroasă... şi se opri, înmărmurit: odaia era cu desăvârşire goală.

Totuşi amândoi ar fi putut jura că auziseră chiar în momentul acela pe cineva mişcându-se prin odaie. Stătură vreo jumătate de minut nemişcaţi, cu respiraţia tăiată. Apoi, mrs. Bunting străbătu încăperea şi se uită în dosul paravanului, iar mr. Bunting, însufleţit de un impuls asemănător, privi sub pupitru. Mrs. Bunting ridică perdelele, iar mr. Bunting examină soba şi scormoni în ea cu vătraiul. Mrs. Bunting cercetă cu atenţie coşul de hârtii, iar mr. Bunting deschise lădiţa de cărbuni. În sfârşit, se opriră amândoi şi-şi adresară unul altuia priviri întrebătoare.

— Aş fi putut jura că … începu mr. Bunting, dar se opri. Lumânarea! răcni el. Cine-a aprins lumânarea?

— Sertarul! exclamă nevastă-sa. Uite, banii au dispărut! Alergă spre uşă. Dintre toate întâmplările extraordinare …

În momentul acela răsună pe coridor un strănut viguros. Dădură buzna afară din odaie, dar tocmai atunci uşa de la bucătărie se închise cu o bufnitură zdravănă.

— Adă lumânarea, ordonă mr. Bunting, şi luminează-mi drumul!

Auziră amândoi un zăngănit de zăvoare trase în grabă. Când a împins părintele uşa de la bucătărie, tocmai se deschidea uşa din fund, lăsând să pătrundă înăuntru lumina cenuşie a zorilor, care se aşternea veste tufişurile întunecate ale grădinii din spatele casei. Mr. Bunting era sigur că nimeni şi nimic nu ieşise pe uşa din fund. Şi, totuşi, uşa asta s-a deschis, a rămas un moment nemişcată, şi pe urmă s-a trântit la loc. În clipa aceea, flacăra lumânării pe care o adusese mrs. Bunting tremură, orbindu-i cu pâlpâirea ei jucăuşă... Trecu mai bine de un minut până când intrară în bucătărie. Încăperea era goală. Au zăvorit la loc uşa din fund, au examinat cu atenţie bucătăria, cămara, spălătorul şi, în cele din urmă, au coborât în pivniţă. Au scotocit toată casa, dar degeaba. N-au aflat pe nimeni.

Zorii zilei îi găsiră pe mr. Bunting şi pe soţia lui - o pereche destul de bizar costumată - uitându-se năuci unul la altul şi explorându-şi propria locuinţă, la lumina inutilă a unui muc de lumânare.

— Dintre toate întâmplările extraordinare... începu reverendul, pentru a douăzecea oară.

— Dragul meu, îl întrerupse mrs. Bunting, o aud pe Susie venind. Rămâi aici până intră ea în bucătărie, şi după aia fugi iute sus.

VI. A ÎNNEBUNIT MOBILA!

În lunea Rusaliilor mrs. Hall şi soţul dumisale se treziră

dis-de-dimineaţă, înainte chiar ca Millie să se înhămat la corvoada zilnică, şi coborâră tiptil în pivniţă. Aveau de îndeplinit acolo o operaţie care-i privea exclusiv pe ei - ceva în legătură cu greutatea specifică a berii lor.

Abia intraseră în pivniţă, când doamna Hall constată că uitase să aducă sticla cu sarsaparilla[5], din dormitor. Cum dumneaei era expertul şi operatorul principal în treaba asta, misiunea de a se duce sus după sticlă îi reveni soţului.

Ajuns în capul scării, mr. Hall se miră o clipă văzând că uşa odăii de oaspeţi era întredeschisă. Îşi urmă însă drumul, intră în dormitor şi luă sticla, aşa precum se poruncise.

Pe când cobora, observă ceva nou: zăvoarele uşii de la intrare fuseseră date în lături. Şi atunci, iluminat de o străfulgerare subită, făcu o legătură între toate amănuntele acestea şi bănuielile domnului Teddy Henfrey. Îşi amintea cu certitudine că seara trecută ţinuse chiar el lumânarea, în timp ce mrs. Hall trăgea zăvoarele. Rămase cu gura căscată; apoi urcă iarăşi scara, cu sticla în mână. Bătu la uşa străinului. Nici un răspuns. Bătu iar; apoi împinse uşa şi intră.

Văzu ceea ce se aşteptase să vadă. Patul şi camera erau goale. Dar - curios lucru, chiar şi pentru mintea lui greoaie - pe scaun şi de-a lungul spetezei patului erau azvârlite bandajele străinului şi hainele - singurul rând de haine, după cât ştia mrs. Hall. Până şi pălăria fleşcăită era cocoţată neglijent pe speteaza patului.

Deodată, din adâncurile pivniţei răzbi până la el glasul nevesti-si. Felul în care îl striga - mâncând silabele şi ridicând interogativ tonul, până la o notă foarte acută (semne care indică la ţăranul din West-Sussex că şi-a ieşit din răbdări) - îl smulse din uimirea lui.

— George! George! Ai găsit ce trebuie?

Mr. Hall se întoarse şi coborî în grabă.

---

[5] Plantă a cărei rădăcină conţine saponine; este utilizată, printre altele, la falsificarea berii.

— Jenny, se adresă el peste parapetul scărilor din pivniţă, să ştii că ce ne-a zis Henfrey e adevărul adevărat! Dumnealui nu-i în cameră la el! Şi uşa din faţă-i descuiată! La început, mrs. Hall n-a prea înţeles despre ce era vorba, dar îndată ce a priceput a dorit să se convingă cu propriii ei ochi dacă într-adevăr odaia era goală. Ţinând încă sticla, soţul o porni înainte.

— Închipuie-ţi, draga mea, dumnealui a plecat, da' hainele lui sunt acolo! completă el. Şi atunci mă-ntreb, ce face fără haine? Asta nu-i lucru curat! În timp ce urcau amândoi scările pivniţei, avură impresia - după cum s-a verificat ulterior - că uşa de la intrare s-a deschis şi s-a închis la loc; dar, privind într-acolo şi văzând uşa închisă, nu-şi spuseră nimic unul celuilalt. Ajungând pe coridor, mrs. Hall o luă înaintea bărbatului şi alergă sus. În clipa aceea strănută cineva pe scară. Mr. Hall, care venea la vreo şase paşi în urmă, îşi închipui că a strănutat nevastă-sa, după cum mrs. Hall, care mergea înainte, avu aceeaşi impresie despre soţul ei. Femeia dădu uşa în lături şi privi în cameră.

— Cea mai curioasă afacere pe care am pomenit-o vreodată! exclamă ea. Tocmai atunci simţi că-i strănută cineva chiar în ceafă. Întorcând capul, rămase mirată când îl văzu pe mr. Hall la o bună distanţă de ultima treaptă. Dar peste câteva clipe se află şi el în odaie.

Mrs. Hall se aplecă şi pipăi perna şi aşternutul.

— E rece, constată ea. Dumnealui o fi plecat de mai bine de-o oră.

Pe când rostea aceste cuvinte, s-a întâmplat ceva extraordinar: cearşafurile s-au strâns singure grămadă, s-au înălţat în aer - un fel de mobilă mişcătoare - şi au zburat peste tăblia patului, ca şi cum o mână le-ar fi înhăţat de la mijloc şi le-ar fi zvârlit pe jos. O clipă mai târziu, pălăria străinului sălta de pe speteaza patului, descria prin odaie o ameţitoare traiectorie circulară şi se avânta drept în obrazul hangiţei. La fel de iute a luat-o razna buretele de pe spălător… după el a pornit la plimbare scaunul, aruncând

cu nepăsare pe jos haina şi pantalonii străinului ... şi, râzând sec, cu un glas care - ciudat! - semăna leit cu al sinistrului muşteriu, scaunul şi-a întors pe neaşteptate cele patru picioare spre mrs. Hall, s-a dat puţin înapoi, ca şi cum ar fi vrut să-şi ia vânt, şi a început să tragă vârtos în ea. Urlând, hangiţa s-a răsucit pe călcâie, şi atunci picioarele scaunului au împins-o din spate - binişor dar cu toată hotărârea - silindu-i pe amândoi soţii să iasă din odaie. În urma lor, uşa s-a trântit cu putere şi s-a încuiat singură. Vreme de o secundă, scaunul şi patul au executat, după cât se pare, un dans triumfal... Dintr-o dată, însă, totul s-a cufundat în linişte.

Pe scară, biata femeie căzu aproape leşinată în braţele lui mr. Hall. Cu greu a izbutit el, ajutat de Millie, pe care o deşteptaseră ţipetele, să o car? jos pe scări şi să-i dea întăritoarele care se folosesc în asemenea cazuri.

— Ăştia sunt „spiriţi”! bolborosea mrs. Hall. Ştiu eu că ăştia sunt „spiriţi”. Am citit eu la jurnal de ei Mese şi scaune care sar şi dansează ...

— Mai ia o picătură, Jenny, o îndemnă Hall. O să te întărească...

Mrs. Hall îi dădea înainte:

— Încuie-l afară! Nu-l mai lăsa să intre! Am mirosit eu ceva... Trebuia să-mi dau seama... Cu ochii ăia şi cu capul ăla bandajat... şi nu mergea niciodată duminica la biserică! Unde mai pui, toate sticlele alea - mai multe decât se cuvine să aibă cineva! Mi-a băgat „spiriţii”-n mobilă ... Of, în mobila mea, veche, zdravănă, o minune de mobilă! Chiar pe scaunul ăla obişnuia să şadă biata maică-mea când eram eu mică! Doamne, şi când te gândeşti că acu-acu poa’ să sară pe mine!

— Încă o picătură, Jenny! o ruga Hall. Ai nervii zdruncinaţi. O trimiseră pe Millie să-l trezească şi să-l cheme pe mr. *S*andy Wadgers, fierarul, care locuia la capătul uliţei. Fata străbătu în grabă uliţa satului, scăldată în lumina poleită a răsăritului de soare.

— Salutări de la domnu Hall. Mobila de sus face pe nebuna. Ar vrea domnu Wadgers să poftească până acolo? Aşa a grăit Millie.

Mr. Wadgers era un om atotştiutor, da, da, chiar ăsta-i cuvântul! Pe deasupra, mai era şi plin de idei. Îndată a şi considerat cazul ca deosebit de grav. „Să-mi pice mie mâna, dacă asta nu-i vrăjitorie”, aceasta a fost opinia imediată a domnului Sandy Wadgers. „Cu unu ca ăsta e nevoie de potcoave la picioare!”

Mânat de curiozitate, sosi la han. Mr. şi mrs. Hall ar fi dorit să urce în camera de sus, conduşi de mr. Wadgers, dar dumnealui nu părea de loc grăbit. Prefera să comenteze cazul pe coridor. Peste drum s-a ivit băiatul de prăvălie al lui Huxter şi s-a apucat liftă deschidă obloanele tutungeriei. Îndată l-au invitat şi pe el la discuţie. Fireşte, după câteva minute a sosit şi mr. Huxter în persoană. Geniul anglo-saxon, în materie de parlamentarism se afirmă o dată mai mult: s-au purtat interminabile discuţii şi nu s-a pornit la nici o acţiune hotărâtoare.

— Trebuie stabilite în primul rând faptele, insista mr. Sandy Wadgers. Trebuie să fim siguri că suntem îndreptăţiţi să spargem uşa. O uşă nespartă poţi s-o spargi orişicând, da’, ia zi-mi, o uşă dac-ai spart-o, poți s-o mai faci nespartă?

Dar deodată, ca prin minune, uşa camerei de sus se deschide de la sine. Toţi rămân înmărmuriţi, cu ochii holbaţi. Străinul, încotoşmănat ca de obicei, îşi face apariţia: începe să coboare scările, aruncându-le din dosul ochelarilor aceia întunecaţi, halucinant de mari, o privire mai mohorâtă şi mai de nepătruns ca oricând. Coboară cu un mers ţeapăn şi cât se poate de tacticos, privindu-i într-una ţintă; străbate coridorul, mereu cu privirea la ei, apoi se opreşte.

— Ia uitaţi acolo! exclamă el.

Ochii tuturor se întorc încotro arată degetele lui înmănuşate: lângă uşa pivniţei se vede o sticlă de

sarsaparilla. Apoi străinul se întoarce în odaia lui şi, cu un gest neaşteptat, repezit şi batjocoritor, le trânteşte uşa-n nas.

Nimeni n-a deschis gura până ce nu s-a pierdut şi ultimul ecou al uşii trântite.

— Ei bine, dacă asta nu le întrece pe toate… izbucni mr. Wadgers, lăsând alternativa în suspensie.

— Mă duc înăuntru să-l întreb ce înseamnă asta se decise Hall, adresându-i-se lui Wadgers. Am să-i cer o explicaţie.

A fost însă nevoie de o bună bucată de timp pentru ca soţul hangiţei să ajungă la această dispoziţie combativă.

În cele din urmă bătu în uşă, o deschise şi apucă să spună doar atât:

— Scuzaţi-mă …

— Du-te dracului! zbieră dinăuntru un glas înspăimântător. Închide uşa pe dinafară!

Aşa s-a terminat scurta întrevedere.

VII. DEMASCAREA STRĂINULUI

Necunoscutul se întorsese pe la vreo cinci şi jumătate dimineaţa în micuţa odaie de oaspeţi a hanului „La poştalionul cu cai”; a rămas acolo până pe la prânz, cu storurile lăsate şi uşa încuiată. Şi nimeni n-a mai îndrăznit să se apropie de el, după păţania lui Hall.

Toată vremea asta n-a mâncat nimic. În trei rânduri a sunat - a treia oară prelung şi cu nervi -, dar nimeni nu i-a răspuns.

— Sigur că da, mai are şi pretenţii, după ce-ţi trânteşte un „Du-te dracului!”, bombăni mrs. Hall.

Între timp se vânturase un zvon vag despre spargerea de la parohie. Bineînţeles, faptele fură puse în legătură. Hall, întovărăşit de Wadgers, plecă să-l caute pe mr. Schuckleforth, magistratul, ca să-i ceară un sfat. Cu ce s-a îndeletnicit străinul în acest răstimp nu s-a putut afla.

(Nimeni nu se încumeta să urce scara). Când şi când îl auzeau cum măsoară odaia în lung şi-n lat. În prada unei furii turbate, spărgea la sticle şi rupea hârtii cu nemiluita. În vreo două rânduri a răzbătut până jos câte o explozie de înjurături, care se amestecau cu clinchetul cioburilor.

Micul grup de cetăţeni înfricoşaţi, dar roşi de curiozitate, se îngroşa din ce în ce. Veni şi doamna Huxter; câţiva tineri voioşi, gătiţi cu jachete negre, cumpărate de gata, şi cu cravate din hârtie *piqué*[6] - mă rog, doar era lunea Rusaliilor! - se alăturară grupului, aruncând în dreapta şi-n stânga întrebări aiurea, care-i puneau şi pe ceilalţi în încurcătură. Tânărul Archie Harker a reuşit să se evidenţieze prin curajul de care a dat dovadă, intrând în curte şi încercând să se uite pe sub storul tras. N-a izbutit el să vadă nimic, dar a lăsat să se înţeleagă că văzuse destule, aşa că îndată îl urmară şi alţi reprezentanţi ai tineretului din Iping.

O zi de Rusalii mai frumoasă ca asta nici că se mai pomenise... În josul uliţei principale a satului se înşirau vreo duzină de barăci cu diverse distracţii; mai era şi o baracă de tragere la ţintă, iar pe iarbă, în preajma fierăriei, apăruseră trei vagoane vopsite în galben şi în cafeniu; alături se foiau nişte străini de ambele sexe, pitoresc costumaţi, care instalau un joc de tragere la ţintă, format din nişte nuci de cocos. Domnii purtau bluze albastre, iar doamnele - şorţuri albe şi pălării la modă, încărcate cu pene. Woodier, de la „Păunul roşu” şi mr. Jaggers, cârpaciul, care se mai ocupa şi cu comerţul de biciclete de ocazie, întindeau de-a lungul drumului o ghirlandă cu steguleţe şi steme englezeşti. La origine, ghirlanda asta slujise la aniversarea primului jubileu al reginei Victoria.

Şi acolo, la han, în bezna artificială a camerei de oaspeţi, în care abia dacă se furişa vreo anemică rază de soare, muşteriul, de bună seamă flămând, înfofolit în hainele lui groase, care-l stânjeneau, se zgâia într-una la hârţoagele lui prin ochelarii întunecaţi, sau umbla cu

---

[6] Tighelită (fr.).

sticluţele-i murdare… şi din când în când îi mai trăgea câte-o înjurătură sălbatică la ; adresa tinerilor glumeţi, care, dacă nu puteau fi văzuţi, se făceau în schimb auziţi afară, sub fereastră… În colţ, lângă cămin, zăceau cioburile câtorva sticle sfărâmate. Un miros înţepător de clor otrăvi aerul.

Am reconstituit acest tablou după tot ce-au putut atunci să prindă oamenii cu urechea şi după cele ce-au văzut ei ulterior, când au pătruns în odaie.

Pe la prânz, străinul a trântit de perete uşa camerei lui şi a rămas în prag, privind ţintă la cei trei sau patru oameni din local.

— Mrs. Hall! a strigat el.

Cineva s-a strecurat afară cu sfială şi a chemat-o pe hangiţă. Hall nu se întorsese încă.

După un timp apăru mrs. Hall, răsuflând cam anevoie, ceea ce n-o împiedica de fel să se arate şi mai ţanţoşă. Se pregătise pentru această scenă. Îşi făcu intrarea ţinând în mână o tăviţă, pe care se odihnea o notă de plată neachitată.

— Doriţi socoteala, domnule? întrebă ea.

— De ce nu mi s-a servit gustarea de dimineaţă? De ce nu mi-ai făcut mâncarea şi de ce n-ai răspuns când am sunat? Îţi închipui că pot trăi fără să mănânc?

— De ce nu mi s-a achitat nota de plată? replică doamna Hall. Asta vreau să ştiu.

— Ţi-am mai spus şi acum trei zile că aştept un mandat.

— V-am răspuns şi acum trei zile că n-am de gând să aştept nici un fel de mandat. Dumneata bombăni când îţi întârzie puţin gustarea, dar că ai întârziat cinci zile cu plata, aia nu-i nimic? Străinul înjură scurt, dar straşnic.

— Hei, hei! se auzi din sala hanului.

— Şi ţi-aş fi foarte îndatorată, domnule, dacă ţi-ai păstra înjurăturile pentru dumneata! rosti demn mrs. Hall.

Străinul aducea mai mult ca oricând cu un scafandru înfuriat. Cei din local simţeau că mrs. Hall e stăpână pe situaţie. Iar felul în care i-a vorbit el în continuare n-a făcut decât să întărească această impresie.

— Ascultă-mă, femeie … începu el.

— Te rog să nu mă „femeieşti” pe mine, i-o tăie mrs. Hall.

— Ţi-am spus că nu mi-a sosit mandatul.

— Ah, da, mandatul, desigur.

— Totuşi, cred că mai am ceva prin buzunare…

— Păi, mi-ai zis acu trei zile că n-ai la dumneata mai mult de un *sovereign* de argint.

— Am mai găsit ceva bani.

— Ehehei! făcură cei din local.

— Mă întreb, unde-ai mai găsit? îi aruncă hangiţa.

Această impertinenţă păru să-l supere din cale-afară de rău. Bătu furios din picior.

— Ce vrei să spui cu asta? !

— Că mă întreb unde-ai mai găsit gologani… Şi înainte de-ţi dau nota sau de-ţi aduc mâncare, ori altele de felu ăsta, trebuie să-mi lămureşti câteva lucruri pe care nu le pricep, şi nu numai eu, da’ nimeni nu le pricepe, şi toată lumea ar cam dori să le înţeleagă. Uite, eu aş vrea să-mi spui ce s-a întâmplat sus cu scaunele mele, şi aş mai vrea să ştiu cum se face că odaia dumitale era goală şi cum ai făcut de-ai intrat din nou? Toată lumea care vine aicea, în casa asta, intră pe uşă - aşa-i regula aici la noi - da’ dumneata n-ai intrat pe uşă, şi aş vrea, mă rog, să ştiu pe

unde ai intrat… Şi iarăşi aş vrea să ştiu…

Deodată, străinul îşi înălţă mâinile înmănuşate, cu pumnii strânşi, izbi din picior şi răcni un „Ţine-ţi gura!”, de vuiră pereţii. Uluită, mrs. Hall amuţi pe dată.

— Dumneata nu înţelegi cine sunt sau ce sunt eu! Ei, las’, c-am să-ţi arăt. Pe legea mea! Am să-ţi arăt! Îşi duse mâna la faţă şi-şi smulse ceva dintre obraji. În centrul figurii lui apăru o gaură neagră. Na, ţine! zbieră el.

Făcu câţiva paşi înspre ea şi-i întinse un obiect pe care biata femeie îl primi cu un gest mecanic, fascinată cum era de figura lui în plină metamorfoză. Când îşi dădu seama ce ţine în mână, hangiţa slobozi un ţipăt din adâncul pieptului, scăpă obiectul pe jos şi se trase înapoi, clătinându-se. Era nasul - nasul străinului! -, roz şi lucios, care se rostogolea pe duşumea cu un sunet sec de carton …

Necunoscutul îşi scoase apoi ochelarii, şi cei câţiva martori ai acestei scene prinseră să răsufle mai iute. Îşi aruncă pălăria de pe cap şi, cu mişcări precipitate, îşi smulse favoriţii şi bandajele. Până atunci şi-au mai ţinut oamenii firea, dar din clipa aceea toţi fură străbătuţi de fiorul unei presimţiri sinistre.

— Oh, Doamne sfinte! gâfâi cineva.

Şi nimeni nu-şi mai putu stăpâni groaza. Era mai oribil decât cea mai macabră închipuire. În faţa priveliştii care se oferea ochilor, mrs. Ha!l, care rămăsese cu gura căscată, încremenită de spaimă, scoase încă un ţipăt şi o zbughi spre uşă. Ceilalţi, după ea. Fuseseră pregătiţi să vadă cicatrice, un obraz desfigurat, o hidoşenie monstruoasă - în sfârşit, ceva palpabil! -, şi, când colo, *nimic!* Bandajele, împreună cu o perucă, zburară de-a lungul coridorului până în local, cât pe ce să-i lovească. Dădură cu toţii buzna pe treptele hanului, împiedicându-se unul de celălalt. Căci omul care stătea înfipt acolo, în pragul odăii, gesticulând şi urlând nişte frânturi de vorbe fără noimă, arăta - până la gât - ca oricare om în toată firea, voinic, mă rog… atât numai, că n-avea cap! Peste gulerul paltonului se căsca

vidul - nici urmă de cap! Localnicii care se găseau mai în josul uliţei auziră nişte urlete disperate. Toate capetele s-au întors înspre han; zeci de ochi i-au văzut pe cei de la „Poştalionul cu cai” cum ţâşnesc afară ca dintr-un tun, au văzut cum mrs. Hall cade lată la pământ, iar mr. Teddy Henfrey sare în lături, ca să nu dea peste ea, apoi au răzbătut până la ei urletele înspăimântătoare ale Millie-ei (auzind atâta larmă, fata alergase de la bucătărie şi dăduse peste omul fără cap)… Brusc, vacarmul încetă.

În clipa următoare, toată uliţa se îndrepta în goană mare spre han: negustorul de zaharicale, proprietarul tirului din nuci de cocos şi ajutorul lui, proprietarul scrânciobului, băieţaşi, fetiţe, eleganţii şi cochetele sclivisite ale satului, bătrâni în halate, ţigănci în şorţuri… Cât ai bate din palme, s-a strâns o gloată de vreo patruzeci de suflete, care creştea într-una, se frământa, huiduia, voia să ştie totul de-a fir a păr, scotea diverse exclamaţii şi emitea felurite opinii în faţa imobilului soţilor Hall. Toţi simţeau nevoia să vorbească de-a valma, şi rezultatul era un soi de babilonie. Câţiva o susţineau pe mrs. Hall, care leşinase. Era o învălmăşeală grozavă, pe deasupra căreia se depăna povestirea de necrezut a unui gălăgios martor ocular.

— Vai, căpcăunul!

— Da’ ce-a făcut?

— A lovit-o pe fată!

— Zăăău?!

— S-a repezit la ea cu un cuţit, aşa mi se pare.

— N-are cap, îţi spun. Şi asta nu-i numa aşa, o vorbă, ascultă-mă pe mine, e un om fără cap!

— Aiurea! O fi vreo scamatorie la mijloc!

— Şi-a scos cârpele de pe el!

Îmbulzindu-se, ca să apuce să vadă ceva prin uşa deschisă, curioşii alcătuiau un fel de unghi viu, cu vârful în continuă agitaţie, dirijat spre han.

— S-a oprit un moment, şi-atuncea a ţipat Millie, şi el o dată s-a întors! Fugea fata, de-i săltau fustele, şi căpcăunul

după ea! N-a durat cu totul nici zece secunde. P-ormă s-a întors cu un cuţit în mână şi cu o pâine şi a rămas aşa, stană de piatră, de parcă s-ar fi uitat ţintă undeva. Acu un minut, nu mai mult! A intrat pe uşa aia. Îţi spun eu că n-are cap de loc! Chiar acuma puteai să-l vezi…

Un freamăt uşor trecu prin mulţime. Oratorul se opri şi se dădu în lături, ca să facă loc unei mici procesiuni, care se îndrepta cu pas hotărât spre han; în frunte păşea ferm mr. Hall, roşu la faţă ca un rac, apoi venea mr. Bobby Jaffers, jandarmul satului, iar la urmă, prudentul domn Wadgers. Veniseră înarmaţi cu un mandat de arestare.

Zgomotoasă, lumea oferea din belşug informaţii (care se potriveau una cu alta ca nuca-n perete) despre cele întâmplate.

— Cu cap sau fără cap, declara Jaffers, eu trebuie să-l arestez, şi am să-l arestez!

Mr. Hall urcă treptele şi merse drept la uşa odăii de oaspeţi, pe care o găsi deschisă.

— Jandarm, rosti el, fă-ţi datoria!

Jaffers păşi înăuntru, Hall după el, şi - tot cel din urmă - Wadgers… În semiobscuritatea încăperii se profila arătarea fără cap, ţinând o coajă de pâine într-una din mâinile înmănuşate şi o bucată de brânză în cealaltă.

— Ăsta-i! strigă Hall.

— Ce dracu mai înseamnă şi asta? izbucni o voce mânioasă, care venea cam din dreptul gulerului.

— Al naibii de ciudat mai arăţi, stimate domn, începu mr. Jaffers. Dar, cu cap sau fără cap, mandatul spune numai „arestaţi persoana”[7], şi datoria-i datorie…

— La o parte! strigă arătarea, dându-se înapoi. Cât ai clipi, azvârli în aer pâinea şi brânza, iar Hall apucă tocmai la timp cuţitul de pe masă, care era cât pe ce să urmeze acelaşi drum. Deodată, omul fără cap îşi smulse mănuşa stângă, care nimeri drept în obrazul lui Jaffers. La care, mr.

[7] Joc de cuvinte; în englezește, cuvântul *body* înseamnă şi persoană, şi corp (deci, „arestaţi corpul“).

Jaffers, întrerupându-şi declaraţia cu privire la mandatul de arestare, se repezi la străin, îl apucă de mâneca din care nu ieşea nici o mână şi-l înşfăcă de gâtul invizibil.

0 lovitură răsunătoare primită în fluierul piciorului îi smulse un urlet, dar mr. Jaffers nu slăbi strânsoarea. Hall strecură cuţitul de-a lungul mesei, către domnul Wadgers, care se foia de colo până colo, ca portarul unei echipe de fotbal în ofensivă, apoi, când Jaffers şi străinul, încleştându-se şi cărându-şi la pumni, se împinseră până în dreptul lui, Hall dădu să sară în ajutor. Un scaun care se găsea în drum se prefăcu în ţăndări, şi luptătorii se prăvăliră unul peste celălalt.

— Apucă-l de picioare, şuieră Jaffers.

Străduindu-se să aplice instrucţiunea primită, mr. Hall se pomeni cu un picior în coaste, care-l scoase din luptă pentru câteva clipe. Cât despre mr. Wadgers, acesta, constatând că decapitatul a reuşit să fesă de sub Jaffers şi să-i înfigă genunchiul în piept, se retrase uşurel, cu cuţitul în mână, înspre uşă, unde se ciocni de mr. Huxter şi de vizitiul din Siderbridge, care alergaseră în sprijinul legii şi al ordinii. În acelaşi moment, căzură din dulap câteva sticle, şi încăperea se umplu de o duhoare înţepătoare.

— Mă predau! strigă necunoscutul, deşi îl ţinea Jaffers ţintuit sub el. Sări în picioare gâfâind - stranie nălucă, fără cap şi fără mâini (îşi scosese între timp mănuşa dreaptă) - şi, cu răsuflarea tăiata, gemu: N-are nici un rost!

Părea lucrul cei mai nebunesc din lume să auzi glasul acela care venea din văzduh. Dar ţăranii din Sussex sunt poate oamenii cei mai cu picioarele pe pământ. Jaffers se ridică şi el şi scoase o pereche de cătuşe, dar se opri brusc, cu ochii holbaţi. Îşi dăduse vag seama de absurditatea întregii situaţii.

— Ia te uită! Fir-ar să fie! După câte văd, nu pot să le folosesc!

Omul fără cap îşi trecu braţul de-a lungul hainei şi, ca prin minune, nasturii pe care-i atingea mânecă lui goală se

deschideau. Apoi bolborosi ceva, că ar fi primit o lovitură în picior, şi se aplecă. Părea că-şi pipăie pantofii şi ciorapii.

— Vai de mine! a strigat deodată Huxter, ăsta nu-i om, e fantomă! Numa haine goale! Ia uitaţi! se vede prin guler căptuşeala hainelor, până jos! Pot să-mi bag şi mâna!

A întins mâna, dar se pare că s-a lovit de ceva în aer, căci s-a tras înapoi cu un strigăt ascuţit.

— Te rog să nu-mi mai bagi degetele în ochi, răsună vocea aeriană, pe un ton de cruntă indignare. Realitatea este că mă aflu aici, cu cap, mâini, picioare şi tot restul, dar că întâmplător sunt invizibil. E foarte neplăcut, dar aşa sunt. Asta nu înseamnă că trebuie să fiu rupt în bucăţi de orice bădăran idiot din Iping, nu-i aşa?

Costumul de haine, descheiat în întregime şi atârnând de un suport nevăzut, se ridică în sus, cu mânecile, îndoite, proptite în şold.

Între timp mai intraseră şi alţi localnici, aşa încât odaia era înţesată de lume.

— Nu zău, invizibil? îl zeflemisi Huxter, fără să se sinchisească de protestele lui. Cine dracu a mai auzit aşa ceva?

— O fi poate ciudat, nu zic nu, dar cred că nu-i o crimă. De ce să fiu maltratat în halul ăsta de un poliţist?

— A, păi asta-i altă poveste, ripostă Jaffers. Desigur că în întunecimea de aici e cam greu să te vadă omul, dar eu am un mandat de arestare în regulă. Şi nu te urmărim pentru că eşti invizibil, ci pentru spargere. A fost prădată o casă şi s-au furat bani.

— Ei şi?

— Şi circumstanţele arată în mod evident că…

— Prostii! i-o tăie Omul Invizibil.

— Nădăjduiesc că e precum spuneţi, domnule! Dar am primit anumite instrucţiuni…

— Bine, admise brusc arătarea. Am să vin. Am să vin. Dar fără cătuşe.

— Aşa se obişnuieşte, răspunse Jaffers.

— Fără cătuşe! puse condiţia năluca.

— Scuzaţi-mă, dar ...

Dintr-o dată, arătarea se trânti pe un scaun şi, înainte ca cineva să se fi putut dumeri, papucii, ciorapii şi pantalonii erau zvârliţi grămadă sub masă.

Apoi Omul Invizibil sări în sus, şi haina zbură şi ea cât colo ...

— Staţi, opriţi-l! strigă Jaffers, dându-şi seama de ce se întâmplă. Înşfăcă vesta, dar, cu o smucitură, cămaşa lunecă afară din ea, abandonând-o moale în mâna lui. Prindeţi-l! zbieră jandarmul, agitând vesta. Dacă o s-apuce să-şi dea jos toate hainele...

— Prindeţi-l! striga toată lumea. Dădură cu toţii năvală spre cămaşa albă, care flutura - unică mărturie vizibilă a existenţei necunoscutului.

Una din mânecile cămăşii îi trânti lui Hall drept în faţă o directă, care-i curmă avântul şi-l împinse înapoi peste moş Toothsome, paracliserul; într-o clipă, cămaşa se trase singură în sus şi începu să se zbată în gol şi să dea din mâneci, întocmai ca o cămaşă pe care-o dezbraci peste cap. Jaffers puse mâna pe ea, dar nu făcu decât să-i ajute fantomei la dezbrăcat. Ceva din văzduh îl plesni peste gură, îi trase iute bastonul din mână şi începu să-l croiască pe Teddy Henfrey drept în creştet.

— Atenţie! strigau cu toţii, năpustindu-se la întâmplare şi lovind în vânt. Prindeţi-l!

— Închideţi uşa!

— Nu-l lăsaţi să scape!

— Am prins ceva!

— E-aici!

Era un adevărat balamuc. Peste fiecare combatant se abătea o ploaie de pumni... Sandy Wadgers isteţ ca totdeauna, ba de astă dată cu deşteptăciunea stimulată de o lovitură zdravănă în nas, deschise uşa şi o şterse. Izbindu-se orbeşte, ceilalţi fură îngrămădiţi în colţul uşii. Loviturile

cădeau ca grindina. Phipps, unitarianul[8], pierdu un dinte din faţă, iar Henfrey fu rănit la zgârciul urechii. Jaffers primi un pumn sub bărbie şi, întorcându-se, puse mâna pe un corp solid, care se găsea între el şi Huxter, *dans la mêlée*[9], împiedicându-i să se apropie unul de celălalt. Era pieptul vânjos al Omului Invizibil. O clipă mai târziu, întreaga masă de oameni, întărâtaţi, prinşi în focul încăierării, dădu năvală în coridorul înţesat de lume.

— Am pus mâna pe el! zbieră jandarmul.

Icnind şi clătinându-se, cu faţa congestionată şi cu vinele umflate, Jaffers ţinea piept unui duşman nevăzut, în mijlocul acestui vălmăşag.

Lumea se înghesuia claie peste grămadă, în vreme ce extraordinara pereche îşi croia drum spre uşa de la intrare şi se dădea de-a berbeleacul pe cele câteva trepte ale hanului. Cu glasul gâtuit, Jeffers a scos un urlet, s-a încleştat din toate puterile de prada lui şi, apărându-se cu genunchii, s-a prăbuşit greoi, lovindu-se cu capul de pietriş. Numai atunci degetele lui au slăbit strânsoarea. Izbucniră răcnete turbate: „Prindeţi-l! „Invizibilul!” şi aşa mai departe. Un tânăr (care nu era de prin partea locului şi al cărui nume nu l-am putut aida) se repezi dintr-o dată şi înşfăcă ceva, care se smulse din mână şi-l aruncă peste corpul poliţistului. De partea cealaltă a drumului, o femeie îmbrâncită dete un ţipăt… un câine, care părea să fi primit o lovitură de picior, chelălăi şi fugi urlând în curtea lui Huxter…

Acestea fură singurele semne lăsate de Omul Invizibil în trecerea lui.

Câtva timp, oamenii rămaseră năuciţi, gesticulând în neştire … apoi, dintr-o dată, încolţi panica şi, cât ai bate din palme, se împrăştiară cu mic, cu mare prin sat, ca frunzele uscate luate de vânt. Doar Jaffers zăcea nemişcat, sub prima treaptă a scării hanului, cu faţa în jos şi cu genunchii

[8] Membru al unei secte religioase.

[9] În îmbulzeală (fr.).

îndoiţi.

VIII. ÎN TRECERE

Capitolul al optulea este extrem de scurt şi relatează următorul fapt: în vreme ce moţăia în plin tâmp, singur cuc, fără ca pe o rază de două mile în jur să mai existe vreun alt suflet (cel puţin aşa gândea el), Gibbins, naturalistul amator din regiune, a auzit că în apropierea lui cineva tuşeşte, strănută şi înjură cu foc. Iute a deschis ochii, dar n-a văzut nimic! Ei bine, şi totuşi se auzea un glas care continua să înjure, cu acea varietate şi bogăţie de imagini ce caracterizează înjurăturile unui om cult. Glasul a ajuns la maximum de intensitate, apoi s-a auzit din ce în ce mai slab şi s-a pierdut în depărtare, înspre Adderdean - aşa s-a părut lui mr. Gibbins. Încă un strănut convulsiv, apoi tăcere. Naturalistul nu aflase nimic despre întâmplările din dimineaţa aceea, dar fenomenul era atât de uluitor, de tulburător, încât iubitorul naturii a simţit că tot calmul lui filozofic se spulberă; s-a ridicat în grabă şi a luat-o la sănătoasa înspre sat, cu toată iuţeala de care era în stare.

IX. MR. THOMAS MARVEL

Ca să-l cunoaşteţi pe mr. Thomas Marvel, trebuie să vă închipuiţi o persoană cu o mutră rubicondă şi mobilă, din care irupe un nas cilindric, cu o gură băloasă, lăbărţată, în necontenită mişcare, şi o barbă teribil de zbârlită. Corpul lui era predispus la *embonpoint*[10], situaţie pe care o scoteau în relief şi picioarele scurte. Purta un joben de mătase pluşată. Nasturii costumului său erau sistematic înlocuiţi cu sforicele şi şireturi de pantofi, care se zăreau prin punctele mai delicate ale îmbrăcămintei; aşadar, era vădit că acest personaj este un celibatar convins.

Domnul Thomas Marvel şedea la marginea drumului care ducea spre Adderdean, cam la o milă şi jumătate de

[10] Îngrăşare (fr.).

Iping. Picioarele, vârâte în şanţ, se lăfăiau în nişte ciorapi plini de găuri, prin care apăreau degetele mari, grosolane, ce străpungeau văzduhul ca urechile unui câine la pândă. Omul nostru contempla leneş - pe toate le făcea el cu lene - o pereche de ghete cu şiret. Era cea mai trainică pereche de ghete din câte nimerise el în ultima vreme, atâta doar, că-i erau cam prea mari... Dimpotrivă, cele pe care le purtase înainte îi veniseră ca turnate, dar mergeau numai pe vreme uscată, pentru bunul motiv că aveau o talpă care nu ţinea la umezeală... mr. Thomas Marvel nu putea suferi ghetele prea mari, dar nici umezeala la picioare nu-i era pe plac. Până atunci nu cugetase niciodată serios care din cele două alternative îi era mai nesuferită, dar azi era o zi minunată, şi dumnealui tot nu avea ceva mai bun de făcut. Aşa că-şi rânduise frumos pe iarbă cele patru ghete, şi acum se uita la ele. Şi tot privindu-le cum zăceau acolo, în iarbă, printre florile de câmp, îi veni dintr-o dată ideea că amândouă perechile erau tare urâte. N-a fost câtuşi de puţin surprins când a auzit o voce în spatele lui:

— Oricum, se cheamă că sunt ghete, a rostit Vocea.

— Bah! Ghete de pomană! mr. Thomas Marvel ţinea capul aplecat pe o parte şi le privea cu dezgust. Şi să fiu al naibii, dacă ştiu care din două-i a mai nenorocită pereche din lumea asta blestemată!

— Hm! făcu Vocea.

— La drept vorbind, am umblat eu şi cu ciubote mai proaste. Am umblat şi fără nimic. Da' niciodată n-am purtat pe picior ceva atât de impertinent de urât, dacă-mi îngăduiţi să mă exprim astfel. Zile întregi am cerşit, printre altele, o pereche de ciubote, dom'le, pen'că de *astea* mă săturasem. Nu că n-ar fi trainice, nu zic aşa vorbă, da' unui gentleman care bate toată ziulica drumurile, aşa ca mine, se mai face şi lehamite de încălţările lui, aşa-i? Dacă vrei să mă crezi, în tot ţinutul ăsta blestemat n-am căpătat altceva decât ciubotele *astea.* Uite-te bine la ele! Şi trebuie să ştii că-i o regiune unde poţi să găseşti în general ghete

bunişoare. Da' uite, aşa-i ghina mea afurisită! Pot să zic că de zece ani şi mai bine nu-mi procur încălţămintea decât din ţinutul ăsta. Şi după toate, te mai şi tratează ca pe vagabonzi!

— E o regiune infectă, şi locuitorii-s nişte porci! se pronunţă Vocea.

— Nu-i aşa? întări mr. Thomas Marvel. Mamă, mamă! Şi perechea asta de ciubote-i şi mai infectă ca toţi la un loc!

Întoarse capul peste umărul drept, să vadă ce fel de ghete poartă celălalt - voia omul să facă o comparaţie - dar, vai! nu-i vedeai nici măcar picioarele, darmite ghetele! Întoarse capul la stânga, dar nici acolo nu existau picioare şi nici ghete. Pe faţă se întipări o uimire fără seamăn.

— Da' unde eşti, musiu? întrebă el peste umăr, ridicându-se în patru labe. În faţa lui se întindea uni câmp pustiu, presărat cu tufişuri ţepoase de mărăcini, printre care se zbenguia vântul. Oi fi eu beat?! se întrebă mr. Marvel. Avusei vedenie? Vorbii de unu singur? Ce dracu?

— Nu te speria, rosti Vocea. Domnul Marvel sări în picioare.

— Ia nu mai face pe „vintrelocul" cu mine! Unde-mi eşti? Eu să mă sperii, i-auzi la el?!

— Nu te speria! repetă Vocea.

— Tu ai să te sperii peste un minut, idiotule! ameninţă mr. Thomas Marvel. Unde dracu te-ai băgat? Numai să pun laba pe tine… Nu primi nici un răspuns. De unde vorbişi, mă, din groapă?

Nici un răspuns.

Prostit de uimire, vagabondul încremeni aşa cum era, desculţ şi cu haina atârnându-i pe un umăr. „Piu, piu", făcu o ciovlică în depărtare.

— Ha, i-auzi, piu, piu, făcu şi mr. Marvel. Mie nu-mi arde de glumă.

Câmpul era la fel de pustiu, din zare până-n zare; neumblat de nimeni, drumul, cu gropile lui şi cu stâlpii care-l mărgineau, şerpuia lin dinspre miazănoapte spre miazăzi,

iar pe bolta albastră, în afară de pasărea care piuise, nu se mai vedea nimic.

— Doamne, nu mă lăsa! îngână zdrenţărosul, trăgându-şi haina pe umeri. Asta de la pileală mi se trage, să fiu al dracului, dacă nu-i aşa!

— Nu-i băutura, îl contrazise Vocea. Nu te prosti!

— Oh! făcu mr. Marvel, şi faţa se albi pe sub petele roşii. E de la pileală… repetau într-una, fără glas, buzele lui. Se învârti încet în jurul propriei axe, holbându-se în toate părţile. Să jur, nu alta, că am auzit o voce! bolborosi el.

— Desigur că ai auzit.

— Poftim, iar a început! se tângui vagabondul, închizând ochii şi prinzându-şi fruntea în mâini cu un gest tragic.

Deodată, însă, fu apucat de guler şi scuturat zdravăn, treabă care-l ameţi şi mai rău.

— Nu fi idiot! îl dojeni Vocea.

— Mi-am ieşit din minţi! E de rău, ce mai încoa şi-ncolo. Asta-i fiindcă m-am necăjit cu nenorocitele alea de ciubote. Mi-am ieşit de-a binelea din minţi. Sau or fi strigoi pe-aici?

— Nici una, nici alta, interveni Vocea. Ascultă!

— Nebunele! mormăi încet mr. Marvel.

— O clipă! (Vocea, străbătută de un tremur, din pricina sforţării de a se stăpâni, căpătase un ton poruncitor.)

— Ei, ce e? (Vagabondul avea senzaţia stranie că-i apasă cineva un deget în piept.)

— Crezi că sunt numai o închipuire, o nălucă?

Mr. Thomas Marvel îşi frecă ceafa.

— Da’ ce alta poţi să fii?

— Foarte bine … Vocea avea acum un ton blajin. Atunci, am de gând să arunc cu pietre în dumneata, până ai să-ţi schimbi părerea.

— Da’ unde eşti, omu lu Dumnezeu?

Nici un răspuns. Deodată, prin aer şuieră o piatră, care zbură la un fir de păr de umărul domnului Marvel. Întorcându-se, vagabondul văzu cum o altă piatră sare de pe pământ, descrie o traiectorie complicată, rămâne o clipă

în suspensie şi se repede apoi spre picioarele lui, cu o iuţeală de glonţ. Era prea aiurit ca să se mai poată feri. Încă un şuierat, şi iat-o că lunecă în şanţ, nu înainte de a-i fi zdrelit un deget care-i ieşea din ciorapul găurit. Urlând ca din gură de şarpe, mr. Thomas Marvel sări într-un picior şi o luă la fugă… dar se împiedică de un obstacol nevăzut şi, executând o tumbă, căzu pe şezut.

— Ei, tot mai sunt o închipuire, ce zici? (O a treia piatră descrise o curbă în văzduh şi rămase suspendată peste capul vagabondului.)

Drept răspuns, mr. Marvel încercă să se ridice în picioare, dar fu iarăşi rostogolit pe jos. De data asta rămase nemişcat.

— Dacă te mai opinteşti o dată, îl ameninţă Vocea, îţi arunc piatra în cap.

— Asta-i vrăjitorie curată! exclamă mr. Thomas Marvel. Se aşeză, îşi pipăi degetul lovit şi-şi aţinti privirile asupra celui de-al treilea proiectil. Nu pot să înţeleg, şi pace! Pietre care zboară singure… Pietre care vorbesc… Pun'te jos, piatră! Sparge-te! Mă predau.

Piatra căzu la pământ.

— E foarte simplu, îi explică Vocea. Sunt un om invizibil.

— Nu bate câmpii! mr. Marvel gâfâia de durere. Unde te-ai ascuns, cum ai făcut-o, nu ştiu. Mă dau bătut.

— Dar e foarte simplu, stărui Vocea. Sunt invizibil. Vreau să pricepi acest lucru.

— Asta poa' s-o vadă orişicine, nu-i nevoie să mă iei aşa repede, domnule! Ei, da' zi şi mie, cum te-ai ascuns?

— Sunt invizibil. Asta-i toată povestea. Şi asta vreau să te fac să înţelegi.

— Da' unde eşti? îl întrerupse domnul Marvel.

— Aici, în faţa dumitale, la şase yarzi[11].

— Haide, haide, că n-oi fi orb! P-ormă ai să-mi! zici că eşti făcut din vânt! Eu nu-s un fraier d-ăia la care poţi să le torni gogoşi!

[11] Yard — Măsură englezească de lungime, egală cu 0,914 metri.

— Ei bine, sunt făcut din aer. Acuma te uiţi prin mine.

— Cum, nu-i nici un pic de materie în dumneata? *Vox et*[12]*…* cum sună mai departe aiureala asta

— Da' de unde, sunt o făptură omenească, sunt voinic, am nevoie de hrană şi de băutură, am nevoie de haine… Atâta tot, că sunt invizibil. Pricepi? Invizibil. E foarte simplu. In-vi-zi-bil!

— Cum adică, exişti în carne şi oase?

— Da, exist în carne şi oase.

— Dă-mi o mână, dacă exişti! Atunci poate-o să mi se pară mai adevărat… Of, Doamne! mi-ai rupt mâna! Văleu, nu mă strânge aşa!

Degetele mâinii sale libere pipăiră mâna care-i încleştase încheietura, apoi, sfioase, alunecară mai departe, atinseră un braţ, dădură peste un piept musculos şi se opriră pe o mutră bărboasă.

— M-ai făcut praf! exclamă vagabondul, năuc de uimire. Asta-i mai tare ca luptele de cocoşi! Grozav de interesant! Şi, uite, pot să văd direct prin dumneata un iepure care aleargă, la vreo juma de milă de-aici! Nici o bucăţică din dumneata nu se vede, da' stai! Examină cu băgare de seamă un anumit punct din spaţiul aparent vid. N-ai mâncat cumva pâine cu brânză? întrebă el, apucând braţul invizibil.

— E-adevărat. N-au fost încă digerate.

— Aşa, înţeleg. Ciudat soi de fantomă mai eşti!

— Mă rog, mă rog, dar nu-i nici pe jumătate atât de miraculos, cât îţi închipui dumneata.

— Pentru pretenţiunile mele modeste e de ajuns de miraculos, replică mr. Thomas Marvel. Da' cum ai reuşit? Cum dracu ai făcut-o?

— E o poveste lungă. Şi afară de asta…

— Îţi zic drept, toată chestia m-a dat gata! mărturisi mr. Marvel.

---

[12] Începutul unei zicale latine: *Vox et praeterea nihil* — O voce, altceva nimic (lat.).

— Ceea ce ţin să-ţi spun acuma este următorul lucru: am nevoie de ajutor. Nu mai am încotro. Am nimerit din întâmplare peste dumneata. Rătăceam, nebun de furie, gol, neputincios. Eram în stare să ucid … şi te-am văzut…

— Maică, Doamne!

— Am venit în spatele dumitale, am şovăit, am mers mai departe…

Expresia feţei vagabondului era cum nu se poate mai grăitoare.

— … apoi m-am oprit. „Iată, mi-am zis, un prigonit ca şi mine. Asta-i omul care-mi trebuie!” Aşa că m-am întors din drum şi m-am apropiat de dumneata. Şi…

— Doamne! Sunt zăpăcit de-a binelea. Pot să te întreb cum vine asta şi ce fel de ajutor îţi trebuie?

— Vreau să-mi ajuţi să găsesc haine, şi un adăpost şi aşa mai departe. Pe-ale mele le-am părăsit de mult. Dacă nu vrei, bine! … Dar ai să vrei, trebuie!

— Uite ce-i, eu sunt prea dărâmat. Nu mai da în mine şi lasă-mă să plec. Trebuie să-mi revin un pic. Uite, aproape că mi-ai zdrobit degetul. Toate astea n-au nici o noimă? Jos, câmpul gol, sus, cerul gol… Cât cuprinzi cu ochii nu vezi nimic. Natura şi iar natura. Şi, dintr-o dată, vine un glas… un glas din cer. Şi pietre. Şi o mână care te strânge. Maică, Doamne!

— Vino-ţi în fire, porunci Vocea, pentru că va trebui să faci treaba pe care m-am gândit să ţi-o încredinţez.

Brusc, mr. Marvel îşi dezumflă fălcile şi căscă ochii.

— Te-am ales pe dumneata, urmă Vocea. Eşti singurul muritor, afară de câţiva idioţi de-acolo, care ştie că există un om invizibil. Trebuie să fii ajutorul meu. Ajută-mă, şi voi face lucruri mari pentru dumneata. Un om invizibil este un om puternic. Se întrerupse o clipă, strănutând de mama focului. Dar dacă mă trădezi, dacă nu faci ce-ţi spun eu…

Se întrerupse iarăşi şi lovi cu sete în umărul vagabondului. Cu un urlet de spaimă, nenorocitul sări în lături.

— N-am să te trădez, scânci el. Nici să nu te gândeşti la aşa ceva, orice-ar fi. Nu doresc decât să te-ajut, zi-mi numa ce trebuie să fac. Doamne sfinte! Uite, sunt gata să fac tot ce-mi ceri…

X. VIZITA LUI MR. MARVEL LA IPING

După ce s-a spulberat primul val de panică, sătenii din Iping s-au apucat să discute cu înflăcărare. În suflete năvălea îndoiala - o îndoială iraţională, inexplicabilă. Dar aşa-i felul oamenilor. Era mult mai lesne să nu crezi în existenţa unui om invizibil (mai cu seamă că aceia care-l văzuseră mistuindu-se în văzduh sau care-i simţiseră braţul vânjos puteau fi număraţi pe degete). Şi-apoi, chiar dintre aceşti martori, mr. Wadgers era absent, deoarece se baricadase la el acasă, îndărătul zăvoarelor şi al drugilor, iar Jaffers zăcea în nesimţire, în odaia de oaspeţi de la „Poştalionul cu cai”. Ideile mari şi fenomenele neobişnuite, care depăşesc experienţa noastră comună, au adesea mai puţină înrâurire asupra oamenilor decât faptele mărunte, concrete Satul era împodobit cu flamuri, şi toată lumea purta haine de sărbătoare. De-o lună şi mai bine se pregăteau cu toţii pentru Rusalii. În după-amiaza acelei zile, chiar şi cei care credeau toată povestea prinseră să-şi reia micile distracţii, oarecum cu titlu ţie încercare. Bănuiau ei că „Nevăzutul” o fi dat bir tu fugiţii. Cât despre cei care nu credeau nimic, pentru ei totul nu însemna decât o farsă. Dar toţi locuitorii, fie că credeau, fie că nu, se simţeau foarte apropiaţi unii de alţii în ziua aceea.

În livada lui mr. Haysman, se înjghebase un cort, sub al cărui acoperământ mrs. Bunting şi alte câteva doamne serveau ceaiuri. Afară, elevii Şcolii de duminică se jucau sub gălăgioasa supraveghere a curatorului şi a domnişoarelor Cuss şi Sackbut. Fără îndoială, în aer plutea, uşoară, o undă de nelinişte, dar cei mai mulţi dintre săteni aveau bunul-simţ de a nu-şi exterioriza temerile imaginare

care-i chinuiau. O coardă înclinată, instalată pe pajişte, având la un capăt un mâner format dintr-un scripete, care atunci când îl apucai te zvârlea dintr-o dată într-un sac de la capătul celălalt, se bucura de mare trecere printre tineri, ca de altfel şi scrâncioburile şi tirul cu nuci de cocos. Promenada era în toi, şi orga mecanică umplea văzduhul cu un miros nesuferit de benzină şi cu o muzică la fel de nesuferită.

Membrii clubului, care de dimineaţă asistaseră la slujbă, se împodobiseră cu minunate cocarde roze şi verzi, iar unii, mai frivoli, îşi împopoţonaseră pălăriile, mari cât strachina, cu funde şi panglici viu colorate. Prin perdeaua vie de iasomie din faţa ferestrei sau prin uşa deschisă a casei lui (prin care din ele preferai să te uiţi), îl puteai vedea pe moş Fletcher, cocoţat pe o scândură susţinută de două scaune, bălăbănindu-se ca să-şi menţină echilibrul; bătrânul, care avea concepţii severe asupra rânduielii sărbătorilor, îşi spoia de zor tavanul odăii din faţă.

Pe la vreo patru şi-a făcut apariţia în sat un străin, care venea dinspre câmp. Era un individ scund, îndesat, care purta pe cap un ţilindru din cale-afară de jerpelit. Părea că abia-şi mai trage răsuflarea. Fălcile ba se umflau, ba se fleşcăiau. Faţa-i pătată oglindea o nespusă îngrijorare. Umbla cu mişcări repezite, dar parcă împins de la spate. A făcut colţul la biserică şi s-a îndreptat spre „Poştalionul cu cai”. Printre alţii, îşi aminteşte şi moş Fletcher că-l văzuse; ba chiar, privindu-l, bătrânul domn fusese atât de mirat de curioasa stare de agitaţie a străinului, încât din nebăgare de seamă s-a prelins nişte var de pe bidinea în mânecă…

Proprietarul tirului cu nuci de cocos a avut impresia că ciudatul drumeţ vorbeşte de unul singur, iar mr. Huxter a remarcat acelaşi lucru. Necunoscutul s-a oprit în dreptul scării „Poştalionului cu cai”. Potrivit declaraţiilor domnului Huxter, părea că se luptă aprig cu el însuşi înainte de-a se hotărî să intre în han. În cele din urmă a urcat treptele, a luat-o spre stânga şi, ajungând la uşa odăii de oaspeţi, a

deschis-o. Huxter a auzit nişte glasuri care veneau din odaie, iar cineva din local i-a atras străinului atenţia că s-a înşelat.

— Camera aceea-i ocupată, l-a înştiinţat Hall. Străinul a închis uşa cu stângăcie şi s-a întors în local.

După câteva minute s-a ivit din nou în uliţă, ştergându-şi buzele cu dosul palmei; pe faţă se aşternuse o expresie de calmă satisfacţie, care i-a făcut domnului Huxter impresia de prefăcătorie. S-a uitat de jur împrejur câteva momente, apoi s-a îndreptat pe furiş spre poartă. Îndată după aceea, fereastra odăii de oaspeţi s-a deschis. După o clipă de uşoară şovăială, străinul s-a rezemat de unul din stâlpii porţii, a scos din buzunar o pipă scurtă, de lut, şi s-a apucat s-o umple. Se vedea că-i tremură degetele. Apoi, cu o mişcare stângace, şi-a aprins pipa şi, împreunându-şi braţele la piept, a început să fumeze alene - atitudine dezminţită însă cu totul de ocheadele repezi pe care le arunca mereu în jurul lui Huxter, care privea pe deasupra cutiilor din fereastra tutungeriei, nu i-a scăpat nimic din toate astea; purtarea ciudată a individului l-a determinat să rămână la postul său de observaţie. La un moment dat, străinul se îndreptă din şale, îşi vârî pipa în buzunar şi pătrunse în curtea hanului, dispărând din vederea domnului Huxter. Bănuind că este martorul unei nevinovate găinării, tutungiul sări din dosul tejghelei şi alergă în uliţă, să prindă hoţul. Tocmai atunci se ivi iarăşi omul nostru, cu ţilindrul căzut pe-o ureche. Într-o mână ţinea un balot destul de mărişor, învelit într-o faţă de masă albastră, iar în cealaltă, trei cărţi, legate la un loc (cu bretelele vicarului, după cum s-a dovedit ulterior). Dând cu ochii de Huxter, tresări speriat, făcu iute stânga-mprejur şi o luă la fugă.

— Puneţi mâna pe el! răcni Huxter şi porni pe urmele hoţului.

Senzaţiile prin care avea să treacă domnul Huxter au fost intense, dar de scurtă durată. Îl văzu pe străin alergând drept în faţa lui, apoi dispărând după colţul bisericii, pe

drumul câmpului. În goana lui cuprinse cu ochii, ca într-o străfulgerare, flamurile, panorama sărbătorii săteşti, câteva figuri întoarse spre el… Zbieră încă o dată „Puneţi mâna pe hoţ!” şi alergă mai departe, vitejeşte. Dar abia făcuse vreo zece paşi, când, fără veste, glezna îi fu ţintuită în loc ca de un cleşte nevăzut. Oprit din avântul lui, se trezi că zboară prin aer cu o iuţeală de necrezut. Deodată, însă, zări pământul foarte aproape de ochi… În juru-i, lumea făcu explozie, prefăcându-se într-un milion de scântei, care se fugăreau într-un vârtej nebun şi… ce-a urmat nu l-a mai interesat.

XI. CE S-A ÎNTÂMPLAT LA „POŞTALIONUL CU CAI”

Acum, ca să înţelegem limpede cele ce s-au petrecut la han, e nevoie să ne întoarcem la momentul în care mr. Marvel a intrat pentru întâia oară în câmpul vizual al domnului Huxter.

Tocmai atunci se aflau în camera de oaspeţi mr. Cuss şi mr. Bunting. Cei doi domni se hotărâseră să întreprindă o cercetare asupra ciudatelor întâmplări care avuseseră loc în dimineaţa aceea şi, cu îngăduinţa lui Hall, examinau cu atenţie lucrurile rămase de la Omul Invizibil. Jaffers îşi revenise puţin din căzătură şi plecase acasă, ajutat de prietenii lui, plini de compasiune, iar mrs. Hall adunase lucrurile împrăştiate ale fostului locatar şi făcuse ordine în cameră.

De la bun început, Cuss zări pe masa de lângă fereastră, acolo unde obişnuia să lucreze straniul personaj, trei caiete groase, scrise de mână. Toate trei erau intitulate *Jurnal.*

— *Jurnal!* exclamă Cuss, aşezând cele trei volume pe masă. Asta înseamnă că, de bine, de rău, o să aflăm ceva.

Vicarul şedea la masa din mijloc, cu coatele pe ea.

— *Jurnal!* repetă Cuss. Se aşeză şi el pe un scaun, puse două volume unul peste altul şi, sprijinindu-l de ele pe-al

treilea, îl deschise. Hm! Nici un nume pe primă pagină! … Drace! … Numa cifre … cifre … figuri…

Bunting veni lângă felcer şi privi peste umărul lui. Cu o mutră subit dezamăgită, Cuss răsfoia paginile.

— Ia uite-aicea! Sunt numai cifre, Bunting

— Diagrame n-ai văzut? întrebă vicarul. Nici măcar o ilustraţie care să arunce vreo lumină în această taină?…

— Uite-te şi dumneata: o parte e numai matematică, altă parte e scrisă în ruseşte sau în altă limbă (judecând după litere), şi alta-i pe greceşte. Acuma, în ceea ce priveşte greaca, cred că dumneata …

— Mdaa, desigur… făcu reverend mr. Bunting, scoţându-şi ochelarii şi ştergându-i, năpădit dintr-o dată de un simţământ penibil (bruma de elină care mai rătăcea prin mintea lui nu merita să se mai pomenească de ea). Iii, da, da, desigur, textul grecesc ne-ar putea furniza niscaiva indicii…

—- Să-ţi aduc un scaun.

Domnul Bunting îşi ştergea într-una ochelarii.

— Aş vrea în prealabil să mă uit prin toate volumele. Doresc să-mi formez mai întâi o impresie generală, înţelegi, dragul meu, şi apoi o să putem căuta şi indiciile care ne interesează.

Tuşi, îşi puse ochelarii, şi-i potrivi cu grijă pe nas, mai tuşi o dată… dorea din tot sufletul să se întâmple ceva care să împiedice ruşinea - ruşinea ce părea inevitabilă! În sfârşit, luă volumul pe care i-l întindea Cuss, cu un gest neglijent.

Atunci s-a întâmplat ceva.

Uşa s-a deschis brusc.

Amândoi au sărit ca fripţi şi şi-au întors iute capetele. Zărind o mutră plină de pete roşcovane care ieşea de sub un ţilindru pluşat, au răsuflat uşuraţi.

— Aici e cârciuma? întrebă intrusul, cu o voce dogită, rămânând în uşă şi mişcându-şi ochii în toate părţile.

— Nu, răspunseră cei doi gentlemeni, într-un glas.

— În partea cealaltă, omule, adăugă vicarul.

— Şi, te rog, închide uşa! completă mr. Cuss, iritat.

— În regulă, făcu noul-venit, pe un ton de bas, care contrasta în chip ciudat cu glasul răguşit dinainte. Aveţi dreptate, adăugă el, revenind la vocea-i dogită. Dă-i bătaie!, şi dispăru, trăgând uşa după el.

— Părea să fie un marinar, nu? (mr. Bunting avea acum o temă de discuţie.) Tare simpatici oameni! Desigur că şi acel „Dă-i bătaie!” trebuie sa fie o expresie marinărească. Ce-o fi însemnând oare?

— N-am idee, răspunse Cuss. Nervii mei sunt foarte zdruncinaţi astăzi. Uşa asta, care s-a deschis aşa, deodată… Eram cât pe-aici să sar în sus!

Mr. Bunting zâmbi, ca şi cum el însuşi n-ar fi sărit în sus.

— Şi-acum, rosti el cu un oftat, să revenim la cărţile astea…

— O secundă … Cuss se duse să încuie uşa. Acum nădăjduiesc că n-o să ne mai întrerupă nimeni.

În timp ce felcerul răsucea cheia în broască, cineva nevăzut fârnâi pe nas, parcă în bătaie de joc.

— Un lucru este incontestabil, începu Bunting, trăgându-şi scaunul lângă Cuss. În ultimele zile au avut loc în satul nostru câteva întâmplări foarte, foarte ciudate. Vezi, dragul meu, eu nu pot să cred în povestea asta absurdă cu Omul Invizibil…

— E de necrezut, încuviinţă Cuss, de necrezut. Dar un fapt rămâne sigur, că eu am privit - am privit cu ochii mei, prin golul din mâneca aceea!

— Dar dumneata ai… eşti sigur … Închipuie-ţi, de pildă, că la mijloc o fi fost vreo oglindă sau mai ştiu eu ce… Halucinaţiile se produc atât de uşor! Nu ştiu dacă ai văzut vreodată un iluzionist cu adevărat iscusit…

— N-am să mai argumentez, replică Cuss. Chestiunea asta am dezbătut-o destul, Bunting. Uite, acuma avem în faţă cărţile astea… Ah! Aici e ceva care cred că-i pe greceşte! Da, sigur, uite, litere greceşti.

Arătă spre mijlocul paginii. Domnul Bunting roşi uşor şi-şi apropie faţa, de parcă ochelarii nu-i mai ajungeau ca să vadă bine. Cunoştinţele de limbă greacă ale sărmanului vicar se pierdeau într-o negură deasă, însă bătrânul era ferm încredinţat că toţi laicii îi atribuiau o cunoaştere temeinică a textelor greceşti şi ebraice în original. Şi-acum, să mărturisească? Să braveze?

Deodată avu o curioasă senzaţie de înţepenire a cefei. Încercă să-şi mişte capul, dar întâmpină o rezistenţă de neclintit.

Simţea un fel de apăsare, ca şi cum l-ar fi strâns de ceafă o mână grea, zdravănă, care-i împingea încetul cu încetul bărbia înspre masă.

— Nici o mişcare, pigmeilor, şopti o voce, sau vă crăp capul la amândoi!

Privi spre figura felcerului, care se găsea aproape lipită de-a lui, oglindind parcă propria-i uimire şi groază.

— Îmi pare rău că trebuie să mă port cam aspru cu voi, dar n-am încotro, continuă Vocea. De când, mă rog, aţi învăţat să vă băgaţi nasul în însemnările particulare ale unui cercetător? (Două bărbii ciocăniră masa simultan, şi două şiruri de dinţi clănţăniră.) De când aţi învăţat să pătrundeţi în camera unui om care are de îndurat tot felul de mizerii? (Izbitura se repetă.) Unde mi-au vârât hainele? Nu ştiţi? Bine. Şi-acum, ascultaţi-mă, domnilor. Ferestrele sunt închise şi am scos cheia din uşă. Sunt un tip destul de voinic şi am vătraiul la îndemână. Şi, mai ales, nu uitaţi că sunt invizibil. Nu există nici cea mai mică îndoială că, dacă vreau, pot să va ucid pe amândoi şi s-o şterg foarte simplu, înţelegeţi? Foarte bine. Dacă vă las totuşi în pace, îmi făgăduiţi că n-o să încercaţi să faceţi nici o prostie şi că o să îndepliniţi ce-am să vă cer eu?

Vicarul şi felcerul schimbară nişte priviri grăitoare. Mutra vicarului făcu o strâmbătură plină de înţelesuri.

— Da! promise mr. Bunting, iar felcerul repeta după el.

Apăsarea pe grumaz slăbi, şi victimele se ridicară în

picioare, scuturându-şi capetele. Amândoi eroii erau congestionaţi la faţă ca nişte raci.

— Vă rog să rămâneţi pe locurile voastre, ordonă Omul Invizibil. Cred că observaţi vătraiul, nu? Plimbă vătraiul pe sub nasurile celor doi gentlemeni. Când am intrat în camera asta, continuă el, nu m-am aşteptat s-o găsesc ocupată; speram ca alături de caietele de însemnări să-mi găsesc şi hainele. Unde sunt? Nu, nu vă ridicaţi. Văd că au dispărut. Numai că pe vremea asta, deşi ziua e destul de cald pentru ca un om invizibil să poată umbla gol puşcă serile sunt încă reci. Am nevoie de haine şi de alte lucruri utile. Şi am nevoie şi de astea trei caiete...

XII. OMUL INVIZIBIL ÎŞI IESE DIN FIRE

Din păcate, aici trebuie din nou să întrerupem povestirea (n-avem încotro), dintr-o pricină neplăcută, pe care o vom înfăţişa îndată. În vreme ce camera de oaspeţi era teatrul întâmplărilor povestite mai sus, iar mr. Huxter îl pândea pe mr. Marvel, care-şi fuma pipa rezemat de poartă, domnii Hall şi Teddy Henfrey, la vreo doisprezece metri mai încolo, în sala hanului, discutau subiectul ce frământa întregul Iping. Amândoi păreau buimăciţi de-a binelea.

Deodată, din odaia de oaspeţi se auzi o bufnitură puternică, urmată de un strigăt ascuţit. Apoi, tăcere.

— Hei! răcni Teddy Henfrey.

— Hei! strigară cei din cârciumă.

Mr. Hall judeca lucrurile încet, dar sigur.

— Asta nu-i a bună! rosti el gânditor. Ieşi de după tejghea şi se îndreptă spre odaia de oaspeţi, urmat de mr. Henfrey. Cu feţele încordate, se apropiară de uşă.

— Ceva nu-i în regulă, şopti Hall, şi Henfrey aprobă din cap. Răzbiră până la ei adierile unui miros neplăcut de chimicale, apoi un zumzet de voci înăbuşite, care se stinse repede. Ce-i cu voi acolo? strigă Hall, ciocănind în uşă.

Pe dată, murmurul încetă. Un moment de tăcere … din nou şoapte şuierătoare … un strigăt puternic: „Nu! Nu, n-ai s-o faci!” … o mişcare bruscă, un scaun răsturnat, o luptă scurtă… Din nou linişte.

— Ce dracu-i asta? exclamă Henfrey, *sotto voce*[13].

— Ce-i-cu-voi-acolo? scandă mr. Hall, cu un glas ascuţit.

Răspunse vocea vicarului, puţin cam sacadat:

— Totul e în or-dine. Vă ro-og, nu ne în-tre-rupeţi!

— Curios! se miră mr. Henfrey.

— Curios! se miră şi mr. Hall.

— Zice „Nu ne întrerupeţi!”

— Am auzit!

— Da’ cine dracu-a sforăit?

Au tras cu urechea mai departe. Conversaţia din odaie continua cu replici scurte, debitate pe un ton abia stăpânit.

— Nu pot! Vă spun, domnule, că nu pot! pleda mr. Bunting, cu glasul din ce în ce nai piţigăiat.

— Da’ asta ce mai fu? întrebă Henfrey.

— Zice că nu poate! îl lămuri Hall.

— Nu vorbea cu noi, aşa-i?

— Ruşine! izbucni dincolo de uşă glasul vicarului.

— Ruşine! repetă ceasornicarul. Am auzit limpede.

— Cine-i ăsta care vorbeşte acuma?

— Mr. Cuss, aşa bănuiesc. Poţi să prinzi ceva?

Glasurile amuţiră iarăşi.

Dar, nedesluşite, enigmatice, zgomotele dinăuntru nu încetau o clipă.

— Domnule, parc-ar trage jos faţa de masă! comentă Hall.

Pe după tejghea se ivi nevastă-sa. Hall îi făcu semn să tacă şi să se apropie. Atâta a fost de ajuns ca să-i trezească doamnei spiritul de opoziţie conjugală.

— Ce tot stai şi tragi cu urechea acolo, domnule Hall? îl luă ea la rost. N-ai nimic mai bun de făcut într-o zi ca asta?

Schimonosindu-se ca un apucat, Hall încercă să-i

---

[13] În şoaptă (it.).

comunice printr-o reprezentaţie de pantomimă toate cele întâmplate. Degeaba. Mrs. Hall se arăta neînduplecată. Ba chiar a ridicat şi vocea, aşa încât Hall şi Henfrey au trebuit de voie, de nevoie să se întoarcă la tejghea. Păşind în vârful picioarelor, cei doi amici tot mai gesticulau, străduindu-se să-i dea a înţelege despre ce era vorba.

La început, hangiţa refuza să admită că s-ar ascunde vreun mister în cele ce auziseră ei. Totuşi, îl pofti pe Hall să tacă, în timp ce Henfrey îi dădea raportul. Înclina să considere întreaga poveste drept o prostie - poate că mutau mobila din loc, şi atâta tot.

— L-am auzit strigând „Ruşine!”, l-am auzit cu urechile mele! argumenta Hall.

Şi eu l-am auzit, doamnă Hall, întări ceasornicarul.

— Se poate, începu doamna Hall să cedeze.

— St! făcu Henfrey. Nu s-a auzit fereastra?

Hangiţa tresări.

— Care fereastră?

— A camerei de oaspeţi!

Toţi trei ascultau cu încordare. Ochii femeii, aţintiţi drept în faţa ei, priveau, fără să vadă însă dreptunghiul luminos al uşii hanului, uliţa prăfuită şi plină de animaţie şi dugheana lui Huxter, strălucind în soarele de iunie. Deodată, uşa dughenii se smuci în lături, şi tutungiul, cu ochii holbaţi, o zbughi afară, dând din mâini şi zbierând: „Stop! Puneţi mâna pe el!” Trecu în goană de-a curmezişul uliţei, apoi se făcu nevăzut.

În aceeaşi clipă, odaia de oaspeţi se cutremură de larmă. Se auzi zăngănitul unei ferestre trântite.

Pe dată, Hall, Henfrey şi întregul conţinut uman al cârciumii dădură buzna, de-a valma, în stradă. Cineva tocmai dispărea pe după colţul bisericii, iar domnul Huxter executa un salt complicat prin aer şi cădea cu capu-n jos. Ceva mai departe, martorii scenei încremeniseră în drum, ca trăsniţi; câţiva alergau spre cel căzut.

Mr. Huxter zăcea în nesimţire. Henfrey se opri să

constate faptul, dar Hall şi cei doi lucrători care fuseseră în cârciumă alergară într-un suflet spre colajul uliţei, urlând nu se ştie ce. Mai apucară să-l vadă pe Marvel pierind pe după zidul bisericii. După cât Se pare, cei trei alergători ajunseseră la concluzia stupidă că fugarul n-ar fi fost altul decât Omul Invizibil, devenit, ca prin farmec, vizibil… drept care au pornit-o fără zăbavă de-a lungul potecii, în urmărirea lui. Dar n-apucase să alerge nici cincisprezece paşi, când Hall se pomeni că zboară într-o parte, cu iuţeala unui obuz; scoţând un strigăt de surpriză, se agăţă de unul dintre lucrători şi-l doborî la pământ. Fusese luat pe sus, ca la fotbal. Făcând un ocol circular, cel de-al doilea lucrător s-a apropiat de proaspetele victime şi, văzând cum stau lucrurile, şi-a închipuit de bună seamă că mr. Hall se rostogolise la pământ de bunăvoie. Şi-a reluat aşadar urmărirea, însă o clipă mai târziu s-a trezit şi el apucat de gleznă, întocmai precum fusese şi domnul Huxter… Încercând să se scoale de la pământ, camaradul lui fu zvârlit în lături de o lovitură care ar fi putut doborî şi un bou.

Acum dădură năvală de după colţ cei care asistaseră la toată cursa aceasta. Primul care se ivi fu proprietarul tirului cu nuci de cocos, un grăsan îmbrăcat cu o bluză albastră. Rămase din cale-afară de mirat constatând că pe potecă nu se aflau decât trei oameni, trântiţi la pământ, care se zvârcoleau ca nişte apucaţi. Dar n-a avut vreme să cugete prea mult, fiindcă (nu ştiu cum s-a făcut) unul din picioare i-a luat-o raza, şi omul nostru s-a dat de-a berbeleacul, izbutind să-l tragă după el şi pe-al său frate şi partener, care-l seconda ferm, la mică distanţă. În urma lor veneau, valvârtej, o mulţime de oameni nespus de grăbiţi, care s-au ciocnit de trupurile lor, i-au călcat în picioare, au căzut peste ei… şi înjurăturile s-au ţinut lanţ.

Când Hall, Henfrey şi lucrătorii dăduseră năvală afară din cârciumă, mrs. Hall, pe care o experienţă de ani de zile o învăţase multe, rămăsese în local, lângă tejghea. Nu

trecu mult, şi uşa odăii de oaspeţi se trânti de perete. În pragul ei apăru mr. Cuss, care străbătu valvârtej localul, fără să-i arunce hangiţei măcar o privire, coborî scările ca o furtună şi se năpusti în goana mare spre colţ.

— Puneţi mâna pe el! striga felcerul cât îl ţinea gura, împiedicaţi-l să lase balotul din mână! Câtă vreme îl ţine la el, îl puteţi vedea! Bietul om nu ştia nimic de existenţa lui Marvel: între timp, însă, Omul Invizibil îi şi strecurase vagabondului, care-l aştepta în curte, atât caietele, cât şi balotul. Chipul domnului Cuss exprima cele mai bărbăteşti simţăminte: furie şi hotărâre... Păcat numai că veşmântul lui era cam nepotrivit: un soi de fustă albă, care numai în antica Eladă ar fi putut trece drept îmbrăcăminte.

— Puneţi mâna pe el! zbiera într-una felcerul. Mi-a luat pantalonii! Şi toate hainele părintelui! L-a lăsat gol puşcă! Ţi-l ajung în doi timpi şi trei mişcări! îl asigură el pe Henfrey, trecând în fugă pe lângă trupul lui Huxter, care continua să zacă la pământ.

Dar numai ce dădu colţul şi se amestecă în hărmălaia generală, că fu dat peste cap şi se rostogoli într-o poziţie prea puţin graţioasă. În vârtejul încăierării, un combatant îl călcă zdravăn pe degete. Urlă, dădu să se ridice, dar fu din nou lovit şi trântit cu faţa-n jos. Înţelese că de fapt fusese prins nu într-o urmărire, ci într-o retragere. Într-adevăr, toţi bravii cetăţeni o luau la sănătoasa înapoi înspre sat. Iarăşi se ridică şi iarăşi primi un pumn greu - după ureche, de data asta. Împleticindu-se, se târî înapoi spre „Poştalionul cu cai”. Fu nevoit să sară peste Huxter, care, părăsit de toţi, îşi revenea cu încetul în simţiri. Pe când urca treptele hanului, urechile-i fură străpunse de un urlet turbat, care domina întreg vacarmul, şi de plescăitul unei palme răsunătoare lipite pe obrazul cuiva. Recunoscu glasul omului Invizibil; era un urlet ca de om întărâtat de o lovitură dureroasă.

Dintr-un salt, domnul Cuss a şi ajuns în odaia de oaspeţi.

— Bunting, vine înapoi! zbieră el, dând buzna înăuntru. Fugi!

Mr. Bunting se afla în dreptul ferestrei, ocupat cu o treabă urgentă; îşi înfăşură goliciunea cu covoraşul din faţa sobei şi cu un număr din *West Surrey Gazette.*

Speriat, părintele tresări atât de tare, încât costumul lui fu cât pe ce să se desfacă.

— Cine vine?

— Omul Invizibil! gâfâi felcerul, alergând la fereastră. Mai bine s-o ştergem de-aici. Se bate ca un nebun! Ca un nebun!

N-a trecut un minut, şi mr. Cuss se şi găsea în curte.

— Dumnezeule mare! se tângui mr. Bunting, şovăind între două alternative cumplite.

Auzind însă zgomotele unei bătălii înverşunate, care se desfăşura chiar pe coridorul hanului, nu mai stătu nici o clipă în cumpănă. Escaladă fereastra şi, aranjându-şi în grabă veşmântul, o luă la fugă prin sat, cu toată iuţeala de care erau în stare picioarele lui scurte şi grase.

....

Nu ne este cu putinţă să oferim o relatare coerentă a celor ce-au urmat momentului în care Omul Invizibil scosese urletul acela de furie, iar mr. Bunting executase memorabila alergare prin sat. Se prea poate ca iniţial nevăzutul să nu fi intenţionat altceva decât să acopere fuga lui Marvel. Dar se pare că, datorită unei lovituri primite din întâmplare, şi-a pierdut cu totul stăpânirea de sine (nici aşa, firea lui nu fusese niciodată prea calmă) şi s-a pornit să izbească orbeşte în dreapta şi-n stânga, numai din plăcerea de a face rău.

Închipuiţi-vă uliţa înţesată de oameni, care alergau în neştire, luptându-se să găsească o ascunzătoare, în larma îngrozitoare a uşilor trântite. Închipuiţi-vă cum un iureş năprasnic a stricat din senin echilibrul nestabil al scândurii pe care se cocoţase bătrânul Fletcher - şi cataclismul care a urmat... În sfârşit, trebuie să vă mai imaginaţi şi o tânără

pereche, înlemnită de groază, surprinsă într-un scrânciob de valul teroarei nevăzute. Şi, când debandada i-a potolit, strada a rămas pustie, cu flamurile şi ghirlandele ei. Caldarâmul era presărat cu nuci de cocos, cu paravane de pânză răsturnate şi cu bunătăţile unei gherete de dulciuri care fuseseră împrăştiate pe jos, iar prin văzduh mai răsunau încă zbieretele nebuneşti ale nevăzutului. Pretutindeni se rägeau obloane, se împingeau zăvoare… singura urmă omenească ce mai dăinuia ici-colo era câte un ochi mărit de spaimă, furişat la vreun colţ de geam.

Omul Invizibil s-a mai distrat un timp spărgând toate geamurile de la „Poştalionul cu cai” şi aruncând lampa unui felinar prin fereastra sufrageriei doamnei Grogram. Probabil că tot el a tăiat şi firele telegrafice de pe drumul spre Adderdean, chiar lângă pasa lui mr. Higgins. Şi după această ispravă, graţie nemaipomenitelor sale însuşiri, a dispărut cu totul din sfera simţurilor omeneşti: nimeni din Iping nu l-a mai auzit, nu l-a mai văzut, nu l-a mai simţit în vreun fel. Se evaporase, în toată puterea cuvântului.

Dar au trebuit să treacă aproape două ore, până când vreo făptură omenească să cuteze a se aventura prin pustietatea străzii principale din Iping.

XIII. MR. MARVEL VREA SĂ-ŞI DEA DEMISIA

Pe când se lasă noaptea şi Ipingul scotea cu teamă capul din bârlog pentru a contempla pagubele pricinuite de dezastrul din ziua aceea de sărbătoare, un omuleţ îndesat, purtând pe cap un prăpădit de ţilindru pluşat, înainta cu greu prin umbra stejărişului are mărginea drumul spre Bramblehurst. Căra cu el trei volume, legate cu un soi de coardă elastică, împodobită cu zorzoane, şi un mic balot, învelit într-o faţă de masă albastră. Chipul lui rotofei exprima consternare şi sfârşeală. Părea mânat de un zor nebun. Era întovărăşit de o voce, alta decât a lui, şi din când în când tresărea ca fript, sub atingerea unei mâini

nevăzute.

— Dacă mai încerci s-o ştergi, îl ameninţa Vocea, dacă ai de gând s-o ştergi iarăşi....

— Dumnezeule! gemu mr. Marvel. Umăru' ăsta trebuie să fie numai vânătăi!

— Pe cuvântul meu de onoare, continuă Vocea, că te ucid!

— N-am vrut s-o şterg, se dezvinovăţi Marvel, cu un glas plângător. Îţi jur că n-am vrut. N-am prevăzut că afacerea o să ia întorsătura asta blestemată, asta-i tot! Am păţit-o rău de data asta!

— Ai s-o păţeşti şi mai rău, dacă n-ai să-ţi vezi de treabă!

Mr. Marvel amuţi, şi pungile fălcilor se dezumflară. În ochi se citea disperarea.

— Şi aşa destul de rău că bădăranii ăştia smintiţi şi-au băgat nasul în secretul meu, înainte ca tu s-o fi şters cu caietele. Din fericire pentru ei, s-au cărat la timp! Uite unde-am ajuns … Nimeni nu ştia că sunt invizibil! Acuma ce mă fac?

— Da’ eu ce mă fac? bombăni Marvel *sotto voce.*

— S-a dat totul pe faţă, urmă Omul Invizibil. O să scrie şi-n ziare! Toată lumea o să mă caute. Fiecare o să se păzească …

Izbucni într-o ploaie de înjurături, din cele tari apoi tăcu. Pe faţa domnului Marvel disperarea se întipărea şi mai adânc. Vagabondul încetini pasul.

— Haide, haide! porunci Vocea.

Pe dedesubtul petelor vinete, obrajii domnului Marvel căpătară o nuanţă cenuşie.

— Nu scăpa caietele, idiotule! zbieră nevăzutul, cu o voce ascuţită.

— Realitatea este, îşi reluă el reflecţiile, că va trebui să te folosesc şi mai departe... Eşti o unealtă cât se poate de neghioabă, dar n-am încotro.

— Sunt o slugă mizerabilă, întări Marvel.

— Eşti, admise Vocea.

— Sunt cea mai proastă unealtă de care ai fi putut să te slujeşti vreodată … îşi urmă Marvel pledoaria. Apoi, după o tăcere, descurajat: Sunt lipsit de puteri. Da, da, sunt cu totul lipsit de puteri!

— Zău?

— Şi-am inima slabă. Din toată povestea asta am scăpat eu teafăr, e drept! Dar, pe legea mea, aş fi putut să pic jos …

— Ei, şi?

— N-am nervi şi nici putere să fac ce-ţi trebuie dumitale.

— Am să te stimulez eu.

— N-aş vrea s-o faci. Nu mi-ar plăcea să-ţi încurc planurile, ştii… Dar s-ar putea întâmpla. Numai din teamă şi din slăbiciune.

— Nu te sfătuiesc, spuse Vocea, apăsând calm cuvintele.

— Aş vrea să mor! se tângui Marvel. Asta nu-i omenesc! protestă el. Trebuie să admiţi … Cred că am dreptul.

— Hai, mişcă! se răsti Vocea.

Mr. Marvel grăbi pasul. O bucată de timp îşi continuară drumul în tăcere.

— E-al naibii de greu, începu iarăşi vagabondul. Dar jeluirile lui nu aveau nici un efect. Încercă altă tactică: Cu ce mă aleg eu din asta? … tonul lui vădea că se face o sfâşietoare nedreptate.

— Of, tacă-ţi gura odată! izbucni nevăzutul, cu un glas de tunet. O să am eu grijă de tine. Ai să faci ce-ţi spun, şi ai s-o faci cum trebuie. Eşti un idiot, eşti tot ce vrei, dar ai să te ţii de treabă!

— Îţi spun, domnule, nu sunt eu omul de care ai nevoie. Cu tot respectul, dar aşa este.

— Dacă nu taci din gură, am să-ţi sucesc iarăşi mâna! Vreau să am linişte când mă gândesc.

Printre copaci se strecurară două fâşii de lumină gălbuie, iar turnul unei biserici se profilă în penumbra

amurgului.

— Am să-mi ţin mâna pe umărul tău tot timpul cât trecem prin satul ăsta. Bagă de seamă, merg drept înainte şi nu încerca să faci vreo nebunie. Va fi cu atât mai rău pentru tine dacă încerci.

— Ştiu asta, oftă mr. Marvel. Ştiu bine de tot!

Nenorocitul vagabond, cu jobenul lui demodat, de pluş, trecu purtându-şi povara de-a lungul uliţei satului şi se pierdu în întunericul care se aşternea din ce în ce mai dens dincolo de luminiţele ferestrelor.

XIV. LA PORT STOWE

A doua zi dimineaţa, pe la orele zece, mr. Marvel şedea pe o bancă în faţa unui han de la marginea târguşorului Port Stowe; nebărbierit, murdar şi prăfuit, îşi ţinea mâinile înfundate în buzunare şi, cu o mutră tare obosită şi cătrănită, îşi umfla fălcile la intervale regulate. Alături de el se aflau caietele, legate acum cu o sfoară. În urma unei schimbări care survenise în planurile nevăzutului, balotul fusese lăsat într-o pădurice de pini, mai jos de Bramblehurst. Cum am spus, domnul Marvel şedea pe bancă şi, deşi nimeni nu-i acorda nici cea mai mică atenţie, se tot foia încoace şi încolo, în culmea agitaţiei. Tot mereu îşi pipăia, cu un gest nervos, diversele-i buzunare.

Şedea aşa cam de un ceas, când un marinar mai în vârstă, cu un ziar în mână, ieşi din han şi veni să se aşeze pe bancă alături de el.

— Frumoasă zi, începu marinarul. Vagabondul privi cu spaimă în jurul lui.

— Foarte, răspunse el.

— Tare potrivită vreme pentru data la care ne găsim, afirmă categoric marinarul.

— Foarte, repetă mr. Marvel.

Celălalt scoase o scobitoare şi (după ce-şi ceru voie) se ocupă cu ea vreo câteva minute. În timpul acesta, însă,

ochii lui examinau pe îndelete figura prăfuită a zdrenţărosului şi caietele de lângă el. Apropiindu-se de mr. Marvel, auzise un sunet asemănător cu clinchetul monedelor într-un buzunar. Fu desigur mirat de contrastul dintre înfăţişarea individului şi imaginea de îndestulare pe care-o evoca acel clinchet. Apoi gândul îl purtă din nou spre un subiect care-i stăpânea mintea cu o ciudată stăruinţă.

Un plescăit anunţă că utilizarea scobitorii a luat sfârşit.

— Cărţi? întrebă pe neaşteptate marinarul.

Mr. Marvel tresări şi-l măsură cu ochii.

— Da, cărţi…

— În cărţi găseşti nişte chestii extraordinare!

— Te cred.

— Da' nu numa-n cărţi există chestii grozave, aşa-i?

— Şi asta-i adevărat… mr. Marvel se uită iarăşi la interlocutorul său, apoi îşi aruncă ochii în jur.

— Uite, în ziare, de exemplu, scrie nişte lucruri extraordinare!

— Scrie …

— În ziarul ăsta chiar, preciză matelotul.

— Aşa!

— E o poveste aici (omul mării îl fixa pe mr. Marvel cu o privire pătrunzătoare, care părea să-l cântărească), e o poveste bunăoară despre un om invizibil.

Vagabondul căscă gura pieziş şi se scărpină pe obraz. Simţea că-i ard urechile.

— Şi ce scrie mai departe? întrebă el, moale. E-n Ostria[14], sau în America?

— Nici colo, nici dincolo. E-*aici,* măi frate-miu!

— Maică, Doamne! strigă mr. Marvel, tresărind.

— Când zic *aici,* preciză marinarul, spre nespusa uşurare a domnului Marvel, nu înţeleg că se afla chiar în locul ăsta, ci pe undeva prin împrejurimi.

— Un om invizibil! se minună Marvel. Şi ce-a făcut?

— Ia, de toate… (Omul mării nu-l slăbea o clipă din

[14] Austria.

ochi.) De toate relele.

— De vreo patru zile n-am mai văzut vreun ziar, se scuză zdrenţărosul.

— Ştii de unde a pornit? Din Iping.

— Nu zău?!

— De-acolo a pornit. Şi de unde venea omul asta, se pare că nimeni nu ştie. Uite-aici: „O întâmplare ciudată la Iping!” Şi zice în ziaru ăsta că dovezile sunt nemaipomenite, extraordinare!

— Doamne sfinte! Ce spui?!

— Da, mai e şi o poveste extraordinară! E un popă şi un sanitar, care-s martori şi care l-au văzut cum te văd, adică, mai bine zis, nu l-au văzut… „Locuia, zice, la „Poştalionul cu cai” şi nimeni nu şi-a dat seama ce-i cu el, până când într-o *alteraţie*[15] la han, zice, cineva i-a tras bandajele de pe cap. Atunci s-a observat că are un cap invizibil. S-au făcut imediat încercări de a-l captura, dar scoţându-şi hainele de pe el, zice, a reuşit să evadeze, nu fără o luptă disperată, în cursul căreia l-a rănit grav, zice, pe valorosul şi capabilul nostru poliţist, mr. J. A. Jaffers.” Frumoasă istorie, hai, ce spui? Cu nume, mă rog, şi cu toate amănuntele, de-a fir a păr…

— Doamne, Dumnezeule! I-auzi, i-auzi! Ţţ! făcu mr. Marvel, aruncându-şi nervos privirile în dreapta şi-n stânga şi încercând să-şi numere pe pipăite banii din buzunar; îi venise deodată o idee năstruşnică. Ei, să ştii că n-am mai pomenit aşa ceva!

— Păi nu? E extraordinar, aşa zic şi eu. Parcă eu am mai auzit până-acuma de vreun om invizibil? Niciodată n-am auzit, da-n zilele de azi afli de-atâtea chestii extraordinare că…

— Zi, a făcut el toate astea? îl întrerupse Marvel, căutând să pară că se simte la largul lui.

— Ce, nu-i destul, hai?

— Da’ nu cumva s-a întors? A fugit, şi gata?

[15] Altercaţie.

— „Şi gata!” Da’ ce?! Nu-i de-ajuns?

— Prea de-ajuns! fu de acord Marvel.

— Cred şi eu că-i de-ajuns, măi frati-miu. Cred şi eu că-i de-ajuns …

— Da’ n-a avut vreun tovarăş, nu zice acolo c-a avut ăsta… un conplice? se interesă mr. Marvel îngrijorat.

— Adică, unu singur ţi-e prea puţin? se oţărî marinarul. Nu, slavă Domnului, n-a avut. Clătină încet din cap: îmi vine nu ştiu cum numa la gândul că individu ăsta umblă prin regiunea noastră! Acu se află în libertate şi, după unele *indiciuri* sigure, se prea pare c-ar fi apucat drumul spre Port Stowe. Vezi, şi Port Stowe chiar aici! Iacă, nu-i o minune din America, cum ziseşi dumneata! Şi dă-ţi cu gându numa ce-ar putea să facă! Ia zi, ce s-ar alege de zilele dumitale, dac-ar întrece el măsura c-un păhărel, două şi ţi-ar căuta pricină? Sau închipuie-ţi c-ar avea chef să fure — parcă cine poa’ să-l oprească? Poa’ să calce oricare lege, să prade la drumu mare, poa’ să treacă printr-un cordon de poliţişti tot aşa de uşor cum dumneata şi cu mine am trage pe sfoară un orb. Ba mai uşor! Pentru că orbii au auzul foarte ascuţit, aşa se zice.

— Are, fără doar şi poate, un avantaj *formedabil,* recunoscu Marvel. Şi …

— E drept, îl are … încuviinţă omul mării.

În tot acest răstimp, zdrenţărosul privise cu încordare în jurul lui şi trăsese mereu cu urechea căutând să prindă vreun zgomot înăbușit de paşi, încercând să simtă vreo mişcare imperceptibilă. Părea că se găseşte în pragul unei hotărâri capitale.

Tuşi cu mâna la gură. Îşi plimbă iarăşi ochii de jur împrejur, ascultă câteva clipe, apoi se apleacă spre marinar şi îi şopti:

— Adevărul e că eu, din întâmplare, ştiu câte ceva de omu ăsta *ivizibil.* Din sursă *particolară.*

— Hai, ce spuseşi? Dumneata?

— Da, eu.

— Ia lasă-mă! sări cât colo celălalt. Şi pot să te întreb ce anume?

— Ai să rămâi trăsnit, şopti mr. Marvel, cu mâna la gură. E *formedabil!*

— Ei, lasă-mă! se minună iarăşi matelotul.

— Adevăru e... începu vagabondul, plin de volubilitate, pe un ton confidenţial. Dintr-o dată însă înţepeni pe scândura băncii, şi expresia feţei se schimbă ca prin minune. Au! ţipă el. Pe chip se oglindea o cumplită suferinţă fizică. Vai!

— Da’ ce s-a întâmplat? sări speriat marinarul.

— Dinţii! gemu mr. Marvel, ducându-şi mâna la ureche. Puse mâna pe volumele de lângă el. Cred că trebuie s-o iau din loc... N-apucă să-şi isprăvească vorba, că începu să alunece de-a lungul băncii, ca tras de funie.

— Bine, da’ voiai tocma să-mi zici ceva de Omu Invizibil! protestă marinarul.

Zdrenţărosul părea că se sfătuieşte cu sine însuşi.

— Aiureală, îi sugeră o voce.

— Totu e-o aiureală, repetă mr. Marvel.

— Da’ scrie în ziar, mă omule!

— Ei şi? Tot o aiureală e, susţinu vagabondul. Îl ştiu eu pe tipu care a lansat gogoaşa asta. Nici măcar nu *egzistă* un om *ivizibil...*

— Da’ cum rămâne cu ziaru? Nu cumva vrei să spui…?

— Că nici o vorbuliţă nu-i adevărată, se încăpăţână mr. Marvel.

Cu ziarul în mână, marinarul se zgâi crunt la el. Prudent, Marvel se uită să vadă pe unde ar putea s-o şteargă.

— Ia stai puţin, domnule! Se ridică în picioare şi murmură: Vrei adică să zici că …?

— Da, da …

— Şi-atunci, ce m-ai lăsat să-ţi înşir toată povestea asta blestemată? Da’ cine-ţi închipui că eşti tu, mă, să-ţi baţi joc de om?!

Cât ai clipi, fălcile lui mr. Marvel se dezumflară.

Marinarul nostru se cam înroşise la faţă şi strângea pumnii.

— Am stat şi mi-am spart gura vreo zece minute-n şir, şi tu, borţosule, bubosule, pârlitule, n-ai avut nici atâta obraz!

— Ia să nu te iei de mine! îl înfruntă Marvel.

— Să nu mă iau de tine, hai? Ba uite că-mi vine chiar să…

— Haide! porunci o voce.

Mr. Marvel se pomeni învârtindu-se pe loc şi pornind la drum, cu un mers săltat, nefiresc.

— Mai bine să te cari! zbieră după el marinarul.

— Cine se cară? se grozăvi vagabondul, retrăgându-se pieziş.

Mersul lui ciudat, de om tare grăbit, era întrerupt când şi când de nişte smucituri zdravene, care-l aruncau înainte. Cine ar fi mers în rând cu el l-ar fi auzit cum bombăne mereu un monolog, în care vagabondul părea că se acuză şi se justifică singur.

— Tâmpitule, strigă matelotul, care se proţăpise în mijlocul drumului, cu picioarele răşchirate şi cu mâinile în şolduri, uitându-se după mogâldeaţa care se depărta. Am să-ţi arăt eu ţie, idiotule, ce-nseamnă să îndrăznească cineva să mă prostească pe mine! Doar scrie aicea, la gazetă!

Drept răspuns, domnul Marvel a mai bolborosit ceva neînţeles şi a dispărut după o cotitură; iar marinarul a rămas într-o atitudine marţială în mijlocul drumului, până când furgonul unui măcelar l-a obligat să se urnească de-acolo. Într-un târziu, s-a întors spre Port Stowe. „Mulţi idioţi mai sunt pe lumea asta, şi-a zis el. Voia să mă zăpăcească dobitocu ăsta bătrân … Doar scrie la ziar, ce dracu!” Mai târziu i-a fost dat să audă încă o „chestie extraordinară”, care se întâmplase în apropierea lui: apariţia unui „pumn de bănet” (nu mai puţin!), care înainta cu de la sine putere de-a lungul zidului din colţul spre St. Michael’s Lane. Un alt marinar observase chiar în dimineaţa aceea miraculoasa apariţie. S-a repezit omul drept la grămada de bani, dar a

primit un brânci, care l-a dat peste cap. Când, s-a ridicat, „banii zburători” dispăruseră. Auzind asemenea poveste, marinarul cu care am făcut cunoştinţă declarase că era dispus să creadă orice, „da’ asta era prea de oaie!” Mai târziu, însă, matelotul nostru a ajuns să judece lucrurile ceva mai adânc. Povestea „banilor zburători” era adevărată. Şi în ziua aceea au tot curs bani de pretutindeni, începând cu însăşi monumentala „London and County Banking Company”[16] şi sfârşind cu tejghelele puzderiei de dughene şi hanuri de prin partea locului (prăvăliile stăteau toată ziua cu uşile deschise, din pricina vremii călduroase)… Din toate adăposturile lor, gologanii sustraşi pe îndelete şi cu multă îndemânare plecau la plimbare în grămezi sau în fişicuri, care pluteau liniştit de-a lungul zidurilor şi prin ungherele mai întunecoase, ferindu-se de apropierea oamenilor ca de foc… Şi, cu toate că nimeni n-a izbutit să urmărească întregul circuit, această navigaţie misterioasă sfârşea totdeauna în buzunarele omuleţului aceluia nervos, cu ponositul lui de joben pluşat, în buzunarele vagabondului care şedea în faţa hanului de la marginea târgului Port Stowe.

Abia cu zece zile mai târziu, când întâmplările ce aveau să se petreacă la Burdock se consumaseră de mult, a izbutit marinarul să pună faptele acestea cap la cap şi a început să-şi dea seama cât de aproape stătuse de miraculosul Om Invizibil.

XV. OMUL CARE ALEARGĂ

Pe-nserat, doctorul Kemp se afla în camera lui de lucru de la etaj, ale cărei ferestre dădeau spre povârnişul care domina orăşelul Burdock. Era o cămăruţă plăcută, cu trei ferestre, la nord, la vest şi la sud, cu rafturi înţesate de cărţi şi publicaţii ştiinţifice, şi cu o masă de lucru de mărime respectabilă; pe o măsuţă de sub fereastra dinspre nord, un

[16] Compania bancară a Londrei şi a comitatelor.

microscop, lame de sticlă, nişte instrumente minuscule, câteva culturi de microbi, o serie de sticle cu reactivi, împrăştiate alandala. Lampa doctorului Kemp era aprinsă, deşi afară razele amurgului mai scăldau încă cerul, iar storurile erau ridicate (nu exista pericolul ca vreun nepoftit să se uite înăuntru!). Doctorul Kemp, un tânăr înalt şi zvelt, cu părul blond şi mustaţa spălăcită, spera că cercetările cu care se îndeletnicea îi vor deschide drumul spre „Royal Society”[17] (aşa de mult îşi preţuia el opera).

Îşi ridică o clipă ochii de pe lucrarea lui şi, hoinărind cu privirea, întâlni văpaia de jăratic a apusului, care poleise colina din faţă. Rămase câteva clipe nemişcat, cu tocul în gură, admirând revărsarea aurie-roşcată care inundase creasta colinei… Deodată, atenţia îi fu atrasă de o mogâldeaţă neagră ca tăciunele, care alerga pe coasta dealului, înspre vila lui. Mogâldeaţa, un omuleţ bondoc, cu ţilindru pe cap, fugea de-i scăpărau călcâiele.

— Alt imbecil, mormăi Kemp. Ca şi dobitocul ăla care a dat buzna azi-dimineaţă peste mine, cu „Vine Omu Invizibil, dom’le!” Nu pot să înţelegi ce dracu i-a apucat pe toţi. S-ar crede că trăim în secolul treisprezece!

Se ridică în picioare şi se apropie de fereastră. Privi spre dealul care se cufunda în penumbră. Apoi îl urmări cu ochii pe omuleţul negru, care fugea de rupea pământul. „Pare să aibă o treabă a naibii de urgentă, se gândi doctorul, şi totuşi parcă abia mişcă. Să aibă buzunarele umplute cu plumb, şi tot n-ar putea să se târâie mai greoi!”

— Da’ grăbit mai eşti, domnule, râse Kemp.

Peste câteva momente, fugarul dispăru îndărătul vilelor cocoţate pe deal. Reapăru pentru o clipă, apoi iarăşi se

[17] *Royal Society of London for the advancement of Science* (Societatea regală din Londra pentru progresul ştiinţei), instituţie creată în anul 1662, în timpul domniei regelui Carol al II-lea (1660—1685), având ca scop sprijinul guvernamental acordat cercetării ştiinţifice. *Royal Society* acordă anual un număr de patru premii pentru cele mai importante lucrări sau publicaţii cu caracter ştiinţific.

pierdu printre nişte case şi iarăşi se ivi… tot aşa de vreo trei ori la rând, până ce, în sfârşit, se făcu de-a binelea nevăzut în dosul unei terase.

— Imbecilii! mormăi din nou Kemp.

Se învârti pe călcâie şi se întoarse la masa de lucru.

Dar cei ce l-au văzut de-aproape pe omul care alerga şi au desluşit expresia de groază întipărită pe faţa-i scăldată în sudori n-au împărtăşit de fel dispreţul doctorului, cu atât mai mult cu cât ei înşişi se găseau în drum deschis. Buzunarele fugarului săltau ritmic, zăngănind ca nişte pungi doldora de bani, pe care le scuturi în mână. Nu se uita nici la dreapta, nici la stânga. Ochii lui holbaţi priveau ţintă spre poalele dealului, unde licăreau luminii aprinse pe străzile înţesate de lume. Gura-i diformai se strâmbase într-o parte, de pe buze se prelingeau bale, iar răsuflarea-i şuierată era întretăiată de horcăituri. Trecătorii pe care-i încrucişa în fuga lui disperată se opreau în loc, se uitau în susul şi-n josul străzii şi, cu o licărire de teamă în priviri, se întrebau unii pe alţii cine sau ce anume o fi pricinuit asemenea goană nebună…

Deodată, sus, pe coama dealului, un câine care se zbenguia în drum a chelălăit şi s-a adăpostit după un gard. Şi-apoi… printre drumeţii uluiţi a trecut în goană ceva ca o pală de vânt. Un lipăit de picioare goale, o respiraţie gâfâită … asta a fost tot ce s-a auzit. Începură ţipetele. Oamenii săreau care-ncotro. Vestea se transmitea prin strigăte, se propaga prin instinct, din om în om, până la poalele dealului. Pe strada din vale cascada de ţipete s-a pornit pe când fugarul nu ajunsese nici la jumătatea drumului. Se trânteau uşi, se trăgeau zăvoare. Zvonul cel teribil se răspândea cu iuţeala fulgerului. Nenorocitul auzea totul. Disperat, îşi luă un ultim avânt. Valurile groazei trecură peste el, înghiţindu-l, şi se revărsară asupra întregului oraş:

— *Vine Omul Invizibil! Omul Invizibil!*

XVI. „LA JUCĂTORII DE CRICHET”

Cârciuma „La jucătorii de crichet” este aşezată chiar la poalele dealului, acolo unde începe linia de tramvai. În după-amiaza aceea, cârciumarul îşi odihnea pe tejghea braţele-i grăsune şi roşcovane şi tăifăsuia cu un birjar slăbănog: vorbea despre cai.

Un muşteriu cu o bărbuţă neagră, îmbrăcat în haine cenuşii, înfuleca de zor nişte pesmeţi cu brânză, turna în el bere „Burton” şi, cu un vădit accent american, îi spunea ceva unui poliţist, care se afla în afara orelor de serviciu.

— Da’ ce-i gălăgia asta? s-a mirat birjarul cel slăbănog, ridicând capul şi încercând să desluşească ce se petrece dincolo de storul galben şi murdar care acoperea mica fereastră a cârciumii.

De afară se auzeau paşi grăbiţi.

— O fi izbucnit vreun foc pe undeva, îşi dădu cu părerea cârciumarul.

Paşi grei se apropiau în goană; un corp masiv se izbi de uşă, mai-mai s-o spargă, şi înăuntru năvăli un om cu capul gol şi cu faţa scăldată în lacrimi, cu părul vâlvoi, cu gulerul larg desfăcut: era Marvel. Cu o mişcare convulsivă se învârti pe loc şi se căzni să închidă uşa, care era prinsă de perete cu o curea.

— Vine! urlă el. Vocea-i stridentă tremura de groază. Vine Omu Invizibil! Fuge după mine. Pentru Dumnezeu! Ajutor! Ajutor! Ajutor!

— Închideţi uşa! porunci poliţistul. Care-i ăla de vine? Ce-i zarva asta?

Se îndreptă spre intrarea cârciumii şi desfăcu cureaua; cu un pocnet, uşa se închise. Încăperea mai avea o uşă. Americanul o încuie şi pe aceea.

— Lăsaţi-mă să intru în casă, se rugă Marvel. Dârdâia din toate mădularele şi plângea (dar nu uita să strângă la piept cele trei cărţi). Lăsaţi-mă în casă! Încuiaţi-mă undeva! Vă spun că mă urmăreşte… I-am tras clapa. Mi-a zis că mă omoară, şi are s-o facă!

— Aici eşti în siguranţă, dragul meu, îl linişti domnul cu barba neagră. Uşa-i încuiată. Dar ce s-a întâmplat?

— Lăsaţi-mă în casă! stărui Marvel.

Se auzi o izbitură puternică şi un ciocănit nerăbdător în uşa încuiată. Ca o replică, din gâtlejul vagabondului scăpă un urlet disperat, însoţit de ecoul ţipetelor de afară.

— Hei, strigă poliţistul. Care-i acolo?

Înnebunit, vagabondul se zgâia la tăbliile de lemn din perete, care se păreau că seamănă a uşi.

— O să mă omoare, a făcut rost de-un cuţit, sau de dracu ştie ce. Pentru numele lui Dumnezeu…

Cârciumarul ridică scândura tejghelei.

— Uite, vino aici înăuntru.

Mr. Marvel trecu iute în dosul tejghelei. Ciocănitul se înteţea.

— Nu deschideţi uşa! ţipă el. Vă rog, nu deschideţi. Unde să mă mai ascund?

— Aha, ăsta-i, care va să zică, Omul Invizibil? făcu muşteriul cu barba neagră, ducându-şi mâna la spate. Cred că ar fi timpul să-l vedem şi noi la mutră!

Pe neaşteptate, fereastra cârciumii zbură în ţăndări. Strada vuia de ţipete, iar caldarâmul se cutremura sub tropăitul paşilor care alergau în toate părţile. Poliţistul se urcase pe o canapea şi-şi tot întindea gâtul, încercând să-l zărească pe agresorul de afară. Sări apoi jos de pe canapea şi, ridicând din sprâncene, conchise:

— *El* e!

Cârciumarul, care se afla în dreptul uşii sufrageriei, unde-l încuiase pe Marvel, îndreptă o privire contemplativă spre fereastra făcută ţăndări şi se apropie de ceilalţi doi. Zgomotele amuţiră brusc.

— Păcat că n-am bastonul la mine … constată cu regret poliţistul. Merse spre uşă, cu un pas cam şovăielnic. Dacă deschidem, are să intre. Nu-i chip să-l opreşti…

— Da’ cine vă roagă să deschideţi? sări birjarul cel slăbănog.

În glas îi tremura teama.

Omul cu barba neagră luă iniţiativa:

— Desfă zăvoarele, şi dacă intră ... întinse mâna în care ţinea un revolver.

— Hei, nu merge chiar aşa! se opuse poliţistul, asta ar însemna crimă!

— Las’, că cunosc eu legile ţării! Am să-l împuşc în picior. Desfă zăvoarele!

— Câtă vreme ţii în mână jucăria asta, care mi se poate descărca în spate, să ştii că nu deschid! îi răspunse cârciumarul, lungindu-şi gâtul ca să privească pe deasupra storului.

— Bine!

Cu revolverul în mână, bărbosul se aplecă şi trase singur zăvoarele. Cârciumarul, birjarul şi poliţistul căscară ochii.

— Hai, vino înăuntru, murmură americanul, dându-se înapoi, cu ochii ţintă la uşa descuiată.

Ţinea revolverul ascuns la spate. Dar canaturile nu se clintiră şi nimeni nu intră. Cinci minute mai târziu, un alt birjar, care şi-a vârât cu grijă capul pe uşă, i-a găsit pe toţi încremeniţi, în aşteptare.

Din sufragerie se ivi o mutră îngrozită. Era vagabondul, care venea să le furnizeze noi informaţii.

— Sunt încuiate toate uşile? Să ştiţi că el se învârteşte în jurul casei, dă mereu târcoale, ca lupii… E şiret ca un diavol.

— Dumnezeule mare! exclamă cârciumarul cel bondoc, luându-se cu mâinile de cap. Uşile din dos! Ia vedeţi de ele! Aoleu…! (Se auzi o cheie învârtindu-se în broască.) Două au mai rămas descuiate: aia care dă în curte şi aia secretă. Of, uşa din curte… O zbughi afară. După un minut, reapăru, agitând în mână un cuţit de măcelărie. Era deschisă, îi înştiinţă el pe ceilalţi.

Buza-i cam groasă se lăsase în jos.

— S-ar putea ca acuma el să fie în casă, îşi dădu cu

părerea birjarul cel slăbănog.

— În bucătărie nu-i. Acolo-s două femei şi n-au băgat de seamă nimic. Şi afară de asta, am străpuns cu cuţitul ăsta fiecare centimetru din încăpere. Femeile ziceau că nu putea să intre. Ar fi simţit ele, ce dracu!…

— Cel puţin ai încuiat uşa? întrebă slăbănogul.

— Că doar nu-s copil de ţâţă …

Omul cu barbă îşi puse revolverul la loc. Dar chiar în clipa aceea, scândura tejghelei căzu cu zgomot, zăvorul uşii de la sufragerie zăngăni, clanţa primi o izbitură straşnică, şi uşa se deschise larg. Auzindu-l pe Marvel cum chiţcăie ca un şobolan prins în capcană, au sărit cu toţii peste tejghea, să-i vină în ajutor. Revolverul bărbosului s-a descărcat în oglinda din fundul sufrageriei. Pe suprafaţa cristalului s-au ivit puzderii de stele, care s-au risipit în mii de cioburi.

Pătrunzând în sufragerie, cârciumarul constată că Marvel se opintea împotriva unei forţe misterioase şi se lupta din răsputeri cu uşa care dădea în bucătărie. Cârciumarul şovăi o clipă … de-ajuns pentru ca uşa să se trântească de perete, iar Marvel să fie târât dincolo. Un ţipăt, un zăngănit de tingiri… şi Marvel, cu capul în jos, zvârcolindu-se ca să se tragă înapoi, fu împins în uşa bucătăriei.

Urmat de unul dintre birjari, poliţistul năvăli înăuntru şi-l împinse pe cârciumar la o parte. Nimeri peste încheietura mâinii invizibile care-l târa pe Marvel de guler, dar primi un pumn în obraz, se clătină şi căzu. Uşa se deschise, şi Marvel făcu o sforţare disperată de a se adăposti îndărătul ei. Tot bâjbâind, birjarul înşfăcă ceva moale.

— L-am prins! răcni el.

Mâinile roşcovane ale cârciumarului se înfipseră într-un corp nevăzut.

— Uite, aicea e!

Marvel, care scăpase din strânsoare, se lăsă deodată să alunece pe podea, încercând să se strecoare printre picioarele combatanţilor. Bâjbâiau cu toţii, ca orbeţii,

învârtindu-se pe lângă uşă. Vocea Omului Invizibil se făcu auzită pentru prima oară; poliţistul îl călcase pe picior, şi acum nevăzutul urla cât îl ţinea gura. Răcnind ca un turbat, se porni să împartă pumni în dreapta şi-n stânga. Cu un ţipăt scurt, birjarul se frânse în două de la mijloc. Fusese lovit în stomac. La un moment dat, uşa dinspre sufragerie se trânti la loc, acoperind astfel retragerea lui Marvel. Luptătorii din bucătărie se treziră că înhaţă aerul şi că lovesc în vânt.

— Unde-a fugit? strigă bărbosul. A ieşit afară?

— Veniţi după mine! îi chemă poliţistul, ieşind în curte.

Dar în aceeaşi clipă încremeni pe loc.

Şuierând, o bucată de cărămidă zbură pe lângă capul lui şi căzu printre oalele din bucătărie, sfărâmându-se.

— Am să-i arăt eu lui! zbieră omul cu barba neagră.

Peste umărul poliţistului sclipi o ţeavă de oţel şi, în lumina amurgului, cinci gloanţe ţâşniră unul după altul înspre locul de unde venise proiectilul. La fiecare împuşcătură, bărbosul îşi rotea braţul, descriind o curbă, astfel încât gloanţele treceau ca spiţele unei roţi de foc prin curtea strâmtă.

Urmă o scurtă tăcere.

— Cinci cartuşe! Americanul era mulţumit. Asta-i o treabă bună. Patru aşi şi un jolly joker. Să ia unul dintre voi un felinar, şi haideţi să-i căutăm cadavrul …

XVII. MUSAFIRUL DOCTORULUI KEMP

Doctorul Kemp a continuat să scrie în camera lui de lucru, până când atenţia i-a fost atrasă de nişte împuşcături. Pac, pac, pac, împuşcăturile răsunau una după alta.

„Hei, ce-i asta? Kemp îşi vârî vârful tocului în gură şi ciuli urechile. Cine se joacă cu revolverele prin Burdock? Ce le-o mai fi trăsnit prin cap imbecililor?”

Se duse la fereastra dinspre sud, o deschise şi

aplecându-se în afară, cuprinse cu privirea oraşul. În umbra deasă a înserării, Burdock părea un fagure imens, în a cărui alcătuire se împleteau ochiurile ferestrelor, globurile lămpilor de gaz şi spaţiile negre dintre acoperişurile prăvăliilor. „Parcă s-a strâns lume lângă „Jucătorii de crichet”, îşi zise el, scrutând întunericul. Privirile îi alunecară apoi desparte. În zare, acolo unde licăreau luminile vapoarelor şi scânteia linia digului, uşor luminat, ca o piatră preţioasă ce răspândeşte o strălucire aurie. Cornul lunii părea înfipt în coama dealului dinspre apus, iar stelele sclipeau cu o luminozitate aproape tropicală.

După vreo cinci minute de meditaţie, în care vreme gândurile i-au rătăcit în meandrele nesfârşite ale unei speculaţii asupra condiţiilor sociale ale viitorului şi s-au pierdut apoi în vasta problemă a dimensiunilor timpului, doctorul Kemp reveni la realitate, oftă şi se întoarse la masa de scris. Cam după vreo oră, ţârâitul soneriei de la intrare umplu toată casa.

De când auzise împuşcăturile şi până acum, lucrase cu încetineală şi cu pauze mari de gândire. Se opri din scris şi ascultă. Servitoarea deschise uşa. Kemp aştepta s-o audă urcând scara, dar fata nu veni sus. „Ce-o fi fost asta?” se întrebă el. Încercă să-şi reia lucrul, dar nu izbuti; se ridică de pe scaun, coborî câteva trepte, sună. Jos în hol apăru servitoarea. Aplecându-se peste balustradă, Kemp întrebă:

— A sosit vreo scrisoare?

— Nu, domnule, n-a fost nimeni. Pesemne c-a făcut cineva o farsă şi apoi a şters-o „Sunt cam nervos astă-seară”, îşi zise doctorul. Se întoarse în odaia de lucru, şi de astă dată se puse cu hotărâre pe treabă.

Peste puţină vreme era din nou cufundat adânc în opera lui; în odaia liniştită se auzeau numai ticăitul ceasornicului şi scârţâitul peniţei, care alerga de zor pe hârtie, drept în centrul cercului de lumină proiectat pe masă de umbrarul lămpii. Trecuse de ora două noaptea, când doctorul Kemp lăsă tocul din mână. Se ridică de pe scaun, căscă şi merse

la culcare. Îşi dezbrăcase haina şi vesta, când simţi că-i este sete. Îşi aprinse o lumânare şi coborî în sufragerie, după un sifon şi o sticlă de whisky.

Cercetările sale ştiinţifice îi ascuţiseră considerabil spiritul de observaţie. Traversând holul ca să se întoarcă în odaia de culcare, observă o pată de culoare închisă pe muşamaua de lângă preşul din dreptul scării. Începu să urce scara şi, pe neaşteptate, se pomeni că-l preocupă o întrebare: ce putea fi pata aceea de pe muşama? Pesemne că-l muncea vreun gând ascuns, de care nu-şi dădea lămurit seama. În sfârşit, se întoarse în hol cu toată încărcătura, puse jos sifonul şi sticla cu whisky şi, aplecându-se, atinse pata. Fără prea mare surpriză, constată că era vâscoasă şi că avea culoarea sângelui pe cale să se închege.

Luă de jos sticlele şi urcă iar, privind în jur şi încercând să-şi dea seama de unde putea să vină pata aceea. Când ajunse în capul scării, rămase înmărmurit. Clanţa uşii era şi ea pătată de sânge.

Îşi examină mâna. Era perfect curată. De altfel, îşi aminti că uşa dormitorului era deschisă când venise el din odaia de lucru, aşa că nici nu fusese nevoie să atingă clanţa. Intră în dormitor cu o figură foarte calmă, poate puţin mai crispată ca de obicei. Examină încăperea de jur împrejur, şi privirea-i căzu asupra patului. Pătura era plină de sânge şi cearşaful sfâşiat. Când intrase prima dată în dormitor nu observase asta, pentru că se dusese de-a dreptul la masa de toaletă. Aşternutul era mototolit şi purta urma unui corp care se trântise de curând acolo.

Avu apoi impresia stranie că ar fi auzit un glas murmurând: „Cerule! Kemp!” Dar doctorul Kemp nu credea în voci supranaturale. Pironit locului, nu-şi putea lua ochii de la cearşafurile mototolite. Auzise oare cu adevărat o voce? Privi din nou de jur împrejur, dar nu văzu nimic altceva decât patul răvăşit şi pătat de sânge. Deodată, însă, auzi limpede că se mişcă ceva în odaie, pe lângă

spălător. Orice muritor, cât ar fi el de învăţat, tot mai păstrează o fărâmă de superstiţie... Kemp simţi că-l năpădeşte o teamă apăsătoare. Închise uşa, se îndreptă spre masa de toaletă şi puse jos sticlele. Ridică ochii şi... sări cât colo: în spaţiul dintre el şi spălător spânzura în aer un bandaj făcut dintr-o fâşie de pânză răsucită şi pătată de sânge.

Kemp era stupefiat. Un bandaj gol! Un bandaj bine legat, dar gol pe dinăuntru! Dădu să facă un pas ca să-l apuce, dar simţi o atingere care-l opri locului şi auzi o voce chiar lângă dânsul:

— Kemp! şopti Vocea.

— Ha? făcu Kemp, cu gura căscată.

— Ţine-ţi cumpătul! Eu sunt un om invizibil.

O bucată de vreme, Kemp n-a fost în stare să spună nimic. Încremenit, privea fix bandajul.

— Un om invizibil? îngăimă el, într-un târziu.

— Da, sunt un om invizibil, repetă Vocea.

Doctorului îi veni deodată în minte povestea de care-şi bătuse joc cu atâta vehemenţă, nu mai departe decât în dimineaţa aceea. Pe moment nu păru nici prea speriat, nici prea surprins. Abia mai târziu începu să reacţioneze.

— Credeam că totul nu-i decât o minciună ... murmură el. Îi năvăleau în minte toate argumentele pe care le debitase în aceeaşi dimineaţă. Eşti bandajat?

— Vezi bine! fu răspunsul.

— Oh! se revoltă Kemp. Asta-i bună! Dar e un nonsens! E o scamatorie la mijloc, nu se poate altfel!

Făcu deodată un pas înainte şi întinse mâna spre bandaj, dar dădu peste nişte degete invizibile. Simţind atingerea, păli şi se trase îndărăt.

— Stai bine, Kemp, ce Dumnezeu! Am mare nevoie de ajutor. Opreşte-te! Degetele îi înşfăcară braţul. Cu o lovitură, doctorul încercă să se elibereze. Kemp! strigă Vocea. Kemp, stai liniştit! şi strânsoarea se întări. Îl cuprinse o dorinţă nebună de a se descătuşa. Dar braţul

bandajat îl apucă de umăr şi-l trânti; căzu, cu spatele pe pat. Deschise gura ca să ţipe, dar colţul cearşafului îi fu vârât între dinţi. Omul Invizibil îl apăsa cu înverşunare. Simţindu-şi însă braţele libere, Kemp începu sa dea în el ca un sălbatic.

— N-ai de gând să-ţi bagi minţile în cap? Omul Invizibil se înfipse cu toate puterile în prizonierul lui, deşi primise un pumn în coaste. Pe toţi dumnezeii, încă un minut, şi turbez! Stai liniştit, nebunule! urlă el în urechea doctorului. Kemp, se mai zbătu câteva clipe, apoi rămase liniştit. Dacă strigi îţi mut fălcile din loc! îi promise nevăzutul scoţându-i căluşul din gură. Nu-i nici nebunie, şi nici vrăjitorie. Sunt într-adevăr un om invizibil. Şi am nevoie de ajutorul tău. Nu vreau să-ţi fac nici un rău, dar dacă te porţi ca un neghiob, n-am încotro.

Nu-ţi mai aminteşti de mine, Kemp? Griffin, de la *University College.*

— Dă-mi voie să mă ridic! gemu Kemp. Rămân unde mă găsesc. Numai să mă liniştesc puţin…

Se ridică şi-şi pipăi gâtul.

— Sunt Griffin de la University College, urmă Vocea, şi am devenit invizibil. Sunt un om ca toţi oamenii, un om pe care l-ai cunoscut şi care între timp a devenit invizibil, pricepi?

— Griffin?

— Da, Griffin. Un student mai tânăr decât dumneata, cu o înfăţişare de *albino*[18] înalt de şase picioare[19] şi voinic, cu o faţă albă, roză şi cu ochii roşii… s-a decernat o dată medalia pentru chimie! nu ţii minte?

— Nu pricep nimic. În mintea mea e un adevărat haos. Ce legătură au toate astea cu Griffin?

— Eu sunt Griffin.

Kemp rămase pe gânduri.

---

[18] Persoană lipsită de pigmentul din păr şi din ochi.

[19] Picior — unitate de măsură având lungimea de aproximativ o treime dintr-un metru.

— E îngrozitor … Dar ce manoperă drăcească trebuie săvârşită pentru ca un om să devină invizibil?

— Nu-i nici un fel de manoperă drăcească. E un proces destul de rezonabil şi de inteligibil…

— E înnebunitor! Bine, dar cum dracu … ?

— Bine, e înnebunitor, dacă vrei. Dar sunt rănit, şi am dureri, şi sunt sfârşit de oboseală … Dumnezeule mare! Kemp, doar eşti om … Priveşte realitatea cu curaj! Dă-mi ceva de mâncare şi de băut, şi lasă-mă să şed aici.

Kemp urmări cu ochii bandajul, care se plimba prin odaie. Un scaun alunecă de-a lungul podelei şi se opri lângă pat. Cu un scârţâit, tapiseria scaunului se adânci puţin, ca şi cum s-ar fi aşezat cineva pe ea. Kemp se frecă la ochi, îşi pipăi din nou gâtul şi râse prosteşte.

— Asta-i mai tare decât o stafie!

— Aşa, acuma-i ceva mai bine. Slavă Domnului că ai început să-ţi bagi minţile în cap.

— Sau să-mi pierd minţile! repetă Kemp, lovindu-se peste ochi.

— Dă-mi puţin whisky. Sunt mai mult mort decât viu.

— Mie mi s-a părut tocmai dimpotrivă… Unde eşti? Dacă mă ridic, dau peste dumneata? Acolo! Bine. Whisky … Uite. Unde să ţi-l dau? Scaunul scârţâi, şi Kemp,simţi că paharul îi este Smuls din mână. Îi dădu drumul, după încercase o clipă să-l reţină; instinctul lui se opunea unei asemenea absurdităţi. Paharul rămase în echilibru, la vreo jumătate de metru deasupra spătarului scaunului. Perplex, doctorul privea o scenă de coşmar.

— Asta-i… asta trebuie să fie hipnotism! Ai sugestionat lumea că eşti invizibil.

— Prostii!

— Dar e o nebunie, e imposibil!

— Ascultă-mă, şi ai să…

Dar Kemp nu asculta.

— Azi-dimineaţă, începu el, am demonstrat cu argumente peremptorii că proprietatea de a fi invizibil …

— N-are nici o importanţă ce-ai demonstrat! Eu mor de foame şi noaptea asta e cam răcoroasă pentru o persoană în pielea goală …

— Vrei mâncare?

Paharul cu whisky se înclină.

— Da, sigur că vreau! Omul Invizibil trânti jos paharul. Ai vreo haină de casă?

Kemp scăpă un soi de exclamaţie înăbușită. Se îndreptă spre dulap şi scoase de-acolo un halat vişiniu.

— Asta merge? întrebă el.

Haina îi fu luată din mână. O clipă atârnă moale în aer, apoi se zvârcoli puţin (ai fi zis că o face dintr-un impuls propriu!) şi, în sfârşit, înţepeni; netedă şi frumos aranjată, începu să se încheie singură şi se aşeză pe scaun.

— Nişte pantaloni, nişte ciorapi şi o pereche de papuci ar fi o minune, sugeră halatul. Şi nu uita, ceva de mâncare!

— Îţi dau de toate, numaidecât. Dar, crede-mă, asta-i cea mai nebunească situaţie pe care am pomenit-o vreodată în viaţa mea …

Scotoci prin sertare după lucrurile cerute, apoi se duse să-şi devalizeze cămara. Se întoarse cu nişte friptură rece şi cu pâine; trase o măsuţă şi depuse mâncarea în faţa halatului.

— Mulţumesc, n-am nevoie de cuţit, zise politicos halatul; un cotlet se ridică în aer, şi nişte fălci ireale muşcară din carne. Înghiţind cu lăcomie, oaspetele deveni bine dispus. Totdeauna îmi place să mă îmbrac înainte să mă aşez la masă, glumi el, cu nevăzuta-i gură plină. Ăsta-i capriciul meu …

— Cred că rana de la braţ nu-i gravă … întrebă Kemp.

— Nici o grijă …

— Dintre toate lucrurile ciudate şi miraculoase pe care le-am …

— Exact. Dar e tare curios că am nimerit tocmai în casa dumitale ca să mă pot bandaja. A fost prima mea licărire de noroc. Oricum, aveam de gând să dorm aici noaptea asta.

Vrei, nu vrei, trebuie să te împaci cu gândul ăsta. E al naibii de prost că sângele meu se vede, nu-i aşa? Ici colo, câte-o pată de sânge închegat… îmi dau seama că sângele devine vizibil când se coagulează. Mi-am transformat numai ţesuturile vii. Se pare că pot rămâne nevăzut numai atâta timp cât sunt în viaţă… Mă găsesc aici în casă de trei ore.

— Dar cum ai reuşit să te transformi? izbucni Kemp, exasperat. Fir-ar să fie! Dar nu vezi că toată chestiunea-i absurdă de la un cap la altul?

— Ba e foarte raţională, îl asigură Omul Invizibil, perfect raţională.

O mânecă se întinse şi apucă sticla de whisky, Kemp contemplă haina de casă, care înfuleca de zor. Umărul drept al veşmântului era găurit. O rază de lumină care pătrundea prin gaură proiecta un triunghi luminos pe căptuşeala pieptului stâng al halatului.

— Ce-a fost cu împuşcăturile alea? întrebă doctorul. Cum a început scandalul?

— Un idiot, un soi de asociat al meu, lua-l-ar dracii!, care a încercat să-mi fure banii. A şi făcut-o, de altfel.

— Si el e invizibil?

— Nu.

— Ei, şi pe urmă?

— Ce-ar fi să-mi mai dai ceva de mâncare, înainte de a mă apuca să-ţi povestesc toate astea? Mi-e foame! Am dureri… şi dumneata mă pui să-ţi înşir istorii! Kemp se ridică.

— Dumneata n-ai tras de loc? întrebă el.

— Eu? Nuu! Un dobitoc, pe care nu-l văzusem în viaţa mea, a tras la întâmplare. S-au speriat, ce vrei?! Toţi se sperie de mine. Trăsni-i-ar să-i trăsnească! Kemp, vreau să mai mănânc.

— Mă duc jos, să văd dacă mai e ceva de mâncare. Mi-e teamă că prea mult n-a mai rămas.

După ce isprăvi de mâncat - a dat gata o masă îmbelşugată! - Omul Invizibil ceru un trabuc şi muşcă furios

capătul, înainte ca doctorul să-i fi putut găsi un briceag, şi înjură, pentru că foaia de deasupra se desfăcuse.

Era un miracol să-l vezi trăgând din trabuc; fumul inhalat se modela după forma gurii, a gâtlejului şi a nărilor.

— Ah, binecuvântat balsam al tutunului! Pufăi cu nesaţ. Sunt fericit că am dat de dumneata, Kemp. Trebuie să mă ajuţi. Închipuie-ţi, ce noroc am avut să nimeresc peste dumneata tocmai acum! Mă aflu într-o încurcătură cumplită, cred că am fost nebun. Prin câte am trecut! Dar acum o să înfăptuim lucruri mari, ascultă ce-ţi spun!

Îşi turnă singur whisky şi sifon. Kemp se ridică, aruncă o privire împrejur şi merse să-şi ia un pahar din cămăruţa alăturată.

— E fantastic, dar cred că pot să beau ...

— Nu te-ai schimbat prea mult în ăştia doisprezece ani, Kemp. Voi, blonzii, nu vă schimbaţi. Reci şi chibzuiţi... Trebuie să ţi-o spun: o să lucrăm împreună.

— Dar cum s-a petrecut asta? Şi cum ai ajuns aşa?

— Pentru numele lui Dumnezeu, lasă-mă puţin să fumez în linişte, şi pe urmă am să mă apuc să-ţi povestesc.

Dar Griffin n-a mai istorisit mare lucru în noaptea aceea. Braţul rănit îl supăra din ce în ce mai rău. Avea febră, era istovit şi gândurile se învârteau în jurul unui singur punct: goana de pe deal şi încăierarea de la cârciumă. Îşi începu povestea, dar curând îi pierdu firul. Vorbea întretăiat, pomenind într-una de vagabondul acela. Fuma din ce în ce mai nervos, şi, pe nesimţite, vocea îi devenea furioasă.

Kemp încerca să pună cap la cap crâmpeiele pe care izbutea să le prindă.

— Se temea de mine, puteam să observ că se temea de mine, repeta mereu Omul Invizibil. Avea de gând s-o şteargă, pândea într-una prilejul. Ce tâmpit am fost!

— Ticălosul!

— Eram furios! Aş fi fost în stare să-l ucid!

— De unde aveai banii? întrebă Kemp, pe neaşteptate.

Griffin tăcu câteva clipe.

— Nu pot să-ţi spun acum.

Deodată gemu şi se aplecă înainte, sprijinindu-şi pesemne capul în mâini.

— Kemp, omule, de-aproape trei zile n-am mai dormit! Abia dac-am aţipit cu totul vreo oră, în câteva rânduri. Trebuie să dorm neapărat.

— Bine, rămâi aici, în camera mea… Da, da, rămâi aici.

— Dar cum pot să închid ochii? Dacă dorm, pungaşul ăla o să-şi ia tălpăşiţa. Of! Şi, în definitiv, ce importanţă are?

— Ce fel de rană ai căpătat de pe urma împuşcăturii?

— Nimic, o zgârietură care sângerează. Oh, Dumnezeule! Pic de somn, nu altceva!

— Şi de ce nu dormi?

Kemp simţi că năluca în halat îl priveşte lung.

— Pentru că n-aş avea de loc poftă să fiu prins de semenii mei, oamenii… răspunse tărăgănat Omul Invizibil. Kemp tresări. Idiot ce sunt! Griffin izbi cu putere în masă. Ţi-am dat o idee.

XVIII. OMUL INVIZIBIL DOARME

Deşi rănit, deşi istovit la culme, Griffin refuza să se încreadă în cuvântul de onoare al doctorului care i-a făgăduit că-i va respecta libertatea. Cerceta cele două ferestre ale dormitorului, ridică storurile şi deschise geamurile, vrând să se încredinţeze daca într-adevăr ar putea evada pe-acolo, după cum îi spusese Kemp. Era o noapte liniştită şi senină, iar luna nouă îşi cernea lumina argintie peste câmp Griffin examină apoi cheile dormitorului şi cele două uşi ale cămăruţei alăturate, pentru a se asigura că şi ele îi garantau libertatea. În cele din urmă se declară mulţumit şi se aşeză pe covoraşul din faţa căminului. Kemp îl auzi căscând.

— Îmi pare rău că nu-ţi pot povesti în noaptea asta toate isprăvile mele. Ce să fac, sunt sfârşit. E grotesc, fără îndoială. Ba chiar înfiorător! Dar crede-mă, Kemp, în ciuda

argumentelor pe care le-ai debitat azi-dimineaţă, minunea e posibilă. Am făcut o descoperire. Aveam de gând s-o păstrez doar pentru mine. Dar nu pot. Trebuie să am un partener. Şi dumneata… Am putea realiza nişte lucruri dar mâine. Acuma simt că, dacă nu dorm, s-a isprăvit cu mine.

Kemp stătea nemişcat în mijlocul odăii, privind haina care învelea un trup fără cap.

— Trebuie să te las, spuse el într-un târziu. E… de necrezut. Dacă aş fi silit să trăiesc trei întâmplări de felul ăsta, care să-mi răstoarne toate concepţiile … aş înnebuni. Şi totuşi e o realitate! Mai ai nevoie de ceva?

— Doar să-mi spui noapte bună!

— Noapte bună… şi Kemp strânse o mână nevăzută.

Se retrase spre uşă pieziş. Deodată, halatul alunecă iute spre el.

— Bagă de seamă! Nici o încercare de a-mi pune piedici sau de a mă captura! Altfel…

Kemp păli uşor.

— Parcă ţi-am dat cuvântul…

Ieşi din odaie şi închise încet uşa. În urma lui, cheia se răsuci în broască pe dinăuntru. Rămânând locului, cu o expresie de uimire neputincioasă zugrăvită pe faţă, auzi paşii grăbiţi apropiindu-se de uşa odăiţei alăturate. Din nou zgomotul unei chei învârtite în broască. Kemp se plesni peste frunte cu palma. „Visez? A înnebunit lumea, sau m-am ţicnit eu?”

Râse. Încercă uşa încuiată. „Sunt dat afară din camera mea de către o flagrantă absurditate!”

Merse până în capul scării, se întoarse şi privi uşile încuiate. „Şi, totuşi, e un fapt…” Îşi pipăi gâtul, uşor zgâriat: „un fapt care nu poate fi negat”.

— Dar …

Clătină cu deznădejde din cap, se întoarse şi coborî scările.

Făcu lumină în sufragerie, îşi aprinse un trabuc şi începu să se plimbe prin încăpere, scoţând tot soiul de exclamaţii.

Din când în când se apuca să se certe cu sine însuşi.

— Invizibil!

— Există oare vreun animal invizibil? … Sigur, în apa mării există. Mii şi milioane! Larvele, micii nauplii, tornarias[20], toate vietăţile microscopice, peştii gelatinoşi în mare trăiesc mai multe vietăţi nevăzute decât vizibile! Niciodată nu m-am gândit la asta, până acum … Dar şi în apa bălţilor, la fel! Toate vietăţile acelea minuscule care populează bălţile, particule de gelatină incoloră, translucidă!… Bine, bine, dar în aer?! Nu!

— Nu se poate!

— Ei, şi la urma urmei… de ce nu?

— Din sticlă să fie făcut un om, şi încă ar fi vizibil…

Se adânci în meditaţie. Trei trabucuri s-au prefăcut într-o grămadă de cenuşă albă, împrăştiată pe covor, până când a mai rostit Kemp ceva. Şi atunci, tot ce-a scăpat dintre buzele lui a fost o scurtă interjecţie. În sfârşit, doctorul se răsuci pe călcâie, ieşi din sufragerie şi se îndreptă spre micul lui cabinet. Aprinse şi aici lampa de gaz. Cabinetul era o încăpere micuţă (doctorul Kemp nu mai dădea consultaţii), unde-şi ţinea ziarele. Jurnalul din dimineaţa trecută zăcea aruncat într-un colţ, deschis la întâmplare. Îl luă, îl întoarse şi dădu peste relatarea *Întâmplării ciudate de la Iping,* pe care marinarul din Port Stowe se căznise atâta să i-o silabisească lui Marvel. O parcurse dintr-o ochire.

— Înfofolit din cap până-n picioare! murmură el. Deghizat. Ca să ascundă adevărul. Se pare că nimeni nu şi-a dat seama ce-i cu el. Dar ce dracu urmăreşte?

Lăsă să-i cadă ziarul din mână şi cercetă cu privirea odăiţa. „Aha!”, găsise ce voia. Se repezi la *St. James’s Gazette,* care stătea împăturită, aşa cum sosise. „Acum o să aflăm adevărul!”

Rupse banderola şi desfăcu ziarul. Un reportaj pe două coloane îi sări în ochi. *Un sat din Sussex înnebuneşte!* striga

---

[20] Denumirile latineşti ale unor vietăţi marine.

titlul de pe manşetă.

— Cerule! exclamă Kemp, devorând articolul.

Era o relatare destul de neverosimilă a evenimentelor care se petrecuseră la Iping cu o zi înainte (şi pe care le cunoaştem). Erau reproduse şi cele publicate în ziarul de dimineaţă.

Kemp spicui la iuţeală: „... alerga pe străzi, lovind în dreapta şi-n stânga ... Jaffers căzu în nesimţire ... Domnul Huxter, lovit grav, nu este în stare să povestească cele ce a văzut... Regretabila umilire a vicarului... O femeie s-a îmbolnăvit din pricina groazei... Ferestre făcute ţăndări... Toată povestea asta-i probabil inventată ... Dar e prea tare ca să nu fie publicată cum grano[21]”.

Scăpă pe jos ziarul şi rămase nemişcat, privind în gol... „Da, probabil că-i inventată!”

După o clipă îl luă iarăşi în mână şi citi totul, de la un cap la altul.

— Dar de unde până unde vine vagabondul în toată afacerea asta? De ce dracu se ţinea el după un vagabond? Se aşeză, la întâmplare, pe masa chirurgicală. Nu-i numai invizibil, şopti el, e şi nebun! Ucigaş! ...

Pe când licărirea palidă a zorilor se contopea cu lumina lămpii din sufrageria îmbâcsită de fum, Kemp mai măsura încă odaia în lung şi-n lat, căznindu-se să înţeleagă ceea ce părea de neconceput.

Era prea tulburat ca să mai poată dormi. Când au coborât, buimăciţi de somn, şi au nimerit peste el, servitorii şi-au închipuit că surmenajul îl adusese în halul acela; Kemp le-a dat câteva dispoziţii cu totul neobişnuite, dar cât se poate de categorice: să pregătească micul dejun pentru două persoane, în odaia de lucru de jos, apoi toată lumea să rămână la subsol sau la parter.

A continuat să se plimbe prin sufragerie, până la sosirea ziarului de dimineaţă. Fiţuica aceasta înşira vrute şi nevrute, fără să conţină de fapt nimic, afară de o

[21] Cum grano salis — sub rezervă (lat.).

confirmare a celor întâmplate cu o seară înainte şi de o relatare, foarte prost întocmită, despre nişte noi şi remarcabile evenimente petrecute în Port Burdock. Acum a aflat Kemp detaliile mai importante ale celor petrecute la „Jucătorii de crichet”, precum şi numele vagabondului. „M-a silit să umblu după el, două’ş’patru de ore!” declarase Marvel. Povestea dramei din Iping mai era îmbogăţită cu câteva fapte mărunte: se insista mai ales asupra tăiatului sârmelor de telegraf. Nu puteai însă găsi nici un amănunt care să arunce vreo lumină asupra naturii legăturilor dintre Omul Invizibil şi domnul Marvel, deoarece vagabondul nu dăduse nici un fel de informaţie asupra celor trei caiete sau asupra banilor cu care era căptuşit. Gazeta părăsise tonul sceptic, şi o droaie de reporteri şi anchetatori porniseră la acţiune pentru elucidarea misterului.

Kemp citi reportajul până la ultima literă şi apoi trimise slujnica să-i cumpere toate ziarele de dimineaţă care erau de găsit. Primindu-le, se aruncă cu lăcomie asupra lor.

„E invizibil, reflectă el, şi pare stăpânit de-o furie violentă, care degenerează în manie. Doamne, ce fapte îngrozitoare ar putea comite! Ce fapte îngrozitoare! Şi acuma-i acolo sus, liber ca pasărea. Ce dracu trebuie să fac? …“

„Oare ar însemna că sunt neloial, dacă. … Nu!” Se aşeză la un mic pupitru dintr-un colţ al odăiţei. Dădu la o parte lucrările care zăceau pe pupitru, cam răvăşite, şi se apucă să compună o scrisoare. Când ajunse la jumătate, o rupse şi începu alta. Reciti scrisoarea, cântărind fiecare frază. În sfârşit, luă un plic şi scrise adresa: *„Colonel Adye, Port Burdock”.*

Tocmai pe când Kemp se îndeletnicea cu această treabă, se trezi şi Omul Invizibil. Părea să fie prost dispus, căci doctorul, care trăgea cu urechea la fiecare foşnet, îl auzi bocănind prin odaia de deasupra, trântind un scaun şi spărgând paharul de la spălător. Îngrijorat, Kemp alergă sus şi bătu la uşă.

XIX. CÂTEVA NOŢIUNI ELEMENTARE

— Ce s-a întâmplat? întrebă el, când Omul Invizibil îi dădu drumul înăuntru.

— Nimic.

— Cum nimic? Atunci de ce dracu ai făcut atâta tărăboi?

— Un acces de furie, explică Griffin. Mă doare. Uitasem de rana de la braţ.

— Te laşi cam uşor purtat de accese din astea, nu?

— Mda…

Kemp înaintă până în mijlocul odăii şi adună cioburile de pe jos Rămase apoi în picioare, cu bucăţelele de sticlă în mână.

— S-a dat la iveală totul în legătură cu persoana spuse el. Tot ce s-a petrecut la Iping şi aici la poalele dealului. Lumea a luat cunoştinţă de invizibilul ei cetăţean. Dar nimeni nu ştie că te afli aici. Griffin scăpă o înjurătură. Secretul (bănuiesc că era un secret) a fost dat în vileag, continuă doctorul. Nu-ţi cunosc planurile, dar, se-nţelege, sunt nerăbdător să te-ajut. Omul Invizibil se aşeză pe pat. Ne aşteaptă sus micul dejun, îl invită amabil Kemp, vorbind cât mai degajat cu putinţă, ca o gazdă încântată că musafirul ei s-a sculat plin de voie bună. Îl conduse pe scăriţa îngustă care ducea spre verandă. Dar înainte de a putea realiza ceva împreună, urmă el, ar trebui să mă faci să înţeleg câte ceva despre fenomenul ăsta al transparenţei dumitale.

Aruncă o privire nervoasă spre fereastră, apoi se aşeză, cu aerul unui om care are de discutat chestiuni importante. Îndoielile asupra realităţii situaţiei îi reveneau şi-i dispăreau neîncetat, în vreme ce privea spre locul lui Griffin de la masă şi vedea mânecile unui halat, îmbrăcat pe un trup fără cap şi fără mâini, ştergând nişte buze imaginare, cu un care flutură prin aer ca o năframă magică.

— E destul de simplu şi destul de verosimil, începu

Griffin, dând şervetul la o parte.

Kemp râse.

— Pentru dumneata, fără îndoială, dar…

— Bineînţeles că la început mi s-a părut şi mie miraculos. Dar acum, Dumnezeule! … Ah, să ştii că o să facem lucruri mari, împreună! … Ideea mi-a venit prima dată la Chesilstowe.

— Chesilstowe?

— Am plecat acolo după ce-am părăsit Londra. Ştiai că mă lăsasem de medicină şi că mă apucasem de fizică? Nu? Ei bine, aşa am făcut. Mă fascina lumina …

— A!

— Densitatea optică! Noţiunea asta ascunde în ea un labirint de enigme, ale căror soluţii îţi scapă printre degete tocmai când crezi că le-ai prins. Ei, şi cum n-aveam decât douăzeci şi doi de ani şi duduiam de elan, mi-am zis: e o treabă căreia merită să-i închini întreaga viaţă! Ştii cât suntem de nebuni la douăzeci şi doi de ani, nu?

— Nebuni atunci, sau nebuni acum … murmură Kemp.

— Ca şi cum cunoaşterea îi poate da omului vreo satisfacţie! Dar pe-atunci nu ştiam asta. M-am cufundat într-o muncă de sclav. Trecuseră şase luni de trudă şi de frământări, când deodată, printr-una din obscurele cărări ale labirintului, ţâşni lumina, ca o flacără orbitoare! Am descoperit un principiu general al structurii pigmenţilor şi al refracţiei - o formulă, o expresie geometrică cvadridimensională. Proştii, oamenii de duzină, chiar şi matematicienii de duzină habar n-au ce înseamnă o ecuaţie generală pentru unul care studiază fizica moleculară! În caietele mele, acelea pe care le-a ascuns vagabondul, ai să găseşti minuni, miracole! Dar asta încă nu constituia o metodă; era doar o idee, care abia trebuia să conducă la elaborarea unei metode, graţie căreia să reuşeşti - bagă de seamă, fără a modifica nici o proprietate a materiei (cu excepţia culorilor, în unele cazuri) - să reduci indicele de refracţie al unei substanţe solide sau lichide până la cel al

aerului.

— Phii! exclamă Kemp. Asta-i grozav! Totuşi, nu prea îmi dau seama… înţeleg că în felul acesta ai putea cel mult să capeţi strălucirea unei pietre preţioase, dar până la a deveni invizibil mai e cale lungă.

— Exact! Dar gândeşte-te că însuşirea de-a fi vizibil depinde de acţiunea pe care o exercită corpurile vizibile asupra luminii. Dă-mi voie să încep de la lucrurile elementare, aşa ca şi cum nu le-ai cunoaşte. Asta o să-mi ajute să-ţi explic mai limpede. Ştii prea bine că un corp ori absoarbe lumina, ori o reflectă, ori o refractă, ori are, în sfârşit, toate aceste trei proprietăţi. Dacă nici nu reflectă, nici nu refractă şi nici nu absoarbe lumina, corpul nu este vizibil. Un obiect oarecare, să zicem o cutie, îţi apare opac şi de culoare roşie, deoarece colorantul roşu absoarbe o porţiune din radiaţia luminoasă şi reflectă restul, adică tocmai componenţa roşie a spectrului luminos, pe care o percepe ochiul dumitale. Dacă nu absoarbe o anumită fracţiune din spectru, ci reflectă lumina în întregime, atunci cutia va fi albă, strălucitoare, aşa cum e argintul, de exemplu. Dar o cutie confecţionată din diamant? Ai să vezi că suprafaţa ei totală n-are să-ţi absoarbă prea mult lumina şi nici n-are s-o reflecte, decât foarte slab; numai ici-colo, unde faţetele au o poziţie favorabilă, lumina va fi mai intens reflectată şi refractată, dând impresia aceea de scânteiere, de reflexe sclipitoare şi totodată de transluciditate. Ca un fel de reţea de lumină … Acuma să vedem ce se întâmplă cu o cutie din sticlă. Asta nu mai e atât de strălucitoare şi nici atât de vizibilă ca una de diamant, pentru că de astă dată reflecţia şi refracţia vor fi mai reduse. Îţi dai seama? Ba chiar, practic vorbind, poţi vedea printr-însa foarte clar. Dar unele sorturi de sticlă sunt mai uşor vizibile decât altele; o cutie de cristal, de pildă, va fi mai bine vizibilă decât una făcută din sticlă ordinară, de geamuri, nu-i aşa? Bun. Să mergem mai departe.

O cutie din sticlă ordinară, foarte subţire, va fi greu de

văzut într-o lumină slabă, pentru că va absorbi, refracta şi reflecta o cantitate foarte mică de lumină. Şi dacă ai să bagi în apă, sau, mai bine, într-un lichid mai dens decât apa, o bucată de sticlă incoloră, obişnuită, ea o să devină aproape invizibilă. De ce? Fiindcă lumina, trecând din apă în sticlă, nu e decât foarte slab reflectată şi refractată … pe scurt, nu suferă aproape nici o modificare. Astfel, sticla introdusă în apă va fi aproape tot atât de invizibilă cum ar fi gazul de cărbuni sau hidrogenul răspândit în aer. Şi asta din cauze identice.

— Da… şopti Kemp, tot ce-ai spus până acuma-i foarte clar. Astăzi orice elev de şcoală cunoaşte toate chestiunile astea.

— Şi acum, Kemp, mai vine un fapt pe care o să-l cunoască în viitor orice elev de şcoală. Dacă spargi o bucată de sticlă, dragul meu, şi o pisezi până o faci pulbere, ea devine mult mai uşor vizibilă în aer decât era bucata întreagă; sticla incoloră şi transparentă s-a prefăcut într-un corp alb, opac. De ce? Din pricină că pulverizarea ei a multiplicat enorm suprafeţele refringente. Bucata întreagă avea numai două suprafeţe, pe când pulberea… fiecare fărâmă a căpătat însuşirea de a reflecta şi refracta raza de lumină care o atinge… Pricepi acum de ce lumina nu va izbuti să treacă aproape de loc prin pulberea de sticlă?

Dar dacă torni în apă praful ăsta alb, ştii ce se întâmplă cu el? Dispare cu totul! Sticla pisată şi apa au un indice de refracţie aproape egal; adică lumina, trecând dintr-una în cealaltă, suferă o reflecţie şi o refracţie extrem de mici.

Reuşeşti să transformi sticla într-un corp invizibil dacă o vâri într-un lichid al cărui indice de refracţie este identic cu al ei. Şi, ca să generalizăm, un obiect transparent devine invizibil într-un mediu oarecare dacă indicele său de refracţie este egal cu al mediului. Şi dacă stai să te gândeşti o secundă, ai să-ţi dai seama că sticla pisată poate deveni nevăzută chiar şi în aer, dacă indicele ei de refracţie poate fi modificat astfel ca să-l egaleze pe-al

aerului. Căci, atunci, lumina trecând din aer în sticlă nu va mai suferi nici o refracţie şi nici o reflecţie.

— Da, da... făcu Kemp. Dar omul nu-i sticlă pisată ...

— Nu! *Omul e mult mai transparent!*

— Ha! Asta-i o absurditate!

— Şi asta o spune un doctor! Vai, cum uită omul toate cele! În zece ani ai uitat toată fizica pe care-ai învăţat-o? Ia gândeşte-te puţin la obiectele fără număr care de fapt sunt transparente, dar nu par astfel. Hârtia, de pildă, este făcută din fibre transparente, aşa-i? De ce, atunci, e albă şi opacă? Numai din aceeaşi pricină pentru care şi pulberea de sticlă e albă şi opacă. Unge cu ulei o hârtie albă, adică umple cu ulei spaţiile dintre fibre, aşa încât doar cele două suprafeţe să mai rămână refringente, şi hârtia va deveni transparentă ca sticla! Şi nu numai hârtia, dar şi fibrele de bumbac, de in, de lână, de lemn, ba chiar şi *oasele,* Kemp, *carnea, părul,* Kemp, *unghiile* şi *nervii!* ... întreaga maşină umană este de fapt alcătuită din ţesuturi transparente, incolore, cu excepţia hemoglobinei şi a pigmentului din păr. Uite ce puţin ne trebuie ca să ne putem vedea unii pe alţii! În cea mai mare parte a lor, fibrele din care-i constituită o fiinţă vie nu sunt, la drept vorbind, mai opace decât apa.

— Desigur, desigur! exclamă Kemp. Chiar noaptea asta mă gândeam la larvele marine şi la peştii gelatinoşi.

— Aha, acum mai vii de-acasă! Toate astea le cunoşteam şi le purtam în minte cam la un an după ce părăsisem Londra, adică acum şase ani. Dar le păstram pentru mine. Eram nevoit să lucrez în nişte condiţii îngrozitoare. Hobbema, profesorul meu, era un escroc ştiinţific, un hoţ de idei, mă spiona într-una! Cunoşti, cred, escrocheriile din lumea ştiinţifică.

Pur şi simplu, n-aveam chef să-mi public descoperirea şi să împărtăşesc cu el succesul cercetărilor mele. Îmi continuam lucrările; mă apropiam cu paşi repezi de transpunerea formulei mele în practică, în realitate. N-am spus nimănui nimic, pentru că doream ca descoperirea mea

să apară în lume ca un trăsnet, doream să devin celebru dintr-o singură lovitură! Am abordat din nou problema pigmenţilor, ca să pun la punct unele lacune, şi la un moment dat, fără intenţie, absolut întâmplător, am făcut o descoperire de ordin fiziologic.

— Şi anume?

— Pigmentul roşu al sângelui poate fi decolorat, poate ajunge incolor, înţelegi, fără să-şi altereze vreuna din funcţiile lui!

Kemp scoase un strigăt de uimire. Nu-i venea să-şi creadă urechilor.

Omul Invizibil se ridică şi începu să se plimbe prin încăpere.

— Ai de ce să te miri. Îmi amintesc de noaptea aceea. Era târziu de tot, peste zi mă stinghereau tot felul de studenţi idioţi, care căscau gura, aşa că lucram noaptea, uneori până-n zori. Ideea mi-a năvălit în minte dintr-o dată, în toată splendoarea şi complexitatea ei. Eram singur, în laboratorul cufundat în linişte, scăldat în lumina strălucitoare şi plăcută a lămpilor înalte … îmi spuneam: E cu putinţă să faci ca un animal - un ţesut - să devină transparent! E cu putinţă să-l faci şi invizibil! Invizibil în întregime. Doar pigmenţii părului… Dar stai! Şi eu aş putea să devin invizibil! am strigat deodată, dându-mi seama ce însemna să fii *albino* şi să ştii ce ştiam eu. Gândul ăsta m-a copleşit. Întrerupând analiza la care tocmai lucram, m-am dus la fereastră şi am privit cerul înstelat. Repetam într-una: Aş putea deveni invizibil!

Să realizezi un asemenea vis înseamnă să depăşeşti magia! Şi-mi făuream o viziune magică, pe care nici o îndoială nu venea s-o tulbure, asupra a ceea ce poate reprezenta asta pentru un om. Mister, putere, libertate absolută … Nu întrezăream nici un fel de piedici. Gândeşte-te şi tu! Eu, un asistent jerpelit, sărac lipit pământului, cu posibilităţi îngrădite, care-mi scoteam sufletul cu nişte dobitoci de studenţi dintr-un colegiu provincial, eu aş fi

putut deveni un om invizibil! Te întreb, Kemp, dacă dumneata … Dar cine, spune-mi te rog, cine nu s-ar fi dăruit trup şi suflet unei idei cu asemenea perspective? Trei ani am muncit. Şi de îndată ce biruiam câte un munte de dificultăţi, din vârful lui întrezăream un altul. Noianul de detalii, de mărunţişuri! Exasperarea! Un profesor, un belfer de provincie, care te iscodeşte într-una … „Ei, când ai de gând să-ţi publici cercetările alea?” Asta era veşnica lui întrebare. Şi studenţii, şi piedicile materiale! Trei ani de zile am dus viaţa asta!

Şi, după trei ani de taină şi de chin, mi-am dat seama că era imposibil să-mi desăvârşesc opera. Imposibil.

— De ce? întrebă repede Kemp.

— Lipsa de bani! fu răspunsul. Griffin se îndreptă spre fereastră. Se întoarse brusc. L-am jefuit pe bătrân, l-am jefuit pe taică-meu. Banii nu erau ai lui, şi s-a omorât.

XX. ÎN CASA DE LÂNGĂ GREAT PORTLAND STREET

Tăcut, Kemp privi o clipă silueta fără cap din cadrul ferestrei. Apoi, străfulgerat de un gând, tresări, se ridică, îl apucă pe Griffin de braţ şi-l îndepărtă iute de la geam.

— Eşti obosit, şi eu stau jos, pe când dumneata te plimbi. Aşează-te pe scaunul meu.

Se interpuse între Griffin şi fereastra cea mai apropiată.

Un timp, Omul Invizibil rămase tăcut. Pe neaşteptate, îşi reluă firul povestirii:

— Când s-a întâmplat asta, eu părăsisem de câtăva vreme colegiul din Chesilstowe. Era în decembrie, anul trecut. Am închiriat o cameră la Londra, într-o mahala rău famată, de pe lângă Great Portland Street. O încăpere spaţioasă, nemobilată, într-o hardughie dărăpănată, cu odăi de închiriat. În curând, odaia s-a umplut cu aparatele pe care le cumpărasem din banii bătrânului. Lucrările mele înaintau acum cu repeziciune, cu succes, apropiindu-se de sfârşit. Am fost la înmormântarea tatălui meu. Dar mintea

îmi era prea adâncită în preocupările mele, aşa încât n-am mişcat un deget ca să-i salvez onoarea. Îmi amintesc înmormântarea. dricul ieftin, ceremonia mizeră, coasta de deal, bătută de vânt şi de ger, şi bătrânul lui prieten de la colegiu, care a citit o rugăciune peste sicriu … un bătrânel jerpelit, pământiu şi gârbovit, care avea un guturai straşnic.

Îmi amintesc cum m-am întors în casa pustie, trecând prin meleagurile peste care odinioară se întindea satul. Ce rămăsese acum din ele? O adunătură de ziduri bălţate şi corcite de nişte antreprenori care încercau să le prefacă într-o hâdă parodie de oraş. Pretutindeni, uliţele se pierdeau în mirişti profanate de mâna omului, pline cu grămezi de piatră de zidărie şi cu bălării înalte şi ude… Parcă mă văd şi acum, o siluetă neagră şi jigărită, păşind pe un trotuar lunecos şi umed; încerc şi acuma sentimentul acela ciudat de înstrăinare, pe care mi-l inspira înfăţişarea de meschină respectabilitate şi de negustorie murdară ce-o căpătaseră locurile acelea …

Nu-mi părea de loc rău după taică-meu. Pentru mine, el fusese victima propriului său sentimentalism prostesc. Făţărnicia societăţii îmi impunea să asist la înmormântare, dar în realitate nu aveam nimic comun cu toată treaba asta.

Cum mergeam însă aşa, de-a lungul Străzii Mari, mi-a răsărit pentru o clipă în faţa ochilor imaginea vieţii mele trecute. M-am întâlnit cu fata pe care o cunoscusem cu zece ani în urmă. Privirile noastre s-au încrucişat…

Am simţit că mă îndeamnă ceva să mă întorc şi să-i vorbesc. Era o fiinţă extrem de banală.

Toată peregrinarea asta prin locurile copilăriei îmi părea un vis. Pe atunci încă nu simţeam cât sunt de singur, nu-mi dădeam seama că am fugit de lume şi că m-am retras într-un pustiu. Eram conştient de faptul că-mi pierdusem orice simţământ, dar mă gândeam că viaţa mă făcuse aşa, viaţa cu deşertăciunea-i fără margini.

Când m-am întors în odaia mea, am avut impresia că

reintru în realitate. Acolo se găseau lucrurile care mi-erau apropiate, pe care le iubeam. Acolo mă aşteptau aparatele, aşezate în ordine, mă aşteptau experienţele … Şi nu mai aveam de întâmpinat nici o dificultate, în afară de punerea la punct a amănuntelor.

Mai devreme sau mai târziu am să-ţi expun, Kemp, toată metoda, care-i destul de complicată. Acuma nu-i nevoie să intram în detalii. În cea mai mare parte, cu excepţia câtorva chestiuni pe care am preferat să le memorizez, întregul proces este consemnat în cifre, în caietele acelea pe care le-a ascuns vagabondul. Trebuie să-l urmărim şi să-i luăm caietele. Faza principală se reduce la atât: obiectul transparent, căruia vrei să-i reduci indicele de refracţie, este aşezat între două surse de radiaţii, care emană un soi de vibraţii eterice; despre vibraţiile astea am să-ţi vorbesc mai pe larg altă dată. Nu, nu sunt raze Röntgen; nu ştiu dacă undele astea ale mele au fost descrise, dar pot afirma că sunt destul de bine perceptibile. Înainte de toate aveam nevoie de două dinamuri mici; mi le-am fabricat dintr-un motor obişnuit, cu benzină. Prima experienţă am efectuat-o cu o bucată dintr-o ţesătură de lână albă.

Era într-adevăr cea mai stranie privelişte să vezi ţesătura aceea moale şi albă fluturând în scânteierea acestor fulgere eterice şi apoi mistuindu-se ca o fâşie de fum şi dispărând!

Nu puteam să-mi cred ochilor. Făcusem eu asemenea vrăjitorie? Am întins mâna în gol. Bucata de lână era acolo şi avea aceeaşi consistenţă ca totdeauna. Cu mişcări stângace am pipăit ţesătura şi am aruncat-o pe podea. A trebuit să cam dibuiesc până s-o găsesc din nou.

După asta a urmat o experienţă şi mai stranie. Deodată aud în spatele meu un mieunat. Mă întorc şi văd afară, pe capacul cisternei, o pisică albă, jigărită şi tare murdară. Mi-a fulgerat un gând prin cap. „Toate sunt pregătite, draga mea, şi te aşteaptă”, îmi zic în sinea mea. Şi, ducându-mă

la fereastră, o deschid şi chem încetişor pisica. A venit frumos înăuntru, ba chiar a început să toarcă, ce vrei, era lihnită de foame, săraca de ea! I-am dat puţin lapte. Toată hrana mea se găsea într-un dulap din colţul odăii. După ce-a băut laptele, s-a apucat să-mi adulmece odaia de jur împrejur, cu intenţia evidentă de a se stabili la mine. Ţesătura invizibilă peste care a nimerit a cam intrigat-o: să fi văzut cum se zbârlea la ea şi cum scuipa! Am aşezat-o comod, pe perna patului meu, aveam un pat cu rotile, şi i-am uns blana cu unt, ca s-o fac să se spele.

— Şi ai supus-o experienţei?

— Am supus-o experienţei. Dar ca să oblici o pisică să înghită droguri, nu-i treabă uşoară, Kemp! Şi experienţa a dat greş.

— A dat greş?

— Cel puţin în privinţa a două elemente: ghearele şi materia aceea pigmentată — cum îi zice? —, care se găseşte în fundul ochiului la pisici. Ei, cum îi zice?

— *Tapetum.*

— Aşa, *tapetum.* Asta n-a mers. După ce i-am dat substanţa decolorantă pentru pigmentul sanguin şi i-am făcut şi alte câteva operaţii necesare, i-am administrat mâţei nişte opium, ca s-o adorm, şi am aşezat-o pe aparat, cu pernă cu tot. Şi când s-a „evaporat” în întregime, pierind din faţa mea, au mai rămas ochii ei, sticlind în aer ca două stafii.

— Curios!

— Nu pot să-mi explic cauza. Bineînţeles, avusesem grijă s-o bandajez şi s-o fixez bine, aşa că n-a păţit nimic. Dar s-a trezit pe când mai era încă vizibilă — aşa, cam ca o ceaţă — şi a început să miorlăie cu disperare. Tocmai atunci bate cineva în uşă. Era o bătrână de la parter, care mă bănuia că practic vivisecţia. O baborniţă nenorocită, cu creierii muraţi de băutură, care n-avea pe lume decât o pisică. Am luat repede puţin cloroform şi, după ce-am adormit iarăşi javra, am deschis uşa. „Parc-auzii nişte

miorlăituri pe-aici! îmi zice baba. N-o fi mâţa mea?” „Probabil că le-aţi auzit din altă parte”, îi răspund eu, foarte politicos. Nu prea voia să mă creadă baba. Se tot căznea să tragă cu ochiul prin odaie. Tare curios trebuie să se fi părut bârlogul meu: pereţii goi şi ferestrele fără perdele, patul pe rotile, motorul, care mai trepida încă, licărirea celor două puncte luminoase şi mirosul acela slab de cloroform, care plutea în aer. În cele din urmă, n-a avut încotro şi a trebuit să plece.

— Cât a durat toată afacerea? întrebă Kemp.

— Experienţa asta, trei sau patru ore. Cel mai greu „s-au topit” oasele, tendoanele, ţesutul adipos şi vârfurile perilor coloraţi. Şi, cum ţi-am mai spus, stratul acela de pe coroidă, fiind alcătuit dintr-o materie dură şi foarte iridiscentă, nu s-a volatilizat de loc.

Se înnoptase de-a binele când am isprăvit; nu se mai desluşeau decât ochii întunecaţi şi ghearele. Am oprit motorul. A trebuit să bâjbâi destul până să găsesc animalul. I-am tras o lovitură: nimic. Zăcea încă în nesimţire. I-am desfăcut legăturile, l-am lăsat să doarmă pe perna invizibilă şi m-am trântit pe pat, mort de oboseală. Nu izbuteam să adorm. Zăceam în neştire, cu ochii deschişi. Prin cap îmi mişunau mii de gânduri nebuloase, fără noimă. Repetam iarăşi şi iarăşi în minte experienţa… Cu creierii înfierbântaţi, visam că lucrurile din jurul meu se destramă, se pierd în ceaţă, se fac nevăzute, până când totul, chiar şi pământul de sub picioare, începe să se mistuie … Am căzut într-un coşmar din acelea grele, oribile. Pe la vreo două, pisica a început să-mi miaune prin casă. Am încercat întâi s-o liniştesc cu vorba, dar, văzând că nu merge, m-am hotărât s-o gonesc. Îmi amintesc cât de zguduit am fost când am aprins lampa şi am dat peste ochii aceia rotunzi, de un verde strălucitor, care pluteau în aer… Aş fi vrut să-i dau pisicii puţin lapte, dar nu mai aveam o picătură. Nu voia să se liniştească cu nici un chip, stătea la uşă şi miorlăia. Am încercat s-o prind, ca s-o dau afară pe fereastră, dar nu se

lăsa prinsă. Mereu dispărea şi mieuna într-una, din toate ungherele odăii. În cele din urmă am deschis geamul şi am făcut zgomot, ca s-o gonesc. O fi ieşit ea într-un târziu. De-atunci n-am mai văzut-o.

Apoi, Dumnezeu ştie de ce, mi-am amintit iarăşi de înmormântarea tatălui meu, pe coasta aceea de deal lugubră şi bătută de vânturi. Se lumina de ziuă. Văzând că nu se lipeşte somnul de mine, am ieşit, am încuiat uşa şi am început să hoinăresc cu noaptea în cap.

— Vrei să spui că la ora aceasta există liberă pe lume o pisică invizibilă? întrebă Kemp.

— Dacă n-o fi omorât-o cineva, de ce nu?

— Da, sigur, de ce nu? Continuă, n-am vrut să te întrerup.

— După toate probabilităţile, a fost omorâtă. Patru zile mai târziu, trăia încă şi se încurcase în nişte zăbrele pe Great Tichfield Street; ştiu asta, fiindcă am văzut adunată acolo o mulţime de oameni care nu puteau pricepe de unde vine mieunatul acela jalnic... Rămase tăcut câteva clipe. Apoi îşi reluă monologul: îmi amintesc până în cel mai mic amănunt dimineaţa aceea care a precedat momentul experienţei decisive.

Cred că am urcat în susul străzii Great Portland. Da, aşa trebuie să fi fost, deoarece îmi amintesc că am zărit barăcile din strada Albany şi nişte soldaţi călări care ieşeau de-acolo. În cele din urmă m-am trezit pe creştetul lui Primrose Hill, scăldat în razele soarelui; mă simţeam rău şi eram stăpânit de o senzaţie ciudată. Era o zi însorită de ianuarie, una din zilele acelea geroase, dar senine, care anul acesta au precedat ninsoarea. Creierul meu obosit încerca să se orienteze, să urzească un plan de acţiune.

M-a surprins constatarea că acum, când strădania mea fusese încununată de succes, realizarea ei îmi apărea cu totul lipsită de interes. Adevărul este că încordarea supraomenească în care trăisem timp de aproape patru ani de muncă neîntreruptă mă făcuse incapabil de orice

simţire. Eram extenuat, apatic; zadarnic încercam să-mi recapăt entuziasmul de la începutul cercetărilor mele, pasiunea aceea de a cerceta, care mă împinsese până la a păta cu noroiul dezonoarei bătrâneţea tatălui meu. Nu mă mai interesa nimic. Îmi dădeam însă bine seama că era numai o stare trecătoare, datorită surmenajului şi nesomnului. Ştiam că drogurile sau odihna îmi vor ajuta să-mi recapăt energia.

Un singur gând limpede îmi sălăşluia în creier: opera mea trebuie dusă până la capăt! Eram încă stăpânit de ideea mea fixă. Şi trebuia s-o fac curând, pentru că banii îmi erau pe sfârşite. Am început să privesc în jurul meu. Pe deal se zbenguiau copii, supravegheaţi de însoţitoarele lor. Am încercat să-mi reprezint superioritatea fantastică pe care ar putea s-o aibă un om invizibil în lumea asta. Într-un târziu m-am târât până acasă, am îmbucat ceva, mi-am administrat o doză mare de stricnină şi m-am culcat îmbrăcat, pe patul nefăcut... Stricnina e un tonic grozav, Kemp, şi reuşeşte, nu glumă, să scoată moleşeala dintr-un om ...

— E Diavolul curat, rosti Kemp. Epoca paleolitică într-o fiolă.

— M-am trezit înviorat, într-o stare de excitaţie nervoasă. Cunoşti starea asta?

— O cunosc.

— Cineva bătea de zor în uşă. Era proprietarul meu, un bătrân polonez. Purta pe el un caftan cenuşiu şi-şi târa picioarele în nişte papuci slinoşi. A început să-mi pună tot soiul de întrebări, ba chiar să mă şi ameninţe. Chinuisem o pisică în noaptea aceea, ştia el prea bine! (Se vede că babornița pălăvrăgise.) Dorea neapărat să cunoască amănuntele în legătură cu fapta-mi infamă. Îi dădea într-una cu legile din ţara asta, care pedepsesc foarte aspru practica vivisecţiei. Dacă au să-l tragă cumva pe el la răspundere pentru asta? Am dezminţit povestea cu pisica, dar omul nu s-a lăsat cu una, cu două şi s-a luat de mine pe

altă temă: cum că trepidaţiile motorului scuturau toată casa. Asta, între noi fie vorba, era adevărat. Mi s-a vârât în odaie, iscodind peste tot cu ochii, pe deasupra ochelarilor lui nemţeşti, cu ramă de argint. Mă fulgeră deodată un gând teribil: ăsta ar putea să surprindă ceva din secretul meu! Încerc să mă strecor între el şi sursa de radiaţii pe care-o înjghebasem. Mişcarea asta i-a aţâţat şi mai mult curiozitatea. M-a luat iarăşi la interogatoriu: cu ce mă ocup eu? De ce trăiesc atât de izolat, de ascuns? E legal ceea ce fac? Nu-i cumva periculos? Doar nu plătesc o para chioară peste chiria obişnuită! Şi să nu uit că stau într-o casă care a fost întotdeauna foarte respectabilă, deşi e situată într-un cartier rău famat. Am început să-mi ies din fire. „Cară-te de-aici!” strig eu. A protestat, a bombănit ceva în legătură cu dreptul lui de-a intra în odăile chiriaşilor… Dar eu, fără să mai lungesc vorba, îl apuc de guler — i-au cam pârâit bătrânului oasele — şi-l trimit de-a berbeleacul în propriul lui coridor. Trântesc uşa, o încui şi mă aşez pe un scaun. Tremuram de furie din cap până în picioare.

Câtăva vreme, bătrânul a făcut pe afară un tărăboi, de-a sculat toată casa-n picioare, dar nu l-am luat în seamă. În cele din urmă s-a cărat.

Numai că acest incident a cam precipitat mersul lucrurilor. Nu ştiam ce are de gând şi nici măcar ce-ar fi avut dreptul să facă. Să mă mut în altă parte, ar fi însemnat să pierd prea multă vreme. Şi, de altfel, nu mai aveam decât vreo douăzeci de lire, în bună parte depuse la bancă, aşa că nu-mi puteam îngădui cheltuiala unui mutat. Să mă fac nevăzut! Era o ispită la care nu puteam rezista! Dar după asta ar fi urmat o anchetă, o percheziţie a odăii…

La gândul că opera mea putea fi descoperită sau întreruptă tocmai acum, când atinsesem desăvârşirea, simţeam că mă apucă furia. Am pornit la acţiune; cu cele trei caiete ale mele sub braţ şi cu carnetul de cecuri în buzunar — toate astea au rămas acum în mâna vagabondului aceluia — m-am dus la cel mai apropiat oficiu

poştal şi le-am expediat pe adresa unui birou din Great Portland Street, care primeşte scrisori şi colete la post-restant. Ieşind din casă, încercasem să nu fac nici un zgomot. La întoarcere, îl văd pe proprietarul meu că urcă tiptil treptele, mă auzise pesemne când am închis uşa. Ce-a mai sărit, ca ars, în lături, când m-a simţit că umblu în urma lui! Era o plăcere să-l vezi… Trec pe lângă el. Se holbează la mine cu nişte ochi cât cepele. Intru în odaie şi trântesc o dată uşa, de se cutremură toată hardughia. Bătrânul s-a apropiat cu frică de uşa mea. A stat puţin, s-a codit, pe urmă a coborât scările. Din acel moment am început să-mi fac preparativele.

În seara şi apoi în noaptea aceea s-a petrecut totul. Mă aflam încă sub stăpânirea senzaţiei de greaţă şi de ameţeală, datorită substanţei decolorante a pigmentului sanguin pe care o înghiţisem, când am auzit nişte bătăi insistente în uşă. Apoi tăcere, apoi nişte paşi care se îndepărtau… dar care au revenit după scurtă vreme. Iarăşi bătăi. Cineva încerca să strecoare o hârtie albastră pe sub uşă. Cuprins de un acces de furie, m-am ridicat şi am deschis larg uşa. „Ce este?” am întrebat.

Era proprietarul, care-mi aducea un ordin de evacuare, sau aşa ceva. Îmi întinse hârtia … Ei, dar se pare că observase ceva tare ciudat la mâinile mele, fiindcă imediat şi-a ridicat ochii să-mi vadă mutra…

… Şi a rămas încremenit, cu gura căscată. Din gâtlej i-a ieşit un fel de urlet nearticulat. A scăpat din mână lumânarea, cu somaţie cu tot, şi a luat-o la fugă, împleticindu-se prin coridorul întunecat.

Am încuiat uşa şi m-am îndreptat spre oglindă. Privindu-mă, i-am înţeles groaza… Faţa mea era albă, albă ca marmura.

M-am chinuit îngrozitor. Nu mă aşteptam să sufăr atât. O noapte de torturi şi de spaime, de greţuri, de leşinuri. Pielea mă ustura, de parcă stăteam pe jăratic, şi întreg corpul îmi ardea. Dar mi-am încleştat dinţii şi am răbdat

totul, fără să mă clintesc din loc. Acum înţelegeam de ce miorlăise pisica atât de jalnic înainte de i-am dat cloroform. Din fericire, locuiam singur în cameră şi nu-i păsa nimănui de mine. Din când în când oftam, gemeam, vorbeam de unul singur. Dar nu m-am lăsat... într-un târziu, mi-am pierdut cunoştinţa.

M-am trezit în întuneric. Îmi trecuseră durerile, dar eram stors de vlagă. Credeam că-mi dau sfârşitul; ei şi, puţin îmi păsa! Niciodată n-am să uit zorii acelei dimineţi şi senzaţia de groază care m-a cuprins când mi-am pus mâinile în faţa ochilor. Păreau făcute din sticlă fumurie. Pe măsură ce afară se lumina mai tare, mâinile îmi apăreau din ce în ce mai diafane, mai subţiri... în cele din urmă” puteam să văd prin transparenţa lor toată dezordinea îngrozitoare din odaie... Am închis ochii, dar şi pleoapele se făcuseră străvezii. Membrele deveneau sticloase, oasele şi arterele începeau să se piardă în ceaţă, să dispară. Cei din urmă s-au făcut nevăzuţi nervii mici şi albi. Scrâşneam din dinţi, dar nu mă mişcăm din loc... În cele din urmă, se mai vedeau doar vârfurile unghiilor — materie moartă — albe-străvezii, şi o pată cafenie de pe degete — urma unui acid.

M-am ridicat cu greu în picioare. La început mă simţeam neputincios ca un prunc — doar nu puteam să păşesc cu nişte picioare pe care nu le vedeam! Mă simţeam slăbit şi mă chinuia o foame cumplită. M-am târât până-n dreptul oglinzii de bărbierit. Nu vedeam nimic în oglindă, nimic altceva decât două pete de pigment, foarte slabe, mai străvezii ca ceaţa, care mai rămăseseră în dosul retinei. Am simţit nevoia să mă apuc cu mâinile de masă şi să-mi lipesc fruntea de oglindă.

Mi-a trebuit un efort supraomenesc al voinţei ca să mă smulg şi să mă târăsc înapoi la aparat. Trebuia să înlătur şi acele ultime urme vizibile. În sfârşit, m-am culcat, după ce mi-am tras un cearşaf peste ochi, ca să-i feresc de lumină. Am dormit toată dimineaţa. Pe la prânz mă trezeşte un ciocănit în uşă. Îmi recăpătasem puterile. Mă ridic în capul

oaselor şi trag cu urechea. Cineva şuşotea în dosul uşii. Sar în picioare şi, căutând să fac cât mai puţin zgomot, mă apuc să demontez piesele aparatului şi să le împrăştii prin odaie, ca să fac imposibilă reconstituirea lui; Bătăile în uşă se înteţeau. Auzeam acuma distinct glasul proprietarului şi încă două glasuri. „Îndată”, strig eu, ca să câştig timp. Nimerind peste zdreanţa aia de lână şi peste perna invizibilă, le-am luat şi le-am aruncat pe fereastră. Or fi căzut pesemne pe capacul cisternei. În clipa în care deschideam fereastra, uşa a trosnit din toate balamalele. Cineva o împingea într-una, încercând să spargă broasca. Dar lacătele puternice, pe care fie montasem cu câteva zile înainte, au rezistat.

Obrăznicia lor m-a scos din fire. Tremurând de furie, am continuat în grabă să răvăşesc toate lucrurile.

Am îngrămădit în mijlocul camerei nişte hârtii, paie, carton de împachetat… tot ce era bun de ars, şi am dat drumul la gaz. Uşa era zguduită de nişte lovituri straşnice. Nu reuşeam să găsesc chibriturile. De furie, izbeam cu pumnii în pereţi. Am închis gazul, am ieşit pe fereastră, împingând puţin oblonul în urma mea, şi m-am cocoţat pe capacul cisternei. Voiam să văd ce avea să se întâmple. Fiind invizibil, eram în perfectă siguranţă. Ţin minte că fremătam de furie. După ce-au spart o scândură şi au smuls belciugele lacătelor, agresorii au apărut în cadrul uşii larg deschise. Proprietarul era însoţit de cei doi fii vitregi ai lui — doi găligani de vreo douăzeci şi trei, douăzeci şi patru de ani. În spatele lor îşi întindea gâtul vrăjitoarea aceea bătrână de la parter. Îţi poţi imagina figurile lor, când au găsit camera goală … Unul dintre derbedei s-a repezit la fereastră, a deschis-o larg şi s-a uitat afară. Mutra-i bărboasă, cu ochi iscoditori, cu buze groase se oprise la două degete de faţa mea. Era cât pe-aci să-i ard una în mutra aia imbecilă, dar mi-am stăpânit pumnul încleştat.

Privea de-a dreptul prin mine. La fel au privit şi ceilalţi, venind lângă el. Apoi bătrânul s-a aplecat şi şi-a vârât capul

sub pat: nimic. S-au repezit cu toţii la dulap: iarăşi nimic. S-au ciorovăit multă vreme, în idiş şi în *cockney*[22]. În cele din urmă au ajuns la concluzia că nu se putea să le fi răspuns eu dinăuntru, că li s-o fi părut doar. Mânia mea se topise, făcând loc unui sentiment de mândrie extraordinară: iată-mă stând afară, de nimeni ştiut, şi privind la aceşti patru oameni - intrase şi babornița înăuntru şi-şi rotea bănuitoare ochii de jur împrejur, ca o pisică - aceşti oameni care se căzneau să pătrundă enigma existenţei mele ...

Pe cât mi-am putut da seama din limbajul lui poliglot, am înţeles că proprietarul era de acord cu bătrâna, care susţinea că mă ocupam cu vivisecţia. „Băieţii" îl contraziceau, într-o englezească stâlcită, şi pretindeau că aş fi electrician, invocând ca dovadă dinamurile şi emiţătoarele de radiaţii. Începuseră cu toţii să cam dea din colţ în colţ, fiindcă se temeau de întoarcerea mea (deşi, după cum mi-am dat seama mai târziu, zăvoriseră uşa de la intrare). Babornița a ţinut şi ea să mi se uite în dulap şi pe sub pat. Un alt chiriaş - un zarzavagiu, care împărţea camera vecină cu un măcelar - apăru pe palier; l-au chemat înăuntru şi s-au apucat să-i toarne diverse aiureli.

Îmi fulgeră deodată prin cap ideea că dacă emiţătoarele mele atât de ciudate la înfăţişare ar cădea în mâna unui individ perspicace şi bine pregătit, secretul meu ar putea fi în mare măsură dezvăluit. Pândesc un prilej favorabil, trec pe pervazul ferestrei, sar în cameră şi, ocolind-o pe bătrână, mă reped la cele două dinamuri care erau aşezate unul peste celălalt, şi-l trântesc pe cel de deasupra. Am reuşit în felul ăsta să distrug amândouă aparatele. Ce mutre îngrozite au făcut!... Şi, pe când cei din odaie încercau să se dumirească asupra exploziei, m-am strecurat în coridor şi am coborât tiptil scările.

Am intrat într-o sufragerie şi i-am aşteptat să vină jos. Făceau tot felul de presupuneri şi aduceau la argumente cu duiumul; erau însă cam dezamăgiţi, fiindcă nu găsiseră

[22] Argoul londonez.

„monstruozităţile” la care se aşteptau. Unde mai pui că se simţeau şi puţin încurcaţi: din punct de vedere legal, poziţia lor faţă de mine era destul de delicată. Când au coborât la parter, m-am strecurat din nou sus cu o cutie de chibrituri, şi am dat foc maldărului de hârtii şi de resturi; am mai îngrămădit acolo scaunele şi aşternutul, am dat drumul gazului şi, cu ajutorul unui tub de cauciuc, l-am dirijat asupra flăcărilor.

— Şi ai dat foc casei? exclamă Kemp.

— Am dat foc casei ! Era singurul mijloc de a face să mi se piardă urma ! Şi apoi, casa era asigurată, fără îndoială … Am desfăcut încet zăvoarele uşii de la intrare şi am ieşit în stradă. Eram invizibil ! Abia acuma începeam să-mi dau seama de avantajul extraordinar pe care mi-l oferea noua mea însuşire. În minte îmi încolţeau cu miile planurile unor acţiuni temerare, gigantice, pe care acuma puteam cuteza să le întreprind.

XXI. ÎN OXFORD STREET

Când coborâsem prima dată scările, am întâmpinat o dificultate neaşteptată, datorită faptului că nu-mi vedeam picioarele; într-adevăr, m-am poticnit de vreo două ori şi, cu o stângăcie surprinzătoare, am reuşit să apuc balustrada. Acuma, când am ajuns pe trotuarul drept, mă învăţasem să merg destul de bine, pentru că-mi impusesem să nu mă uit în jos.

Ce să-ţi spun, starea mea sufletească era exuberantă ! Încercam senzaţia unui om cu ochi buni, care s-ar fi trezit în ţara orbilor! Simţeam o poftă nebună să fac farse, să sperii oamenii, să-i bat pe spate, să le arunc pălăriile din cap … într-un cuvânt, să trăiesc din plin situaţia mea extraordinară.

Dar abia ieşisem în Great Portland Street (locuinţa mea se găsea în vecinătatea magazinului aceluia mare de pânzeturi de pe-acolo), când deodată primesc în spate o

lovitură, să mă dărâme, nu alta, însoţită de un zdrăngănit de sticle ciocnite. Mă-ntorc şi văd un om care căra un coş cu sifoane. Se uita, sărmanul, uluit la sticlele lui. Deşi izbitura mă durea, nu glumă, mutra lui prostită mi s-a părut atât de comică, încât am râs în gura mare. „În coşul ăsta s-a băgat Dracu!“ am strigat eu, i l-am smuls din mâini şi l-am ridicat în aer, cu sifoane cu tot. M-a lăsat să-i iau coşul, fără nici o împotrivire.

Dar un idiot de birjar, care stătea în faţa unei cârciumi, s-a repezit să prindă coşul, şi degetele lui întinse m-au lovit după ureche cu o cruzime barbară. I-am trântit birjarului coşul în cap, cu zgomot mare. În jurul meu, văzduhul s-a umplut de ţipete, a început forfoteala paşilor, oamenii ieşeau din prăvălii, trăsurile se opreau din mers... Mi-am dat seama că mă vârâsem într-o situaţie periculoasă şi blestemându-mi dobitocia, m-am lipit cu spatele de vitrina unei prăvălii, cu gândul să mă strecor afară din toată învălmăşeala asta. Mă temeam că în curând aveam să fiu prins la înghesuială, şi atunci aş fi fost în mod inevitabil descoperit. Am îmbrâncit un băiat de la o măcelărie - din fericire, puştiul nu s-a ostenit să se întoarcă pentru asemenea fleac - m-am furişat pe după trăsura birjarului. Nu ştiu ce s-a mai întâmplat acolo. Am traversat repede strada, care spre norocul meu nu era aglomerată, şi, fără să-mi pese pe unde apuc, am pornit-o la drum. În urma incidentului cu birjarul, încolţise în mine teama de a nu fi descoperit. M-am pierdut în valul de oameni care se îmbulzesc în fiecare după-amiază pe Oxford Street. Am încercat să intru în mulţime, dar aglomeraţia era prea mare, şi peste câteva minute călcâiele mele ajunseseră numai răni. Am căutat să merg pe marginea drumului, prin şanţul de scurgere, dar pavajul era prea zgrunţuros pentru tălpile mele, care mă dureau. Pe deasupra, oiştea unei cabriolete care mergea agale m-a lovit zdravăn în omoplat, amintindu-mi că mai primisem acolo un ghiont serios. M-am ferit din drumul unei trăsuri, am evitat cu mişcare pripită,

un cărucior de copil şi m-am trezit în spatele cabrioletei. Mi-a venit atunci o inspiraţie fericită, salvatoare: să mă ţin pe urma trăsuricii, care înainta încetişor. Tremuram şi mă miram de întorsătura pe care o luase aventura mea; pot spune chiar că nu tremuram numai, ci dârdâiam de-a binelea. Ia închipuie-ţi, să fii gol puşcă, într-o zi senină de ianuarie ! Pojghiţa de noroi care acoperea strada era aproape îngheţată. Astăzi mă mir cum de-am putut fi atât de idiot, dar uite că pe-atunci, totuşi, nu-mi trecuse prin cap că, transparent sau nu, eram supus intemperiilor şi tuturor consecinţelor respective !

Pe neaşteptate, îmi vine o idee strălucită. Ocolesc în fugă trăsura şi mă urc în ea ... Şi aşa, speriat, dârdâind şi smiorcăindu-mă - erau primele semne de răceală - cu spatele plin de lovituri, care se făceau din ce în ce mai simţite, am călătorit în trăsură de-a lungul străzii Oxford, până după Tottenham Court Road. Starea mea sufletească era cu totul opusă aceleia cu care mă avântasem în lume abia cu zece minute mai înainte. Într-adevăr, nu era uşor să fii invizibil ! Singurul gând care mă stăpânea acum era cum să fac să ies din încurcătura în care mă băgasem.

Ne croiam cu greu drumul prin dreptul lui Mudies[23], când deodată o cucoană deşirată chemă trăsura. Ţinea în mână vreo cinci-şase cărţi, cu etichete galbene. Am sărit jos, tocmai la timp ca să nu mă ciocnesc cu ea. În săritura mea, am scăpat ca prin urechile acului de roţile unui vagon de tramvai. Am luat-o în sus, spre Bloomsbury Square, intenţionând să tai drumul pe la nord de muzeu, ca să ies într-un cartier mai liniştit. Eram răcit cobză, şi absurditatea situaţiei mele mă enerva într-un aşa hal, încât alergam şi plângeam. Când am ajuns în piaţă în dreptul „Societăţii farmaceutice”, un cotei alb, care tocmai o zbughise afară din clădire, s-a luat după mine, adulmecând într-una.

Până atunci nu-mi dădusem niciodată seama că pentru un câine nasul reprezintă ceea ce pentru om reprezintă

[23] Bibliotecă publică din Londra.

ochiul. Câinii percep mişcările unui om graţie simţului olfactiv, aşa precum cei din specia mană percep aparenţa vizibilă a acestui om. Ei, şi începe javra asta să latre şi să sară, arătând, după cum înţelegeam eu prea bine, că e conştienta de existenţa mea! Am traversat iute Great Russel Street, uitându-mă mereu înapoi, şi am străbătut o bucată din Montague Street, până ce mi-am dat seama încotro mă îndreptam.

Deodată, vântul îmi aduce la ureche o frântură de cântec. Mă uit în lungul străzii şi văd o mulţime de oameni care înaintau dinspre Russel Square; erau costumaţi cu bluze roşii şi purtau stindardul Armatei Salvării[24]. Nu puteam spera să mă strecor printr-o mulţime atât de compactă, alcătuită atât din entuziaşti care cântau în mijlocul drumului, cât şi din gloata de pe trotuare, care-şi bătea joc de ei. Dar nici să fug înapoi nu voiam, mi-era teamă să mă îndepărtez iarăşi de casă, şi atunci am luat instantaneu o hotărâre: m-am urcat în grabă pe treptele albe ale unei case din faţa grilajului muzeului. Mă gândeam să rămân acolo pân’ ce avea să treacă puhoiul de oameni. Noroc că javra aia de câine s-a oprit, intimidată de vacarmul străzii, a şovăit şi, ridicându-şi coada, a întins-o înapoi spre Bloomsbury Square.

Cu o inconştientă ironie, manifestanţii intonaseră imnul „Când îţi vom vedea faţa ?” Mi s-a părut că durează o veşnicie până când valul de oameni s-a scurs de-a lungul trotuarului din faţa mea. „Bum, bum, bum !” - rezonanţa de tunet a tobei mă asurzea. La început n-am băgat de seamă că doi puşti se opriseră în dreptul grilajului, lângă mine. „Ia uite-aici!” face unul dintre ei. „Un’ să mă uit ?” întrebă celălalt. „Uite, bă, aicea, la urmele astea de picioare goale. Ca atunci când umbli cu tălpile prin noroi.”

Îmi arunc şi eu ochii în jos şi văd că ţâncii se zgâiau la urmele de noroi lăsate de tălpile mele goale, pe treptele

---

[24] Organizaţie cu caracter religios şi pretins filantropic, alcătuită pe baze militare în 1865.

proaspăt spălate. Mulţimea îi înghiontea, aruncându-i de colo-colo ca pe nişte mingi, dar ei nici gând să se care; blestemata lor curiozitate îi ţinea pe loc. „Bum, bum, bum ! Când - bum, bum - îţi vom vedea - bum, bum - faţa ? Bum, bum!” … „Dacă nu s-a urcat unu' cu picioarele goale pe scările astea, să mă stuchi între ochi! conchide puştiul. Şi n-a mai venit jos. Şi îi curgea sânge dintr-un picior!”

În cele din urmă, grosul mulţimii a trecut. Deodată… „Ia uite, ia uite colo, Ted!” ţipă ăl mai mic dintre cei doi detectivi, cu glasul răguşit de emoţie. Arăta cu degetul exact înspre picioarele mele. Mă uit iarăşi în jos, şi ce văd? Conturul picioarelor îmi apărea schiţat de picăturile de noroi cu care mă stropisem ! O clipă am rămas ca paralizat. „Ce chestie ! dom’le ! exclamă cel mai mare. Grozavă chestie ! Parcă-i fantoma unui picior, nu-i aşa?” Stă ce stă, se codeşte şi pe urmă vine spre mine, cu mâna întinsă. Un trecător s-a oprit locului, să vadă ce voia băiatul să prindă. S-a oprit şi o fată. Încă o clipă, şi puştiul m-ar fi atins. Mi-am dat seama ce aveam de făcut. Am înaintat un pas. Speriat, băiatul a dat un ţipăt şi a sărit înapoi. Iute am făcut un salt până sub arcada clădirii învecinate Dar celălalt puşti era destul de isteţ ca să-mi poată urmări mişcarea. Înainte ca eu să fi apucat să cobor treptele şi să ajung pe trotuar, golanul îşi revenise din uimire şi începuse să zbiere cât îl ţinea gura : „Au sărit picioarele peste zid !”

S-au repezit cu toţii spre casa vecină, unde au dat de nişte urme proaspete de noroi, pe treapta de jos şi pe caldarâm. „Ce s-a întâmplat?” … a întrebat cineva. „Picioare ! Ia uitaţi ! Picioare care umblă !”

Toată lumea de pe stradă, afară de cei patru urmăritori ai mei, se scurgea pe urmele procesiunii. Această nouă revărsare a mulţimii m-a oprit şi pe mine, dar i-a ţinut în loc şi pe ei. Se stârnise un adevărat potop de exclamaţii şi de întrebări. Cu preţul de-a fi răsturnat un tânăr care-mi stătea în cale, am trecut ca fulgerul printre ei şi, peste o secundă, alergam cât mă ţineau picioarele ; am înconjurat în fugă

rondul din Russel Square, în timp ce vreo şase-şapte indivizi, stupefiaţi, căscau ochii la urmele lăsate de picioarele mele. Nu prea era timp de dat explicaţii, pentru că întreaga adunătură ar fi fost pe urma mea.

De două ori m-am învârtit în cerc în jurul unor colţuri de stradă … de trei ori am traversat drumul şi m-am întors pe propriile-mi urme… Şi aşa, încetul cu încetul, picioarele mi s-au încălzit şi noroiul de pe ele s-a uscat, iar urmele au început să dispară, în cele din urmă m-am oprit, să-mi trag răsuflarea, şi mi-am frecat bine picioarele, până mi le-am curăţat. În felul ăsta, dispăreau toate indiciile. Din toată ceata urmăritorilor mei nu mai rămăsese decât un grup de vreo doisprezece oameni ; cu nişte mutre uluite, studiau urma unui picior gol (mai călcasem şi într-o băltoacă din Tavistock Square), o urmă de picior la fel de singuratică şi de enigmatică pentru ei, precum fusese pentru Robinson Crusoe solitara lui descoperire.

Alergătura asta mă încălzise întrucâtva. Am pornit cu ceva mai mult curaj prin labirintul străduţelor puţin umblate, care se întretăiau în toate sensurile prin cartierul acela. Spinarea îmi înţepenise şi mă durea, iar gâtlejul mă ustura - atât de adânc se înfipseseră degetele birjarului! Nu mai vorbesc de pielea gâtului, plină de zgârieturi lăsate de unghiile acestor degete! Cât despre picioare, parcă se jupuise pielea de pe ele şi, pe lângă toate, mai şi şchiopătam, pentru că mă tăiasem la un deget. Zărind un orb care se apropia de mine, am fugit la timp, aşa, târâş-grăpiş, cum am putut. Ce vrei, mă temeam de intuiţia lui subtilă ! O dată sau de două ori m-am ciocnit din întâmplare de câte un trecător. Auzind nişte înjurături care veneau din văzduh, omul rămânea locului, înmărmurit. Deodată am simţit pe faţă ceva moale, catifelat ; peste grădiniţa în care nimerisem se lăsa încet un văl subţire de nea. Prinsesem o răceală zdravănă şi, oricât mă străduiam, nu mă puteam împiedica să strănut din când în când. Dar câinii… Ah, fiece câine care-mi ieşea în cale se apuca

îndată să adulmece curios, cu botul întins după mine… Ei bine, mă aduceau la disperare!

Cineva a început să alerge. După el alţi câţiva, apoi mai mulţi. Oameni în toată firea şi băieţandri fugeau de-a valma, strigând prin mijlocul străzii. Ardea undeva. Parcă fugeau în direcţia locuinţei mele! Întorc capul şi văd în josul unei străzi o trâmbă de fum negru, care se îngroşa pe deasupra acoperişurilor şi a firelor de telefon. Eram încredinţat că arde locuinţa mea; hainele, aparatele, tot ce agonisisem, totul zăcea acolo, în flăcări! Salvasem numai carnetul de cecuri şi cele trei volume de însemnări, care mă aşteptau la biroul din Great Portland Street. Dacă a existat vreodată un om care şi-a înecat singur corăbiile, apoi eu eram acela! Ardea toată casa, din temelii…

Omul Invizibil făcu o pauză şi rămase pe gânduri.

Kemp privi nervos pe fereastră.

— Da, făcu el, continuă!

XXII. LA „OMNIUM”

— Aşadar, viaţa asta nouă, la care sunt şi acuma condamnat, a început în ianuarie, o dată cu primul viscol, şi, culmea! ninsoarea, depunându-se pe mine, mă dădea în vileag! Eram istovit, tremuram de frig, gemeam de durere şi mă simţeam îngrozitor de nenorocit. Şi, apoi, nu eram decât pe jumătate convins că sunt într-adevăr invizibil. Nu aveam nici un adăpost, nici un ajutor. Nu exista în lumea întreagă nici o fiinţă omenească în care să fi putut avea încredere. Dacă aş fi destăinuit cuiva secretul meu, ar fi însemnat să mă trădez singur şi… să devin un specimen de panoramă, o curiozitate de bâlci… Şi, cu toate astea, fusesem la un moment dat aproape gata să-l opresc pe primul trecător şi să mă las în voia îndurării lui. Ştiam însă prea bine ce spaimă, ce reacţie de cruzime şi de brutalitate ar fi stârnit încercarea mea de capitulare! Câtă vreme am rătăcit pe străzi, n-am putut înjgheba nici un plan de

acţiune. Singura mea năzuinţă era să mă adăpostesc de ninsoare, să mă învelesc cu ceva şi să simt în oase puţină căldură. Abia pe urmă aş fi fost în stare să-mi adun gândurile şi să văd ce aveam de făcut. Dar chiar şi pentru mine, fiinţă nevăzută, casele înşirate pe străzile Londrei erau încuiate, zăvorite, baricadate, de nepătruns…

Nu simţeam, nu-mi suna în urechi şi n-aveam înaintea ochilor decât frigul, scandalul care s-ar fi iscat dacă aş fi fost descoperit, spectrul mizeriei, viscolul, noaptea…

În starea asta de spirit mi-a venit deodată o idee strălucită. M-am întors pe drumul care ducea din Gower Street spre Tottenham Court Road şi am ajuns în faţa lui „Omnium”. Ştii, hala aia imensă, unde găseşti de toate, carne, articole de băcănie, rufărie, mobilă, haine, în fine, tot ce vrei, până şi uleiuri pentru pictori! O gigantică adunătură de prăvălii îngrămădite aiurea, mai curând decât un magazin. Crezusem că am să găsesc bazarul deschis. Dar până şi aici erau încuiate uşile… M-am aciuat lângă intrarea aceea spaţioasă. După o vreme, s-a oprit în dreptul meu o trăsură. Imediat, un individ în uniformă - cunoşti genul acela de personaje cu „Omnium” la şapcă - s-a repezit să deschidă larg uşa. Atunci am izbutit şi eu să intru. Şi, tot rătăcind prin magazin (nimerisem la început în raionul de mărunţişuri - panglici, mănuşi, ciorapi şi altele de soiul ăsta), am ajuns în cele din urmă într-o încăpere mai largă, unde se găseau de vânzare coşuleţe de excursie şi mobilă de răchită.

Nu mă simţeam nici acolo în siguranţă, pentru că lumea se tot învârtea în sus şi-n jos; am umblat mai departe în neştire, până am nimerit într-un raion imens, la un etaj mai sus, unde erau depozitate o sumedenie de paturi. M-am căţărat pe stiva de paturi şi, în cele din urmă, mi-am găsit un culcuş pe un vraf de saltele de puf, împăturite. Era lumină aici, era şi cald… foarte plăcut. M-am decis să rămân în ascunzişul meu. Trebuia să fiu însă foarte atent la cele două sau trei grupuri de vânzători şi de clienţi care se

mai foiau pe acolo, până la ora închiderii. Îmi ziceam că după aceea voi avea toată libertatea să fur ceva hrană şi îmbrăcăminte şi să găsesc niscaiva mijloace de „reîncarnare”. Îmi propusesem să hoinăresc prin magazin, ca să examinez toate posibilităţile pe care acest stabiliment mi le putea oferi, şi, eventual, să dorm pe vreunul din paturi. Planul îmi părea acceptabil. Ideea mea era următoarea: să-mi procur haine şi să mă înfofolesc de sus până jos, ca să capăt o înfăţişare cât de cât omenească; apoi să-mi scot cărţile şi banii de-acolo de unde mă aşteptau; în sfârşit, să-mi găsesc pe undeva o cameră şi să pornesc la elaborarea planurilor pentru exploatarea cât mai deplină a avantajelor - a superiorităţii asupra semenilor mei - pe care mi le conferea însuşirea de a fi invizibil (pe-atunci încă mai credeam aşa).

Ora de închidere sosi destul de curând. Am observat - nu trecuse mai mult de un ceas de când îmi găsisem culcuşul pe saltelele acelea - că se trăgeau obloanele şi că clienţii se îndreptau spre ieşire. Apoi o trupă de tineri, tare iuţi în mişcări, începu să aşeze la loc, cu o agilitate puţin obişnuită, diversele obiecte care rămăseseră pe-afară. Când publicul s-a mai rărit, mi-am părăsit vizuina şi m-am furişat, cu băgare de seamă, prin părţile mai populate ale prăvăliei. Am rămas cu adevărat surprins de iuţeala cu care tinerii şi tinerele vânzătoare strângeau marfa, ce fusese expusă peste zi pentru vânzare. Toate cutiile cu mărunţişuri, tricotaje, festonaşe de dantelă, cutiile cu dulciuri din secţiile de băcănie, toate fleacurile expuse erau împăturite şi orânduite cu grijă în sertare, iar obiectele care nu puteau fi adunate şi puse deoparte erau acoperite cu un soi de cearşafuri mari, dintr-o pânză aspră ca de sac. În cele din urmă, scaunele fură ridicate pe tejghele, şi podeaua rămase liberă. Îndată ce-şi isprăvea treaba, fiecare dintre tinerii ăştia se îndrepta rapid spre uşă cu o expresie atât de însufleţită, cum n-am mai văzut până atunci la vreun vânzător de prăvălie. Acum şi-a făcut

apariţia o altă trupă de tineri; ăştia erau înarmaţi cu mături şi cu găleţi, şi, nici una, nici două, s-au apucat să dea cu rumeguş pe jos. A trebuit să mă feresc din drumul lor şi mi-am zgâriat gleznele. O bucată de timp, cât am rătăcit prin raioanele cufundate în întuneric, unde totul fusese strâns şi împachetat, am tot auzit fâşâitul măturilor în plină activitate. Abia după o oră şi mai bine de la închidere s-a auzit în sfârşit zgomot de uşi încuiate. Peste întreaga hardughie s-a aşternut liniştea; m-am trezit hoinărind de unul singur prin încăperile uriaşe şi întortocheate, prin galeriile şi saloanele de expoziţii. Totul era învăluit într-o tăcere adâncă - îmi amintesc că la un moment dat, ajungând în dreptul uneia dintre uşile care dădeau în Tottenham Court Road, m-am oprit, să ascult paşii trecătorilor...

Prima vizită am făcut-o acolo unde observasem că se vindeau ciorapi şi mănuşi. Era întuneric beznă. Caut nebuneşte o cutie de chibrituri şi, cu chiu, cu vai, dau de una tocmai în sertarul tejghelei casieriţei. Bineînţeles, a trebuit să fac rost şi de-o lumânare. Apoi am fost nevoit să smulg învelitorile şi să răscolesc o mulţime de cutii şi de sertare, până să pot scoate la iveală ceea ce căutam: pe cutie scria „Tricouri de flanelă” şi „Indispensabili de flanelă”. După ce-am mai „achiziţionat” nişte ciorapi de lână şi un fular gros, am luat-o agale spre raionul de îmbrăcăminte, unde mi-am procurat pantaloni, o haină moale, un palton şi o pălărie pleoştită - un soi de pălărie pentru popi, cu borurile lăsate. Începeam să mă simt iarăşi o fiinţă omenească. În consecinţă, primul meu gând a fost la mâncare.

La etaj era instalat raionul de aperitive. Am găsit acolo nişte friptură rece. Mai era şi puţină cafea în filtru. Am dat drumul la gaz şi am încălzit-o. În general se pare că m-am descurcat bine. Ei, şi după aceea, tot orbecăind prin magazin în căutarea unei plăpumi - până la urmă a trebuit să mă mulţumesc cu un teanc de cuverturi -, nimeresc într-

un raion de dulciuri, unde dau peste o cantitate enormă de ciocolată şi de fructe glasate, o cantitate chiar ceva mai mare decât mi-ar fi prins mie bine; mai găsesc şi nişte Bourgogne alb — ce-mi mai lipsea? Alături era un raion de jucării... Deodată-mi trăsneşte prin cap o idee grozavă. Descopăr nişte nasuri artificiale, dintr-acelea de carnaval. Stau şi mă gândesc: mi-ar trebui şi o pereche de ochelari negri. Numai că magazinul universal „Omnium” nu avea şi o secţie de optică. Nasul meu constituia într-adevăr o problemă. Iniţial, mă gândisem să-l pictez. Dar descoperirea mea actuală mi-a sugerat ideea unei peruci, a unei măşti şi a altor accesorii de soiul ăsta. În cele din urmă, m-am culcat pe-o movilă de cuverturi şi am dormit la căldură, în excelente condiţii de confort.

Ultimul meu gând, de-a adormi, era cel mai plăcut din câte m-au muncit de când devenisem transparent. Mă găseam într-o stare de destindere fizică, fapt care se reflecta şi în starea mea de spirit. Eram sigur că dimineaţa voi reuşi să mă strecor neobservat, cu hainele pe mine şi cu faţa ascunsă în fularul alb, pe care îl achiziţionasem; cu banii furaţi urma să-mi cumpăr nişte ochelari, şi astfel să-mi desăvârşesc „reîncarnarea”.

În somn m-au chinuit nişte vise încâlcite, în a căror urzeală se împleteau toate întâmplările fantastice trăite în ultimele zile: caricatura aceea de proprietar umbla vociferând prin maghernitele lui, iar cei doi vlăjgani căscau gura de mirare... Babornita, cu mutra-i zbârcită şi plină de negi, mă întreba de pisica ei... Am încercat iarăşi senzaţia stranie de a vedea cum dispare zdreanţa de lână; apoi am fost purtat spre coasta aceea de deal, bătută de vânturi. Pastorul, hodorogit şi frânt, bolborosea în faţa gropii tatălui meu: „Ţărâna se întoarce la ţărână, cenuşa la cenuşă, pulberea la pulbere”...

„E rândul tău!” rosteşte o Voce. Şi, deodată, mă simt târât cu de-a sila spre groapă. Mă zbat, strig, cer ajutor... dar toţi cei care erau de faţă stăteau ca nişte stane de

piatră, ascultând slujba funebră; netulburat, bătrânul popă zumzăia şi fârnâia pe nas mai departe... Atunci mi-am dat seama că nimeni nu mă poate vedea, nici auzi şi că mă aflam în prada unor forţe ineluctabile. În zadar mă zvârcoleam; am fost îmbrâncit de pe marginea gropii şi am căzut peste sicriul care a răsunat a gol; o ploaie de bulgări de pământ a prins să se rostogolească asupra mea. Nimeni nu mă lua în seamă, nimeni nu ştia că exist.

Am început să mă zvârcolesc şi m-am trezit.

Zorii lăptoşi se revărsaseră deasupra Londrei, iar vastul bazar era scăldat într-o lumină rece şi cenuşie, cernută prin crăpăturile obloanelor. M-am ridicat în capul oaselor. O bucată de vreme n-am putut să-mi dau seama ce caut în încăperea asta uriaşă, printre pilaştri de fier, printre rafturi, mormane de baloturi, munţi de pături şi de perne... Tocmai când începusem să mă dezmeticesc, aud deodată nişte glasuri.

Departe, în fundul magazinului, în lumina mai limpede a unor ferestre ale căror obloane fuseseră ridicate, zăresc doi indivizi, care veneau spre mine.

Sar în picioare, căutând o posibilitate de a scăpa, dar zgomotul pe care-l fac le atrage atenţia asupra mea. Presupun c-au observat o siluetă nedesluşită, care se mişca iute încolo, şi încoace. ,,Care eşti acolo?” strigă unul. „Stai pe loc!” răcneşte celălalt. Mă furişez după un colţ şi mă ciocnesc nas în nas - imaginează-ţi cum arătam eu, o mogâldeaţă fără cap! - cu un băieţandru jigărit, de vreo cincisprezece ani. Băiatul scoate un urlet; îl dau peste cap, o zbughesc pe lângă el, trec după un colţ şi, printr-o inspiraţie fericită, mă arunc sub o tejghea. Peste câteva clipe, o droaie de picioare tropăie în fugă pe lângă mine. Pretutindeni, strigăte: „Toată lumea la uşi!”, voci care întrebau ce s-a întâmplat... Urmăritorii mei îşi dădeau unul altuia sfaturi cum să mă prindă.

Cum zăceam aşa la pământ, mă apucase o frică fără de margini. Dar oricât de curios ar părea, în momentul acela

nici nu mi-a dat prin minte să-mi scot hainele - şi doar ăsta era actul cel mai logic pe care ar fi trebuit să-l îndeplinesc! Cred că o dată ce-mi băgasem în cap să plec cu toate bulendrele pe mine, nu mai eram în stare să acţionez altfel, orice s-ar fi întâmplat. Pe neaşteptate, de peste tejghea izbucneşte un răcnet: „Aicea e!”

Sar în picioare, înşfac un scaun de pe tejghea, îl azvârl drept în capul idiotului care zbierase şi fac stânga împrejur. Dar când să mă pitulez după colţ, odată îmi iese înainte alt individ. Îi trag şi lui una şi, fuga, sus pe scări... Individul, însă, parc-avea pe dracu în el, scoate un chiot strident şi porneşte să urce în goană după mine. Sus pe scară erau îngrămădite o sumedenie de oale dintr-acelea pictate în culori vii, cum le spune?

— Ceramică artistică? sugeră Kemp.

— Aşa! Ceramică artistică. Ei bine, cum ajung sus, mă întorc, apuc o oală din grămadă şi o sparg în capul lui de zevzec, tocmai când dădea să pună mâna pe mine. În clipa aceea, tot muntele de oale s-a prăvălit de-a dura pe scări. Iarăşi ţipete. Din toate părţile veneau paşi în fugă. Într-un suflet, mă reped spre secţia de aperitive, dar acolo nimeresc peste un om îmbrăcat în alb, ca un bucătar. Bineînţeles, s-a luat şi ăsta după mine. Disperat, mai cotesc o dată şi mă trezesc într-o încăpere plină cu lămpi şi cu articole de fierărie. Mă furişez după o tejghea şi aştept să se ivească bucătarul. Când a apărut, în fruntea urmăritorilor mei, l-am doborât, aruncându-i o lampă în cap. Omul s-a năruit pe podea, iar eu, chircindu-mă sub tejghea, am început să-mi smulg hainele, cât puteam de repede. În doi timpi şi trei mişcări, paltonul, haina, pantalonii, pantofii erau jos de pe mine, dar tricoul nu voia să iasă. Un tricou vătuit se lipeşte de om ca pielea. Se apropiau câţiva indivizi; bucătarul meu zăcea liniştit, de cealaltă parte a tejghelei, leşinat, sau poate amuţit de spaimă; mă străduiam din răsputeri să scap de flanea. Eram ca un iepure gonit dintr-o stivă de lemne.

„Pe-aici, domnule sergent”, a strigat cineva. M-am pomenit iarăşi în raionul cu paturi, de unde ţin minte c-am ajuns într-un labirint de dulapuri. Am fugit eu cât am fugit printre ele, până am căzut cu faţa în jos… în sfârşit, am izbutit să scap de tricou, după ce m-am zvârcolit mult şi bine; iată-mă din nou liber, dar mort de spaimă şi cu răsuflarea tăiată, tocmai în clipa în care un poliţist, însoţit de trei vânzători, îşi făcea apariţia pe după colţ. Se reped ei la tricou şi la izmene şi înhaţă pantalonii. „Îşi leapădă prada pe drum”, zice unul dintre vânzători. „Trebuie să fie pe undeva pe-aici.”

Cu toate astea, nu m-au găsit.

O bucată de vreme, am stat şi m-am uitat la ei cum mă căutau; îmi blestemam ghinionul de a-mi fi pierdut hainele. M-am întors apoi la raionul de aperitive, am băut puţin lapte şi m-am aşezat lângă sobă, chibzuind asupra situaţiei mele.

Peste puţin timp s-au oprit în apropierea mea doi imbecili de ucenici-vânzători, care s-au apucat să comenteze cu aprindere întreaga întâmplare. Am ascultat o amplă şi gogonată trecere în revistă a jafurilor mele şi o serie de presupuneri cu privire la locurile în care m-aş putea ascunde. I-am lăsat în plata Domnului şi-am început din nou să chibzuiesc. Greutatea cea mai mare - mai ales acuma, când întregul magazin se găsea în stare de alarmă - era să scot de-acolo boarfele furate. Am coborât la parter, să văd dacă există vreo posibilitate de-a face un pachet şi de-a-l expedia pe o adresă oarecare, dar n-am izbutit să înţeleg sistemul de livrare. Pe la orele unsprezece, văzând că zăpada se mai topise şi luând notă de faptul că era o zi mai senină şi mai caldă decât precedenta, am hotărât că şederea mea în acest stabiliment nu mai era justificată de nici o speranţă. Drept care, am pornit din nou în pribegie; eram descurajat de înfrângerea suferită, şi prin minte nu-mi umblau decât frânturi de idei.

XXIII. ÎN DRURY LANE

— Cred că începi să-ţi dai seama cât de disperată era situaţia mea, continuă Omul Invizibil. Nu aveam adăpost, eram dezbrăcat, iar dacă-mi făceam rost de haine, însemna să renunţ la toate avantajele mele, să devin o apariţie stranie şi înspăimântătoare. Posteam; într-adevăr, dacă aş fi mâncat, dacă m-aş fi umplut cu materii neasimilate, ar fi însemnat să devin vizibil, şi încă într-un chip grotesc.

— La asta nu m-am gândit... murmură Kemp.

— Nici eu nu mă gândisem. Zăpada însă m-a făcut să-mi dau seama şi de alte pericole. Nu puteam să merg pe ninsoare - fulgii se aşezau pe mine şi mă dădeau de gol. Chiar şi ploaia mă prefăcea într-un soi de fantomă, de apariţie fluidă, de suprafaţă lucioasă amintind forma unui om. La fel şi ceaţa - în ceaţă arătam ca o fantomă ceva mai estompată, ca o vagă schiţă de contur omenesc. Afară de asta, tot umblând pe caldarâmul şi în aerul Londrei, mi se mânjeau gleznele cu noroi, iar pe piele mi se depuneau firicele de funingine şi de praf. Mă întrebam cât va mai dura până voi deveni vizibil graţie atmosferei londoneze - şi îmi dădeam seama că nu va putea să mai treacă mult timp.

Mai ales dacă rămâneam în Londra.

M-am îndreptat spre mahalalele din jurul străzii Great Portland şi m-am pomenit la capătul străduţei pe care locuiam eu. N-am putut înainta din pricina mulţimii care se strânsese până în mijlocul drumului. Căscau cu toţii gura la ruinele încă fumegânde ale casei căreia îi dădusem eu foc.

Problema cea mai urgentă era cum să fac rost de haine. Mi-au căzut ochii pe o dugheană dintr-acelea care ţin fel de fel de mărunţişuri - *nouveautes*-uri - dulciuri, jucării, papetărie, fleacuri rămase de pe la Crăciun şi aşa mai departe. Ce crezi c-am văzut acolo? O garnitură întreagă de măşti şi de nasuri false. Imediat mi-a venit în minte ideea pe care mi-o sugeraseră jucăriile de la „Omnium”. M-am întors, de astă dată mânat de un ţel precis, şi am plecat pe

un drum ocolit, evitând străzile mai aglomerate şi îndreptându-mă spre ulicioarele dosnice de la nord de Strand; nu-mi aminteam desluşit unde anume, dar ştiam că prin părţile acelea trebuie să fie câteva prăvălii cu costume şi recuzită de teatru.

Era o zi tare friguroasă. Vântul te şfichiuia zdravăn prin străduţele acelea orientate spre nord. Mergeam repede, ca nu cumva să dea peste mine cineva din urmă. Fiecare răspântie însemna o primejdie, fiecare drumeţ, o eventualitate de ciocnire. Umblam cu atenţia încordată la culme. Pe la capătul străzii Bedford, un cetăţean pe lângă care treceam s-a răsucit pe loc, aşa, fără veste, şi a dat peste mine, împingându-mă în mijlocul drumului, cât pe ce să mă vâre sub roţile unei trăsuri. Vizitiul a simţit chiar că trăsura s-a ciocnit de ceva. Eram atât de enervat de pe urma acestui incident, încât am intrat în piaţa Covent Garden şi m-am aşezat, ca să mă liniştesc, într-un colţ mai puţin umblat, unde am rămas câtva timp lângă un coş cu flori. Gâfâiam, tremuram din toate mădularele. Mi-am dat seama că prinsesem iarăşi o răceală. Nu după mult timp a trebuit să plec de-acolo, căci altfel, tot strănutând, riscam să atrag atenţia asupra mea.

În cele din urmă am descoperit obiectul căutărilor mele: o magherniţă murdară, cu pereţii pătaţi de muşte, pitită într-o străduţă laterală de pe lângă Drury Lane; în vitrină erau trântite, claie peste grămadă, rochii cu paiete, bijuterii false, peruci, pantofi, dominouri, fotografii cu scene din diverse piese de teatru. Magherniţa era veche, scundă, întunecoasă; peste ea se înălţa o casă cu patru etaje, cenuşie şi mohorâtă. Mă uit prin geamul prăvăliei şi, văzând că nu e nimeni înăuntru, dau să intru. Când am deschis uşa, s-a pus în mişcare un clopoţel, care, fireşte, a sunat. Las uşa deschisă şi mă ascund după un cuier gol, care era aşezat într-un colţ, în spatele unei oglinzi mari. Câteva clipe nu s-a arătat nimeni. Apoi aud nişte paşi greoi bocănind prin odaia alăturată, şi în prăvălie se iveşte un bărbat.

Planurile mele erau acum perfect puse la punct, îmi ziceam: Pătrund în casă, mă ascund bine şi pândesc un prilej potrivit, când, netulburat de nimeni, am să pot cotrobăi peste tot, pân-oi găsi o perucă, o mască, nişte ochelari şi un costum ... Apoi aveam să-mi fac apariţia în lume - o figură grotescă poate, dar verosimilă. Şi, bineînţeles, cu acest prilej puteam să pun şi mâna pe toţi banii pe care i-aş fi găsit în tejghea.

Omul care intrase în prăvălie era un tip mărunţel, cam adus de spate, cu sprâncenele stufoase; braţele-i lungi contrastau cu picioarele scurte şi crăcănate. După toate aparenţele, îl deranjasem de la masă. S-a uitat de jur împrejur prin prăvălie: nimic. Expresia de aşteptare de pe mutră s-a schimbat în mirare, apoi în furie. „Lua-i-ar dracii de derbedei!” A ieşit afară, s-a uitat în dreapta, s-a uitat în stânga... După o clipă s-a întors înăuntru, a împins uşa cu piciorul şi, bombănind, a mers spre uşa care ducea în casă. Era turbat de furie. Eu ies atunci din ascunziş, ca să mă iau după el, dar deodată piticul se opreşte ca ţintuit. Mă auzise mişcând. Mă opresc şi eu, speriat de o asemenea ascuţime de auz. Şi, până una-alta, mă pomenesc că-mi trânteşte uşa în nas.

Am rămas locului, şovăind. Deodată, îl aud că se întoarce iute-iute. Uşa se deschide din nou. O clipă, omul a rămas nemişcat, scrutând dugheana cu privirea, aşa cam ca unul care nu prea se simte liniştit. Pe urmă, bombănind într-una, a început să examineze spatele tejghelei, ba chiar şi-a vârât capul şi în dosul câtorva mobile. În fine, s-a oprit. Nu mai ştia ce să creadă. Lăsase uşa dinspre locuinţă deschisă, aşa că între timp m-am strecurat înăuntru.

Am pătruns într-o cămăruţă bizară, mobilată sărăcăcios; într-un colţ zăcea o grămadă de măşti groteşti. Pe masă era gustarea de dimineaţă, pe care omul meu o lăsase neisprăvită. Crede-mă, Kemp, era exasperant pentru mine să fiu obligat să suport mirosul cafelei lui şi să-l privesc cum se apucă de mestecat... Până şi felul în care mânca era

enervant. Cămăruţa asta avea trei uşi, dintre care una ducea sus, iar alta spre subsol; toate erau însă încuiate. Cât a stat la masă negustorul de vechituri, n-am putut ieşi din odaie; ba nici măcar nu îndrăzneam să mă mişc - mi-era teamă de auzul lui drăcesc -, şi trebuie să ştii că acolo unde încremenisem trăgea al naibii! De vreo două ori, abia-abia am reuşit să-mi înăbuș câte un strănut.

Senzaţiile mele ar fi fost inedite şi interesante pentru cineva care le-ar fi cunoscut în calitate de spectator; eu, însă, cu mult înainte ca omul meu să-şi fi isprăvit masa, mă simţeam îngrozitor de obosit şi de iritat. În cele din urmă, s-a oprit din mestecat, a dat la o parte ceainicul de pe tava neagră de tinichea şi şi-a trântit pe ea tacâmurile dogite, a strâns faţa de masă, pătată cu muştar, în mijlocul căreia adunase toate fărâmiturile, şi s-a cărat jos cu tot calabalâcul ăsta. Având amândouă mâinile ocupate, n-a mai putut să închidă uşa în urma lui, aşa cum desigur ar fi dorit să facă. N-am pomenit în viaţa mea un om care să închidă cu atâta grijă toate uşile după el! L-am urmat la subsol, într-o bucătărie tare murdară, care ţinea loc şi de spălătorie. Aici am avut plăcerea să asist la spălatul vaselor, după care - negăsind nici o raţiune de a mai rămâne acolo (mai ales că pardoseala de cărămizi era cam prea rece pentru picioarele mele) - m-am reîntors în odăiţă şi m-am aşezat pe scaunul lui de lângă sobă. Focul ardea mocnit. Fără să-mi dau seama ce fac, am zvârlit câţiva cărbuni în sobă. Omul meu a auzit şi a venit fuga sus. A rămas o clipă nemişcat, la pândă, apoi s-a învârtit prin toată încăperea. Puţin a lipsit să nu mă atingă. Dar nici această explorare nu l-a satisfăcut, după cât se părea. Când să coboare scara, s-a mai oprit o dată în prag şi iar a făcut o inspecţie prin odaie.

Aveam impresia că stau de un secol în cămăruţa aceea, până s-a îndurat telalul să vină iarăşi sus şi să deschidă uşa care ducea la etaj. Imediat m-am luat după el.

Pe când urca scara, s-a oprit pe neaşteptate. Era câte

pe-aci să mă ciocnesc cu el. S-a uitat peste umăr, drept în faţa mea, şi a tras cu urechea. Bodogănea: „Să juri, nu alta, că...” Îşi tot trăgea buza de jos cu laba-i lungă şi păroasă; ochii se plimbau ba sus, ba jos. A mai bombănit nu ştiu ce şi a urcat mai departe. Când să pună mâna pe clanţa uşii de sus, s-a mai oprit o dată. Pe mutra lui uluită se întipărise o expresie de indignare feroce. Devenise conştient de zgomotul abia perceptibil al mişcărilor mele. Piticul ăsta avea un auz de o ascuţime drăcească! Deodată, l-a apucat o criză de furie: „Dacă e careva aici, în casă...“ a răcnit el, pe un ton care nu făgăduia nimic bun... dar şi-a lăsat ameninţarea în suspensie. Şi-a vârât mâna în buzunar, însă n-a găsit ce căuta; şi atunci, mânat de intenţii agresive, s-a repezit ca o furtună în jos pe scară, trecând în goana mare pe lângă mine. De data asta nu m-am mai luat după el, ci am rămas în capul scării, aşteptându-l să se întoarcă.

Îl văd că urcă din nou, bombănind într-una. Ajunge sus, deschide uşa camerei şi, înainte ca eu să pot intra, mi-o trânteşte în nas.

M-am gândit atunci să explorez puţin casa. Căutând să fac cât mai puţin zgomot posibil, mi-am pierdut o bună bucată de timp cu treaba asta. Clădirea, veche de când lumea şi dărăpănată, era atât de igrasioasă, încât până şi la mansardă se cojise tapetul de pe pereţi; şobolanii mişunau pretutindeni, ca la ei acasă. Clanţele uşilor erau aproape toate înţepenite, şi mi-era teamă să le forţez. Multe dintre încăperile pe care le-am inspectat erau goale. În alte câteva odăi am găsit aruncate, claie peste grămadă, o sumedenie de hârburi - recuzită de teatru -, care păreau cumpărate de ocazie. Într-o odăiţă din vecinătatea vizuinii lui dau peste o grămadă de haine vechi şi mă apuc să scotocesc printre ele. Dar în graba mea am uitat că omul ăsta are un auz de iepure. Deodată, aud că umblă cineva în vârful picioarelor. Am ridicat ochii tocmai la timp: telalul se holba înăuntru, la grămada aceea de boarfe răscolite. Ţinea în mână un revolver de tip vechi. Am stat perfect liniştit până s-a cărat.

Îşi tot rotea bănuitor ochii de jur împrejur şi, nu ştiu de ce, căsca gura. „Ea trebuie să fi fost!” a mormăit el în barbă. „S-o ia dracu!”

A închis uşa încet. După o secundă, am auzit cheia întorcându-se în broască. Apoi paşii s-au îndepărtat. Rămăsesem înăuntru, ca prins în capcană. O clipă, n-am ştiut ce să fac. Mă învârteam de la uşă la fereastră şi îndărăt; era o situaţie cu adevărat idioată.

M-a năpădit un val de furie. Hotărâsem însă ca, înainte de a întreprinde ceva, să inspectez toată hăinăria. Numai că de la prima încercare am răsturnat un maldăr de ţoale de pe raftul de sus. La moment, monstrul a şi alergat înapoi, cu o mutră mai sinistră ca oricând. De data asta m-a atins de-a binelea. Făcea să-l vezi cum a sărit ca fript şi cum a rămas încremenit în mijlocul încăperii!

După un răstimp s-a mai liniştit puţin. „Şobolanii!” Vorbea în şoaptă, cu mâna la gură. Se vedea cât de colo că-i cam speriat… Mă strecor încetişor afară din odaie, dar… se putea să nu scârţâie o scândură din podea? Ei bine, atunci bruta asta infernală s-a pornit să colinde prin toată casa, cu revolverul în mână, încuind uşă după uşă şi vârându-şi fiecare cheie în buzunar! Când mi-am dat seama ce face, m-au apucat iarăşi furiile - nu puteam să mă mai stăpânesc ca să aştept un prilej favorabil. Ştiam că omul meu e singur în casă, aşa că n-am mai stat mult la gânduri şi i-am tras una în cap.

— I-ai tras una în cap? exclamă Kemp.

— Da, ca să-l ameţesc. În timp ce cobora scările, l-am lovit pe la spate cu o unealtă care zăcea aruncată pe palier. S-a rostogolit ca un sac cu ciubote vechi.

— Dar, cum să spun?! Legile elementare ale umanităţii…

— Sunt excelente pentru oamenii elementari. Dar nu uita, Kemp, că cel mai important lucru era să scap din maghernişa aceea, îmbrăcat şi cu o mutră omenească, fără ca negustorul să mă vadă. Nu aveam altă cale pentru

realizarea acestui scop imediat. Aşa… în sfârşit, i-am confecţionat victimei mele un căluş, dintr-o vestă Louis Quatorze, şi am legat-o într-un cearşaf!

— L-ai legat pe omul ăla într-un cearşaf!

— Am făcut un soi de balot din el. Era o idee bună, graţie căreia puteam să-l menţin pe acest idiot într-o stare de permanentă groază, ba să-i închid şi gura, ceea ce era destul de greu de obţinut, daca-i ieşea amicului capul afară din legătură. Dragul meu Kemp, degeaba stai şi te uiţi la mine, de parc-aş fi comis un asasinat… înţelege că individul avea un revolver. Şi apoi, o singură dată să mă fi văzut, şi-i era de-ajuns să mă zugrăvească în toate amănuntele…

— Totuşi…, obiectă Kemp, trăim în Anglia, într-un veac înaintat! Şi apoi, omul se găsea în propria lui casă, pe când dumneata, în sfârşit… îl jefuiai.

— Îl jefuiam! Dă-o dracului de treabă! Ai să-mi strigi în curând că-s un hoţ! Îmi închipui, Kemp, că nu eşti atât de redus, încât să te conformezi unor prejudecăţi. Nu poţi să-ţi reprezinţi situaţia în care mă găseam?

— Dar îmi reprezint şi situaţia în care se găsea celălalt, replică Kemp.

Griffin sări iute în picioare.

— Ce vrei să spui?

Faţa lui Kemp se înăspri uşor. Era pe punctul de a răspunde, dar se opri şi-şi schimbă brusc atitudinea.

— Îmi închipui că n-aveai încotro. Erai la strâmtoare. Totuşi…

— Desigur că eram la strâmtoare, o strâmtoare nenorocită. Şi bruta aia mă înnebunise - mă hăituise prin toată casa, cu revolverul în mână, încuind şi descuind uşi! Mă exaspera, pur şi simplu. Nu mă condamni, nu-i aşa? Nu mă condamni?

— Nu condamn niciodată pe nimeni. Ar fi ceva prea învechit. Şi, pe urmă, ce-ai mai făcut?

— Mi-era foame. Jos, am găsit o bucată de pâine şi nişte brânză mucegăită. Bun şi asta! Ca să-mi potolesc foamea,

era prea de-ajuns. Am băut şi puţin rachiu, tăiat cu apă. Pe urmă am urcat iarăşi sus, am trecut pe lângă balotul meu improvizat - zăcea încă în nesimţire - şi am intrat în odaia cu haine vechi. Fereastra odăii, întunecată de două perdele de dantelă, negre de murdărie, răspundea în stradă.

M-am îndreptat spre fereastră şi am privit prin ochiurile perdelei. Era o zi luminoasă. Prin contrast cu obscuritatea din cocioaba mizerabilă, în care mă aflam, lumina de afară părea orbitoare. Circulaţia vehiculelor era foarte animată - căruţe cu fructe, o trăsură, un camion încărcat cu un maldăr de cutii, căruţa unui negustor de peşte… Când am întors capul spre mobilele mohorâte din spatele meu, îmi jucau pete colorate în faţa ochilor. Furia îmi dispărea treptat, făcând iarăşi loc îngrijorării. Situaţia mea mă nelinişteа serios. Prin odaie plutea un miros slab de benzină. Probabil că negustorul meu îşi curăţa boarfele cu benzină.

M-am apucat să cercetez sistematic casa. Cred că piticul trăise singur în ultima vreme. Era un tip tare curios… Am adunat din odaia cu vechituri tot ce mi-ar fi putut folosi, apoi am selecţionat materialul. Am găsit o servietă, pe care mi-am însuşit-o, considerând-o printre bunurile de strictă necesitate; la fel am procedat cu nişte pudră, ruj şi pastă de lipit.

La început aveam de gând să-mi pictez şi să-mi pudrez faţa, ca de altfel fiecare părticică din corp care era expusă vederii, aşa încât să devin vizibil; treaba asta avea însă şi un neajuns: ori de câte ori aş fi vrut să mă fac iarăşi nevăzut, ar fi trebuit să-mi fac rost de terebentină şi de alte substanţe decolorante. Unde mai pui timpul pe care aş fi fost silit să-l pierd! în cele din urmă, mi-am ales un nas mai acceptabil, cam caraghios (dar nu mai mult decât nasurile multor oameni), nişte ochelari negri, o pereche de favoriţi cărunţi şi o perucă. N-am izbutit să găsesc rufărie de corp, dar asta puteam cumpăra ulterior. M-am înfăşurat într-un domino de stambă şi în nişte eşarfe de caşmir alb. N-am

găsit nici ciorapi, dar ghetele telalului erau destul de bune, şi m-am mulţumit cu ele. Am luat din tejgheaua dughenii trei *sovereign* de aur şi vreo treizeci de şilingi de argint, iar în odaia de alături am mai găsit încă opt *sovereign*, într-un dulap încuiat, pe care l-am spart. Echipat cum eram, puteam acum să ies în lume. Curios lucru, însă: ezitam. Oare înfăţişarea mea era destul de verosimilă? Am încercat să mă privesc într-o oglinjoară din dormitor şi m-am examinat din toate unghiurile, ca să descopăr vreun amănunt omis, dar totul părea în regulă. Arătam ca un personaj grotesc de pe scenă - cel care joacă roluri de calici -, dar nu mai constituiam o imposibilitate din punct de vedere fizic. Căpătând puţină încredere, am luat oglinda în prăvălie, am tras obloanele şi am început să mă studiez pe îndelete, în toate poziţiile, cu ajutorul oglinzii mari din colţ.

Mi-au mai trebuit câteva minute ca să-mi adun curajul. În sfârşit, am descuiat uşa prăvăliei şi am ieşit în stradă, lăsându-l pe nenorocit să se dezlege din cearşaf, când avea să găsească el de cuviinţă. După cinci minute, mă despărţeau de dugheana cu haine vechi nu mai puţin de douăsprezece colţuri de stradă. Nimeni nu părea să mă ia prea mult în seamă. Cea din urmă dificultate părea rezolvată.

Griffin tăcu.

— Şi de omul acela nu te-ai mai sinchisit de loc? întrebă Kemp.

— Nu. Nici n-am mai auzit vreodată de el. Presupun c-a reuşit în cele din urmă să se dezlege, sau că s-a zbătut atâta, până-a ieşit afară din cearşaf. În orice caz, nodurile erau bine strânse...

Se îndreptă în tăcere spre fereastră şi privi afară.

— Şi ce s-a mai întâmplat când ai ieşit pe Strand?

— O nouă dezamăgire! Credeam că se isprăvise cu necazurile mele. În sinea mea nutream convingerea că, în sfârşit, eram liber să fac orice-mi plăcea, tot ce-mi trăsnea prin cap, cu condiţia de a nu-mi divulga secretul. Aşa

credeam. Imaginează-ţi, să faci orice vrei, fără să-ţi pese de consecinţe! N-aveam decât să azvârl de pe mine hainele şi să mă fac nevăzut… Nimeni nu mă putea prinde. Aveam latitudinea să-mi procur, de oriunde i-aş fi găsit, banii care-mi erau necesari. Hotărâsem să-mi ofer o masă copioasă, să trag la un hotel ca lumea şi apoi să-mi sporesc inventarul cu un echipament mai acătării.! Mă simţeam plin de încredere în mine. Ei bine, nu mi-e prea plăcut să-mi amintesc acuma cât de imbecil am putut să fiu. Am intrat într-un restaurant, începusem să comand mâncarea, când mi-am dat seama că nu puteam mânca, fără să-mi descopăr faţa invizibilă! Am isprăvit de comandat bucatele, i-am spus chelnerului că mă întorc în zece minute şi am plecat în culmea exasperării. Nu ştiu dac-ai simţit vreodată ce înseamnă să fii silit să-ţi înfrânezi foamea…

— Chiar în felul ăsta nu, răspunse Kemp, dar pot să-mi închipui.

— Eram în stare să-i ucid pe aceşti oameni stupizi. În cele din urmă, înnebunit de pofta unei mâncări gustoase, intru în alt restaurant şi cer un *separé.* Le-am explicat: sunt tare desfigurat. S-au uitat la mine cu nişte mutre curioase, dar în definitiv asta nu-i privea pe ei. Şi aşa, am reuşit să-mi iau prânzul. N-a fost prea bine servit, dar cel puţin mi-a potolit foamea. După ce-am mâncat, am fumat o ţigară de foi, încercând să schiţez un plan de acţiune. Afară începuse să viscolească.

Cu cât mă gândeam mai adânc, dragul meu, cu atâta îmi dădeam seama ce absurditate iremediabilă, înseamnă un om invizibil într-un climat rece, nesuferit şi într-un oraş civilizat şi supraaglomerat. Înainte de a fi pornit la experienţa asta nebunească, visasem o mie de privilegii. Şi acum, în după-amiaza asta, totul mă dezamăgea crunt. Am trecut în revistă lucrurile pe care o fiinţă umană le socoteşte demne de invidiat. Fără îndoială că fiind invizibil ai posibilitatea să le capeţi, dar, o dată obţinute, ţi-e imposibil să te bucuri de ele, exact din aceeaşi pricină.

Ambiţia… Ce rost are orgoliul unei situaţii înalte, când nu te poţi arăta semenilor tăi? Ce rost are dragostea unei femei, când numele ei nu poate fi decât Dalila[25]?… Nu simt nici o înclinaţie pentru politică, nici pentru deşertăciunea celebrităţii, pentru filantropie sau pentru sport. Şi, atunci, ce-mi rămâne de făcut? Pentru ce m-am prefăcut într-un mister ambulant, într-o caricatură de om, înfofolită şi bandajată?

Făcu o pauză şi-şi îndreptă întâmplător privirea spre fereastră.

— Dar cum ai ajuns la Iping? întrebă Kemp, vrând neapărat să-i distragă atenţia şi totodată să-l facă să vorbească.

— Am plecat acolo ca să lucrez. Aveam o speranţă. O idee abia încolţise pe jumătate. N-am abandonat-o, dimpotrivă, am dus-o până la un punct destul de avansat. E vorba de o cale de întoarcere. Vreau să obţin un mijloc de a corija erorile pe care le-am comis, de a redeveni vizibil de câte ori am poftă! Asta, bineînţeles, după ce aduc la îndeplinire tot ce-mi propun să realizez câtă vreme sunt invizibil. Şi tocmai despre asta aş dori să-ţi vorbesc, acum, în primul rând.

— Ai plecat direct la Iping?

— Da. Nu trebuia decât să-mi scot de la biroul acela caietele de însemnări şi carnetul de cecuri.

Mi-am comandat şi o cantitate mare de chimicale - aveam nevoie de ele pentru a trece la realizarea proaspetei idei (am să-ţi arăt calculele îndată ce-mi recapăt caietele) - şi, după aceea, am pornit la drum. Dumnezeule! îmi amintesc şi acuma viscolul pe care am venit. Prin ce mizerie am trecut! Mereu mi-era teamă ca nu cumva zăpada să-mi moaie nasul de carton!

— Şi până la urmă… judecând după ziare, alaltăieri, când te-au descoperit, ai cam …

— Da. E drept. L-am omorât pe dobitocul acela de

[25] Aluzie la legenda lui Samson şi Dalila.

poliţist?

— Nu, răspunse Kemp. Sunt speranţe că-şi va reveni.

— Atunci, are noroc. Imbecilii! Mă scoseseră cu totul din sărite. De ce nu m-au lăsat în pace? Dar bădăranul ăla de băcan?

— A scăpat cu viaţă.

— Nu ştiu dacă se va întâmpla la fel şi cu vagabondul meu… glumi Omul Invizibil, cu un râs sinistru. Kemp, oamenii de felul dumitale habar n-au ce-i aia furie turbată! … Să trudeşti ani de zile ca să dai viaţă unei idei, să-ţi frământi mintea, să născoceşti, să creezi… ei, şi, odată să te împiedici de un nătâng, de un zevzec, de un chior care-ţi vâră beţe-n roate… Toate soiurile de creaturi imbecile care populează lumea asta mie mi-a fost dat să le întâlnesc… Dacă mai dura mult, turbam de-a binelea, i-aş fi secerat până la unul.

Şi aşa mi-au îngreuiat de o mie de ori situaţia…

XXIV. UN PLAN CARE A DAT GREŞ

Kemp aruncă pe furiş o privire spre fereastră.

— Şi acum, întrebă el, ce-avem de făcut? Veni mai aproape de oaspetele lui, ca să-l împiedice să observe cele trei siluete care suiau coasta dealului, înaintau cu o încetineală insuportabilă, cel puţin aşa se părea lui. Şi ce gândeai să faci când te-ai îndreptat spre Port Burdock? Aveai vreun plan?

— Voiam să părăsesc ţara. Dar mi-am schimbat proiectele de când te-am întâlnit pe dumneata. Chibzuisem c-ar fi mai cuminte să plec undeva în Sud, cât mai era vremea caldă şi puteam rămâne invizibil în bune condiţii. Mai ales acum, când secretul meu a fost dat în vileag şi când toată lumea o să caute, pe toate drumurile, indivizi deghizaţi şi încotoşmănaţi… Ştiam că există o linie navală din Burdock spre Franţa. Planul meu era să mă urc pe un vapor şi să încerc riscul unei traversări. Din Franţa aş fi

putut pleca apoi cu trenul în Spania sau, mai curând, spre Alger. N-ar fi fost prea greu. Acolo poţi rămâne invizibil o viaţă întreagă! Şi se pot realiza multe. Pe vagabondul acela l-aş fi folosit drept casă de bani şi portbagaj, până aveam să găsesc modalitatea în care să-mi parvină acolo caietele şi celelalte lucruri.

— Asta-i limpede!

— Şi acestei brute infecte s-a năzărit să încerce să mă fure! Mi-a dosit caietele, Kemp. A ascuns însemnările mele! Ah, dac-aş pune mâna pe el!…

— Mai bine gândeşte-te cum să scoţi caietele de la el…

— Dar unde o fi acuma? Ştii cumva?

— E la sediul poliţiei locale, arestat, la propria lui cerere, şi închis în celula cea mai bine păzită.

— Fir-ar să fie!

— Asta-ţi cam încurcă planurile.

— Trebuie să obţinem însemnările, Kemp, însemnările sunt de o importanţă vitală!

— Desigur, aprobă Kemp, cu o urmă de nervozitate în glas. Tocmai se întreba dacă auzise într-adevăr paşi afară. Sigur că trebuie să punem mâna pe ele. Dar asta n-o să fie greu, dacă omul n-o să miroasă că sunt cerute pentru dumneata…

— Da, sigur…

Omul invizibil tăcu. Căzuse pe gânduri, după cât se părea.

………………………………………………………………………………

Kemp încercă să găsească un pretext ca să prelungească conversaţia, dar Griffin o reluă de bunăvoie.

— După cum ţi-am spus, faptul că am intrat din întâmplare în casa dumitale îmi schimbă toate planurile. Căci dumneata, Kemp, eşti un om capabil să înţelegi. În ciuda a tot ce s-a întâmplat, în ciuda publicităţii care mi s-a creat şi a faptului că mi-am pierdut caietele, în ciuda a tot ce-am suferit, ne rămân încă posibilităţi mari, perspective uriaşe… N-ai spus nimănui că sunt aici? întrebă brusc.

Kemp şovăi.

— Asta-i de la sine înţeles, răspunse el, după o mică pauză.

— Nimănui? insistă Griffin.

— Nici unui suflet de om.

— Ah! Acum… Omul Invizibil se ridică în picioare şi, înfigându-şi mâinile în şolduri, începu să se plimbe prin odaie. Am făcut o greşeală, Kemp, o greşeală imensă, încercând să duc singur la capăt toată povestea asta. Am irosit forţă, timp, prilejuri favorabile… Singur! E uimitor cât de puţine lucruri poate realiza un om singur. Doar să fure puţin, să lovească puţin, şi atâta tot. Ceea ce caut eu, Kemp, e un asociat, un ajutor şi un adăpost; am nevoie de un aranjament graţie căruia să pot dormi, mânca şi să mă pot odihni în linişte, fără să fiu suspectat. Trebuie să am un colaborator. Cu un asociat, cu hrană şi cu odihnă, devin posibile o mie de lucruri.

Până acum n-am avut un plan bine determinat. Trebuie să luăm în consideraţie toate avantajele însuşirii mele, ca şi toate dezavantajele ei. Ca să tragi cu urechea, sau pentru alte acţiuni de soiul ăsta, nu-i de mare folos să fii invizibil, fiindcă fără să vrei faci zgomot. E de oarecare ajutor, dar în foarte mică măsură, la efectuarea unei spargeri sau a altor treburi similare.

O dată ce ai pus mâna pe mine, e foarte uşor să mă arestezi. Dar, pe de altă parte, e foarte greu să pui mâna pe mine… De fapt, însuşirea de a fi invizibil e bună numai în două împrejurări. E foarte folositoare dacă vrei să fugi de cineva; e la fel de folositoare când vrei să te apropii de cineva. Prin urmare, e extrem de utilă când vrei să ucizi. Pot să mă învârtesc în jurul unui om, indiferent ce armă ar avea, să-mi aleg pe-ndelete punctul în care am să-l ating, să-l lovesc cum îmi place, să mă depărtez când îmi convine, să fug când am chef.

Kemp îşi duse mâna la mustaţă. Oare se auzeau zgomote jos?

— Şi va trebui să ucidem, Kemp.

— Va trebui să ucidem… repetă maşinal doctorul. Stau şi-ţi ascult proiectele, Griffin, dar nu te supăra, nu sunt de acord. De ce să ucidem?

— Nu asasinate la nimereală, ci omoruri judicioase. Scopul e următorul: lumea ştie că există un Om Invizibil, tot aşa de bine cum ştim şi noi că există o asemenea fiinţă - şi omul acesta invizibil, Kemp, trebuie să instituie un regim de teroare. Da! Fără îndoială că ideea te înspăimântă, dar asta trebuie să facem. Să instituim un regim de teroare. Acest om trebuie să pună stăpânire pe un oraş - cum e Burdock al vostru, de pildă - să-l terorizeze şi să-l domine. Trebuie să emită ordine. Difuzarea ordinelor poate fi efectuată într-o mie de moduri, dar e suficient ca Omul Invizibil să recurgă la sistemul biletelor strecurate pe sub uşi. Toţi cei care nu vor asculta de ordinele lui vor trebui ucişi, iar toţi cei care le vor lua apărarea vor trebui, de asemenea ucişi.

— Hm! făcu Kemp, fără să-l mai asculte pe Griffin.

Ciuli urechea la zgomotele de afară. Se deschidea uşa de la intrare.

— Mi se pare, însă, spuse el grăbit, ca să-şi mascheze lipsa de atenţie, că asociatul dumitale o să se găsească într-o situaţie dificilă, nu crezi, Griffin?

— Nimeni n-o să ştie că e asociatul meu, răspunse precipitat Omul Invizibil. Apoi, dintr-o dată: Dar, ssst! Ce se aude jos?

— Nimic! Kemp începu să vorbească repede şi cu glas tare. Nu sunt de acord cu asta, Griffin. Înţelege-mă, cu asta nu sunt de acord! De ce să unelteşti asemenea acţiuni diabolice împotriva speciei umane? Cum poţi crede că asta o să-ţi aducă fericirea?

Nu fi un lup singuratic. Publică-ţi cercetările destăinuieşte-i lumii secretul tău, încredinţează-i-l poporului nostru, măcar! Gândeşte-te ce-ai putea realiza dacă ai avea un milion de oameni care să te ajute…

Întinzând braţul, Griffin îl întrerupse.

— Stai! Se aud paşi care urcă…

— Ţi se pare! făcu Kemp.

— Lasă-mă să văd!

Cu braţul întins, Omul Invizibil înaintă spre uşă.

Tot ce-a urmat s-a petrecut cu iuţeala fulgerului! O clipă, Kemp şovăi, apoi dădu să-l împiedice. Griffin tresări şi se opri în loc.

— Trădătorule! strigă Vocea.

Deodată, haina de casă prinse să se descheie. Aşezându-se, nevăzutul aruncă toate de pe el. Kemp făcu câţiva paşi repezi spre uşă, iar Omul Invizibil - partea de jos îi şi dispăruse - sări în picioare, cu un strigăt.

Kemp deschise larg uşa.

De jos venea tropăitul unor paşi grăbiţi. Se desluşeau şi nişte glasuri.

Cu o mişcare iute, Kemp îl împinse înapoi pe Omul Invizibil, sări afară şi trânti uşa după el. Cheia era pregătită în broască, pe dinafară. Într-o clipă, Griffin ar fi rămas singur, prizonier în camera de lucru din verandă, dacă n-ar fi intervenit un amănunt neprevăzut. Cheia fusese introdusă în broască, pe dinafară, chiar în dimineaţa aceea, pe furiş. Dar când Kemp a trântit uşa, cheia a căzut cu zgomot pe covor. Kemp se îngălbeni. Încercă să ţină clanţa cu amândouă mâinile. Un moment a stat nemişcat, opintindu-se din răsputeri. Apoi uşa s-a crăpat cam de câteva degete. Dar Kemp reuşi s-o împingă la loc. A doua oară, uşa, smucită cu furie, se deschise cam de un cot, iar halatul apăru în deschizătură. Degete nevăzute se înfipseră în grumazul lui Kemp, care-şi desprinsese mâna de pe clanţă, ca să se apere. Fu aruncat cât colo, se împiedică şi căzu mototol în colţul palierului. Haina de casă îi fu azvârlită în cap.

Tocmai atunci ajunsese la jumătatea scării destinatarul scrisorii lui Kemp, colonelul Adye, şeful poliţiei din Burdock.

Sub ochii lui înspăimântaţi se desfăşura o scenă teribilă: apariţia subită a lui Kemp, urmată de priveliştea

extraordinară a unui halat, care zboară singur prin aer… Kemp cade, se luptă ca să se ridice în picioare… se clatină, se repede înainte şi se năruie iarăşi, ca o vită înjunghiată…

Pe neaşteptate, colonelul primi şi el o lovitură năprasnică. De unde, oare? Dar până să se dumirească, simţi că un corp greu se năpusteşte asupra lui. Se rostogoli orbeşte pe scări, cu gâtlejul încleştat de o mână nevăzută şi cu senzaţia unui genunchi înfipt în pântec. Călcându-l pe spinare, un picior invizibil a trecut peste el. Nişte paşi fantomatici au coborât scările. Jos, în hol, cei doi ofiţeri de poliţie cu care venise colonelul alergau zăpăciţi de colo până colo. Strigătele lor fură o clipă acoperite de bufnitura uşii din faţă.

Adye se răsuci şi se sculă în picioare. Kemp venea spre el, bălăbănindu-se pe scări, plin de praf, cu părul vâlvoi, cu obrazul învineţit de o lovitură, cu buza sângerândă. Strângea în braţe un halat de casă şi alte câteva piese vestimentare.

— Dumnezeule! gâfâi doctorul. Totul e pierdut. A fugit!

XXV. URMĂRIREA OMULUI INVIZIBIL

O bucată de timp, doctorul s-a simţit prea distrus, ca să-i poată explica lui Adye înţelesul peripeţiilor vertiginoase prin care trecuse. Au rămas în capul scării; Kemp vorbea precipitat, ţinând încă în braţe bulendrele caraghioase ale lui Griffin. Adye începea să priceapă câte ceva din cele petrecute.

— E nebun, înţelegi? E inuman. Egoismul personificat. Nu se gândeşte decât la profitul lui, la securitatea lui. Am ascultat azi-dimineaţă o istorioară cumplită, străbătută de un cinism revoltător… A rănit oameni. Dacă nu-l împiedicăm, are să treacă la crime. Are să răspândească panică în tot ţinutul. Nimic nu-l poate opri. Acum a evadat, şi e turbat de furie!

— Trebuie să-l prindem! decise Adye. Asta-i sigur.

— Dar cum? întrebă Kemp. Deodată simţi că-i vin ideile cu grămada. Trebuie să începi numaidecât! Trebuie neapărat să-l împiedicăm să părăsească districtul. Toţi oamenii valizi să participe la această acţiune. Dacă scapă de aici, o să cutreiere regiunea după bunul lui plac, asasinând şi schilodind oameni. Visează să instituie un regim de teroare! Un regim de teroare, auzi ce-ţi spun? Trebuie supravegheate trenurile, drumurile, vapoarele... Vom cere să ne ajute şi garnizoana. Telegrafiază îndată după ajutoare... Un singur mobil poate să-l reţină aici: are neapărată nevoie de nişte caiete de însemnări, care i-au fost luate. Am să-ţi vorbesc despre asta. Aveţi un individ la voi, la secţie, unul Marvel...

— Ştiu, îl întrerupse Adye. Caietele acelea. Ştiu. Numai că vagabondul...

— Spune că nu le are, nu-i aşa? Dar el e convins că vagabondul le are. Şi, acuma, bagă de seamă: trebuie împiedicat să mănânce şi să doarmă. Toată lumea va sta zi şi noapte la pândă. Alimentele - absolut tot ce este comestibil - să fie ţinute la loc sigur, sub cheie, şi atunci el n-are să-şi poată face rost de hrană decât comiţând o spargere. Să fie baricadate toate aşezările omeneşti, pretutindeni. Cerule, trimite-ne nopţi reci şi ploi! întreaga populaţie din regiune trebuie să înceapă urmărirea, cu toată perseverenţa. Îţi repet, Adye, omul ăsta reprezintă un pericol, o calamitate obştească! Dacă nu punem mâna pe el şi nu-l închidem... e îngrozitor numai şi gândul la ce s-ar putea întâmpla...

— Ce altceva am mai putea face? întrebă Adye. Plec imediat, să mă apuc să organizez toată afacerea asta. Dar ce-ar fi să vii şi dumneata cu mine? Da, ai să vii şi dumneata! Vino, şi o să ţinem un fel de consiliu de război, o să-i cerem şi lui Hopps să ne ajute, şi administraţiei Căilor Ferate. Să nu pierdem un minut! Haide, ai să-mi continui povestirea pe drum. Ce-ar mai fi de făcut? Spune! Să mergem până la capăt!

Între timp, Adye începuse să coboare scările. Uşa din faţă era deschisă. Poliţiştii stăteau afară şi, plini de zel, scrutau aerul.

— A scăpat, domnule, îi raportă unul din ei.

— Trebuie să mergem imediat la centrală, îi spuse Adye. Unul dintre voi să caute o trăsură, care să ne iasă în întâmpinare, dar repede! Ei, Kemp, ce mai e de făcut?

— Câini... Fă rost de vreo câţiva. Un câine nu-l vede, dar îl simte. Fă rost de câini.

— Bine, nu-i un procedeu uzual, dar o să-l folosim. Funcţionarii închisorii din Halstead cunosc pe cineva care are câini de vânătoare. Aşadar, câini. Altceva?

— Ţine minte: mâncarea din stomacul lui poate fi văzută. Hrana mestecată şi înghiţită rămâne vizibilă în pântecul lui până când e asimilată. Trebuie dar să scotociţi într-una fiecare tufiş, fiecare colţişor. A! încă ceva. Dosiţi toate armele şi toate uneltele care pot fi folosite ca arme. E drept că el n-are posibilitatea să se plimbe prea multă vreme cu o armă asupra lui. Dar există atâtea obiecte pe care-ar putea să pună mâna aşa, din întâmplare, şi să le arunce în capul oamenilor. Ei bine, astea trebuie ascunse!

— Bun, e-n regulă. O să punem noi mâna pe el!

— Iar prin mijlocul drumurilor... Kemp şovăi.

— Ei?

— Presăraţi sticlă pisată. E crud, ştiu. Dar gândeşte-te numai la ce-ar putea el să facă.

Adye şuieră printre dinţi.

— Asta nu-i prea onest. Nu ştiu ce să spun... În sfârşit, am să pregătesc sticla pisată. Şi în cazul când are să meargă prea departe ...

— Îţi spun că s-a dezumanizat cu totul! Sunt sigur, cum te văd şi cum mă vezi, că, îndată ce-are să se liniştească puţin, o să instituie un regim de teroare. Singura noastră şansă ar fi să i-o luăm înainte. Fiinţa asta s-a rupt de umanitate. Fie ca sălbatica-i cruzime să cadă asupra capului său!

XXVI. ASASINAREA DOMNULUI WICKSTEED

Se pare că Omul Invizibil fugise din capcana lui Kemp într-o stare de furie oarbă. Un copilaş care se juca pe lângă poarta casei doctorului a fost apucat şi zvârlit în lături cu atâta violenţă, încât şi-a fracturat glezna. Dar după asta, timp de câteva ore, Griffin a dispărut din sfera percepţiei omeneşti. Nimeni nu ştie încotro a luat-o sau ce-a făcut. Dar nu e greu să ne imaginăm: în dimineaţa aceea caldă de iunie, el suie în fugă dealul, apoi coboară în câmpia din spatele orăşelului Port Burdock. Turbează, spumegă de furie din pricina soartei lui potrivnice. Năduşit, istovit, se adăposteşte în desişurile din Hintondean. Încearcă să-şi reconstituie proiectele spulberate - proiectele lui de distrugere a omenirii…

După toate probabilităţile, acolo s-a refugiat el, pentru că acolo şi-a făcut simţită prezenţa pe la ceasurile două, într-un chip înfiorător de tragic.

Care să fi fost starea lui de spirit din acest răstimp? Ce planuri o fi urzit? Fără îndoială că trădarea doctorului îl aruncase într-un hal de furie vecină cu nebunia; deşi cunoaştem motivele care-l determinaseră pe Kemp să-şi calce cuvântul, ne putem totuşi închipui, ba chiar putem înţelege în oarecare măsură mânia pe care i-o pricinuise lui Griffin atacul prin surprindere. Poate că era la fel de consternat şi de zăpăcit ca la început - pe vremea păţaniilor de pe Oxford Street; într-adevăr, el se bizuise fără rezerve pe participarea lui Kemp la înfăptuirea monstruosului vis de terorizare a semenilor săi. Cert este, însă, că dispariţia lui din raza simţurilor omeneşti s-a petrecut cam pe la amiază, şi nici o făptură vie nu poate spune cu ce s-a îndeletnicit el până la orele două şi jumătate. Dacă pentru omenire acest răgaz a avut poate consecinţe fericite, lui însă i-a fost fatal.

În tot acest răstimp, grupuri din ce în ce mai numeroase de cetăţeni se împrăştiaseră prin ţinut şi se găseau în plină

activitate. În dimineaţa acelei zile, Omul Invizibil fusese doar o simplă legendă, o sperietoare; după-amiază, însă, datorită unui apel laconic al lui Kemp, „Nevăzutul” apărea ca un adversar concret, care trebuia răpus într-un fel oarecare - fie rănit, fie prins nevătămat. Cu o repeziciune uimitoare, întregul ţinut începuse să se organizeze. Până pe la ceasurile două, Omul Invizibil ar mai fi putut încă să scape din regiune, strecurându-se în vreun tren; dar după aceea, evadarea lui a devenit imposibilă, pentru că toate trenurile care treceau pe liniile cuprinse în teritoriul - de forma unui paralelogram - dintre Southampton, Winchester, Brighton şi Horsham călătoreau cu uşile încuiate, iar circulaţia mărfurilor fusese aproape în întregime suspendată. Afară de asta, pe o rază de douăzeci de mile în jurul orăşelului Burdock, drumurile şi câmpiile erau împânzite de oameni înarmaţi cu puşti şi cu bâte, adunaţi în grupuri de câte trei-patru şi însoţiţi de câini.

Poliţiştii călări străbăteau drumurile ţinutului, oprindu-se la fiecare gospodărie şi recomandându-le locuitorilor să-şi încuie uşile şi să nu iasă din casă neînarmaţi. Toate şcolile elementare îşi întrerupseră cursurile pe la ora trei, iar copiii, speriaţi, umblau în grup, grăbindu-se să ajungă acasă. Pe la ora patru sau cinci, apelul lui Kemp - semnat de Adye - fusese răspândit prin poştă în întregul ţinut. Textul apelului enumera şi expunea, pe scurt, dar foarte clar, toate condiţiile luptei; Kemp insista asupra necesităţii ca Omul Invizibil să fie împiedicat de a-şi face rost de hrană şi de a putea dormi pe undeva. Cetăţenii erau îndemnaţi să fie necontenit cu ochii-n patru şi cu urechile ciulite, ca să prindă cel mai mic semn care ar trăda vreo mişcare de-a „Nevăzutului”. Atât de rapidă şi de hotărâtă fusese acţiunea autorităţilor, atât de promptă şi de răspândită s-a arătat a fi convingerea că această stranie făptură există într-adevăr, încât, înainte de căderea nopţii, un teritoriu de câteva sute de kilometri pătraţi se găsea într-o severă stare de asediu. Dar, tot înainte de căderea nopţii, un fior de

groază a străbătut întregul ţinut alarmat, care nu mai ştia ce-i somnul; în şoaptă, din gură în gură, de-a lungul şi de-a latul ţinutului, s-a răspândit, cu iuţeala fulgerului, vestea uciderii domnului Wicksteed.

Dacă supoziţia noastră că Omul Invizibil s-a refugiat în desişurile din Hintondean este justă, atunci trebuie să presupunem mai departe că pe la începutul după-amiezii el a ieşit de acolo, mânat de un gând pentru a cărui realizare avea nevoie de-o armă. Nu putem şti anume ce l-o fi scos din bârlogul lui; un lucru, însă, constituie, cel puţin pentru mine, o certitudine: Griffin pusese mâna pe drugul de fier înainte de a-l fi întâlnit pe mr. Wicksteed.

Desigur că nu s-a putut afla nici un amănunt asupra acestei întâlniri, care avusese loc în preajma unei gropi cu pietriş, la vreo două sute de metri de conacul lordului Burdock. Toate indiciile - iarba călcată în picioare, numeroase răni primite de mr. Wicksteed, bastonul lui rupt în bucăţi - dovedeau că se dăduse o luptă disperată. Totuşi, nu ne putem închipui ca mobilul atacului să fi fost altul decât furia unui nebun. Într-adevăr, ipoteza nebuniei se impune în mod indiscutabil. Mr. Wicksteed, intendentul lordului Burdock, era un bărbat de vreo patruzeci şi cinci sau patruzeci şi şase de ani, a cărui înfăţişare şi apucături de om foarte aşezat n-ar fi putut stârni pentru nimic în lume un duşman atât de cumplit. Se pare că Omul Invizibil îl ucisese cu un drug smuls dintr-un gard de fier dărâmat. L-a oprit pe omul acesta liniştit, care mergea agale spre casă, la masa de prânz, s-a năpustit asupra lui, i-a înfrânt rezistenţa, i-a rupt un braţ, l-a trântit la pământ şi i-a sfărâmat capul, prefăcându-i-l într-un terci.

Desigur că-şi făcuse rost de drugul acela înainte de a-şi fi întâlnit victima. În afară de cele expuse până acum, doar două argumente pledează pentru această ipoteză. Primul: groapa cu pietriş nu se găsea chiar în drumul spre casă al domnului Wicksteed, ci în plin câmp, la vreo două sute de metri depărtare de acest drum. Al doilea argument îl

constituie mărturia unei fetiţe care trecuse în după-amiaza aceea pe-acolo, mergând spre şcoală; ea îl văzuse pe mr. Wicksteed părăsindu-şi drumul şi luând-o peste câmp, spre groapa cu pietriş. „Nu umbla ca un om în toată firea...” zicea fetiţa. Imitându-i gesturile, ea căuta să sugereze mişcările unui om care urmăreşte ceva ce se târâie pe jos înaintea lui şi care loveşte din când în când cu bastonul în obiectul acela târâtor. Fetiţa asta era ultima făptură care-l văzuse pe Wicksteed în viaţă. Când l-a pierdut din vedere, omul păşise spre moarte; din pricina unui desiş de fagi şi a unei uşoare înclinări a terenului, ea nu putuse observa ce s-a mai întâmplat. Aceste indicii constituie - măcar pentru cel ce scrie aceste rânduri - dovada cea mai sigură că omorul n-a fost înfăptuit din simplă poftă de a ucide. Probabil că Griffin îşi luase cangea ca să aibă o armă, dar fără intenţia premeditată de a o folosi ca unealtă ucigaşă. Pesemne că victima trecuse pe acolo şi observase drugul, care - minune nemaiauzită! - se mişca singur. Omul nu aflase încă nimic despre cele petrecute cu o zi înainte. (Port Burdock era la o depărtare de zece mile.) Ba se poate să nici nu fi auzit măcar de „Nevăzutul”. Aşadar, mr. Wicksteed s-a apucat să urmărească drugul mişcător... Să ne imaginăm scena: Omul Invizibil se strecoară cu mare grijă, ca nu cumva prezenţa lui prin împrejurimile acelea să fie descoperită, iar domnul Wicksteed, a cărui curiozitate era aţâţată la culme, se ţine scai după bucata aceea de fier, care - minune nemaiauzită - umblă singură. În cele din urmă, nu se mai poate stăpâni şi începe să dea cu bastonul în drugul cel miraculos.

Fără îndoială că în împrejurări obişnuite, „Nevăzutul” ar fi putut foarte uşor să fugă, scăpând de urmăritorul lui, care nu mai era tinerel; dar după poziţia în care a fost găsit corpul, ne dăm seama că mr. Wicksteed avusese nenorocul să-şi fugărească prada până într-o surpătură, între o tufă de urzici şi groapa cu pietriş. Pentru cei care cunosc nefireasca iuţeală la mânie a Omului Invizibil, restul e lesne de închipuit.

Dar aceasta este o simplă ipoteză. Singurul element corect - pentru că rareori poţi pune temei pe mărturia copiilor - rămâne descoperirea corpului lui Wicksteed şi a drugului de fier, pătat de sânge şi aruncat printre urzici. Faptul că aruncase arma denotă că în viitoarea emoţiilor resimţite în urma crimei lui, Griffin a renunţat la scopul pentru care o luase - dacă într-adevăr existase vreun scop. Desigur, Griffin era un monstru de egoism, o fiinţă lipsită de sensibilitate, dar se poate ca în faţa victimei - a primei lui victime, care-i zăcea plină de sânge la picioare, vrednică de milă — să-l fi năpădit remuşcările, adânc îngropate în suflet, şi să-i fi zădărnicit orice plan de acţiune.

După asasinarea lui mr. Wicksteed, se pare că ar fi pornit prin împrejurimi, apucând-o spre câmpie. Se povesteşte că, pe la asfinţit, doi oameni care se aflau pe un câmp de lângă Fern Bottom ar fi auzit o voce. Şi vocea asta ba se văicărea, ba ţipa, ba râdea cu hohote, şi râsul ei se împletea cu suspine şi gemete!... Trebuie să fi fost nu tocmai plăcut s-o auzi. Vocea s-a îndepărtat în direcţia unui câmp de trifoi, şi apoi s-a pierdut înspre dealuri.

Între timp, se vede că Griffin aflase câte ceva despre promptitudinea cu care se folosise Kemp de confidenţele lui. Pesemne că a găsit toate casele, la rând, încuiate şi baricadate; a hoinărit de bună seamă prin gări, a dat târcoale hanurilor şi a citit apelurile, aşa încât şi-a dat seama cam ce fel de campanie se desfăşura împotriva lui. A observat, desigur, că pe măsură ce se întuneca, apăreau ici-colo, pe câmp, grupuri de câte trei-patru oameni, însoţiţi de câini, care umpleau văzduhul cu lătratul lor. Aceşti vânători fuseseră special instruiţi cum să se ajute unul pe altul dacă s-ar fi întâlnit cu Omul Invizibil. Dar fugăritul îi ocolea pe toţi. Înţelegem lesne cât era de exasperat, mai ales că el singur furnizase informaţiile, care erau acum folosite cu atâta cruzime împotriva lui. În această zi şi-a pierdut şi el cumpătul; vreme de douăzeci şi patru de ore - afară doar de clipele când s-a năpustit asupra lui Wicksteed

-, „Nevăzutul” a fost într-adevăr o fiară hăituită. Totuşi, se pare că peste noapte găsise de mâncare şi izbutise să doarmă, deoarece a doua zi dimineaţa şi-a revenit; era din nou activ, puternic, mânios şi rău şi se pregătea pentru ultima lui mare ofensivă împotriva omenirii.

XXVII ASEDIUL CASEI LUI KEMP

Doctorul Kemp citi un mesaj straniu, scris cu creionul pe un petic soios de hârtie.

„Ai fost uimitor de energic şi de inteligent, spunea scrisoarea, deşi nu reuşesc să-nţeleg ce urmăreşti să câştigi prin acţiunile tale. Eşti împotriva mea. O zi întreagă m-ai hăituit - ai încercat să mă lipseşti până şi de odihna nopţii. Dar am găsit de mâncare şi am dormit, în ciuda măsurilor pe care le-ai luat, iar jocul abia începe. Jocul abia începe. Nu-mi rămâne nimic altceva de făcut decât să instaurez Teroarea. Prin prezenta anunţ prima zi de Teroare. Spune-le colonelului tău de poliţie şi celorlalţi că Port Burdock nu mai stă sub jurisdicţia reginei, ci intră sub stăpânirea mea - a Teroarei! Aceasta este ziua cea dintâi din anul întâi al unei epoci - Epoca Omului Invizibil. Eu sunt Omul Invizibil întâiul!... Pentru început, legislaţia va fi cât se poate de blândă. În prima zi va avea loc numai o singură execuţie, cu titlu de exemplu: execuţia numitului doctor Kemp. Astăzi moartea se îndreaptă spre el. Poate să se încuie, să se ascundă, să-şi pună strajă, să se îmbrace în armură, dacă-i place, Moartea, Moartea nevăzută se îndreaptă spre el. N-are decât să-şi ia toate măsurile - asta are să-i impresioneze cu atât mai mult pe supuşii mei. Moartea va purcede la ora prânzului, din cutia poştală. Scrisoarea va cădea în cutie chiar în clipa sosirii poştaşului, şi apoi va pleca mai departe! Jocul începe - moartea porneşte. Nu-i da ajutor, popor al meu, căci altfel moartea va cădea şi asupra-ţi. Astăzi Kemp trebuie să moară!”

Reluă scrisoarea de la început. „Asta nu-i o farsă, îşi zise

el, sunt cuvintele lui! Şi are s-o facă.”

Întoarse foaia împăturită, pe partea unde era scrisă adresa. Ştampila Oficiului poştal din Hintondean era însoţită de prozaicul amănunt *„de plătit doi pence”.*

Se ridică încet, lăsându-şi prânzul neterminat - scrisoarea îi sosise cu curierul de la ora unu - şi se duse în camera lui de lucru. Chemă femeia de serviciu şi-i porunci să cerceteze de îndată încuietorile ferestrelor din fiecare cameră şi să închidă toate obloanele. Se duse apoi în dormitor, şi dintr-un sertar pe care-l ţinea încuiat scoase un revolver mic, îl examină cu grijă şi-l vârî în buzunarul hainei. Se apucă repede să scrie câteva înştiinţări scurte, dintre care una adresată colonelului Adye. Chemă din nou slujnica şi o trimise să ducă epistolele, după ce-i dădu o serie de instrucţiuni clare asupra drumului pe care trebuia să-l urmeze.

— Nu-i nici un pericol… o linişti el şi adăugă, surâzând cu înţeles: pentru dumneata.

După aceste preparative, rămase câtva timp pe gânduri. Apoi se întoarse la mâncarea lui, care între timp se răcise.

Mâncă puţin, şi iar căzu pe gânduri. Deodată izbi cu putere în masă. „O să-l prindem! Şi eu am să fiu momeala. O să se avânte prea tare, şi-o să-şi rupă gâtul!”

Intră în odaia de lucru, închizând cu grijă fiecare uşă în urma lui. „E un joc, un joc bizar, dar şansele sunt de partea mea, domnule Griffin, în ciuda faptului că dumneata eşti invizibil. Curaj! Griffin *contra mundum*[26] *…* plus o răzbunare!”

Se opri la fereastră, privind spre coasta dealului pârlit de arşiţă. „Trebuie să se canonească în fiecare zi, ca să-şi facă rost de hrană, nu-l invidiez. Oare o fi dormit într-adevăr noaptea trecută? Undeva pe câmpul gol, pesemne, ca să nu dea cineva peste el. De ce-i aşa cald afară? Aş vrea să vină un val de frig şi de umezeală! Poate că acuma

[26] Griffin împotriva lumii întregi (lat.).

mă pândeşte.”

Se apropie de fereastră. Auzind o ciocănitură uşoară în zid, deasupra pervazului, tresări ca fript şi să dădu iute înapoi.

„Devin nervos”… îşi spuse el. Dar trecură mai bine de cinci minute până să se apropie iarăşi de fereastră.

„O fi fost vreo vrabie…”

Se auzi soneria de la intrare. Coborî în grabă, trase zăvoarele şi descuie uşa, cercetă lanţul de siguranţă, îl ridică şi deschise încet, cu multă grijă, fără să-şi arate faţa. Un glas cunoscut îl strigă pe nume. Era Adye.

— Servitoarea dumitale a fost atacată, Kemp, îi comunică el, prin uşă.

— Cum asta? exclamă doctorul.

— S-a smuls din mână nota aceea pe care i-ai dat-o. Se vede că el e pe undeva pe-aproape. Dă-mi drumul înăuntru.

Kemp dădu lanţul în lături, şi Adye intră printr-o deschizătură strimtă, doar atâta cât să poată trece. Rămase în coridor şi, răsuflând uşurat, privi la Kemp, care zăvorea la loc uşa.

— Hârtia i-a fost smulsă din mână. Fata a tras o spaimă de moarte. A rămas jos, la secţie. Are o criză de nervi. Se vede că el e pe-aici, prin apropiere. Ce s-a întâmplat?

Kemp înjură.

— Ce idiot am fost! Trebuia să-mi dau seama. De la Hintondean până aici nu-i mai mult decât o oră de mers. Aşadar, a început!

— Dar ce s-a întâmplat?

— Citeşte asta! îi înmână mesajul Omului Invizibil.

Adye citi şi fluieră uşor.

— Şi dumneata ce-ai de gând? întrebă el.

— Îţi propuneam să-i întindem o cursă, şi, ca un idiot ce sunt, ţi-am trimis propunerea prin servitoarea mea. I-am trimis-o lui, de fapt…

Adye se gândea că doctorul făcuse într-adevăr o prostie.

— Acum o s-o şteargă ...

— Griffin? făcu Kemp. Ţi-ai găsit!

Un zăngănit asurzitor de sticlă spartă. Venea de sus. Adye zări licărirea argintie a unui revolver micuţ, care ieşea pe jumătate din buzunarul lui Kemp.

— E o fereastră de sus! strigă Kemp şi urcă iute scările.

Erau încă pe scară, când auziră iarăşi un zăngănit de cioburi. Intrând în camera de lucru, găsiră sparte două din cele trei ferestre; jumătate din încăpere era presărată cu cioburi de sticlă, iar pe masa de scris zăcea un pietroi cât toate zilele. Consternaţi, cei doi se opriră în uşă. Kemp înjură pentru a doua oară. Chiar în acea clipă plesni încă o fereastră, cu o pocnitură ca de pistol, rămase o clipă în suspensie, toată numai stele, apoi se risipi pe podea, în mii de triunghiuri dinţate, scânteietoare.

— La ce-i foloseşte asta? se miră Adye.

— E un început...

— Există vreo posibilitate să se caţere până aici?

— Nici o pisică n-ar izbuti.

— Nu-s obloane?

— Aici nu. Doar la ferestrele de jos... Hei!

Iarăşi zdrăngănit de geamuri sparte - acum venea de jos - dominat de nişte trosnituri de scânduri lovite cu sete.

— Lua-l-ar dracii! strigă Kemp. Asta trebuie să fie... da, e o fereastră din dormitor. S-a apucat să-mi spargă toate geamurile, dar e un idiot. Toate cioburile au să cadă în afară. O să-şi taie picioarele.

Alte geamuri făcute ţăndări. Cei doi dădură fuga şi rămaseră pe palier, zăpăciţi.

— Am găsit! exclamă Adye. Dă-mi un baston sau altă armă, şi mă duc până în vale, la secţie, să aduc câinii de vânătoare. Cu asta îl dăm gata.

Încă o fereastră urmă calea celorlalte.

— N-ai un revolver? întrebă Adye.

Mâna doctorului se îndreptă spre buzunar - şi se opri.

— N-am, cel puţin n-am unul de prisos.

— Ţi-l aduc înapoi, insistă Adye. Aici doar eşti în siguranţă ...

Ruşinat de uşoara-i tresărire de egoism, Kemp îi dădu arma.

— Acum să fim atenţi la uşă, şopti Adye.

Se opriră în coridor, şovăind. Iarăşi un pocnet, iarăşi zdrăngănit de cioburi. Altă fereastră de la etajul întâi se prefăcuse în ţăndări. Kemp se îndreptă spre uşă şi trase zăvoarele, cât putu de încet. Faţa-i era ceva mai palidă ca de obicei.

— Trebuie să mergi drept înainte, îi recomandă el lui Adye.

O clipă mai târziu, colonelul se găsea în prag. În urma lui, zăvoarele reintrau în tecile lor. Şovăi o clipă, simţindu-se mai în siguranţă cu spatele lipit de uşă. Apoi coborî treptele, silindu-se să meargă drept şi ţeapăn. Traversă pajiştea din faţa casei şi se apropie de poartă. Deodată, iarba fremătă, ca înfiorată de un vânt uşor. Alături de el se mişca ceva.

— Opreşte-te puţin, spuse o Voce.

Adye încremeni; mâna se încleştă pe minerul revolverului.

— Ei bine?

Faţa colonelului era albă şi crispată. Îşi simţea nervii încordaţi la extrem.

— Fii atât de bun şi întoarce-te în casă! îi porunci Vocea, pe un ton la fel de încordat şi de mânios, ca şi al lui.

— Iartă-mă, dar nu pot, răspunse Adye, puţin răguşit, umezindu-şi buzele cu limba.

„Glasul vine din stânga”, se gândea el. „Ce-ar fi să încerc să trag?”

— Unde te duci? întrebă Vocea.

În clipa aceea, omul şi năluca făcură o mişcare grăbită. Din buzunarul deschis al lui Adye scânteie ceva, în bătaia unei raze de soare.

Adye renunţă să tragă şi rămase o clipă pe gânduri.

— Unde mă duc, răspunse el tărăgănat, mă priveşte numai pe mine.

Cuvintele nu se desprinseseră încă bine de pe buze, când un braţ îi înconjură grumazul şi un genunchi se înfipse în spate, trântindu-l lat la pământ. Bâjbâind, scoase revolverul din buzunar şi trase prosteşte. O clipă mai târziu, primea un pumn peste gură, iar revolverul îi era smuls din mână. Încercă zadarnic să apuce un picior, care-i tot luneca din mână, se zbătu, vrând să se ridice, şi căzu înapoi.

— Drace! strigă el.

Vocea râse.

— Te-aş omorî chiar acum, dar nu vreau să risipesc un glonte.

Adye văzu revolverul suspendat în aer, deasupra lui. Se ridică în şezut.

— Ce vrei de la mine?

— Scoală în picioare! porunci Vocea.

Colonelul se ridică în picioare.

— Bagă de seamă! Vocea îi vorbea pe un ton categoric. Nu încerca nici un truc. Aminteşte-ţi că eu îţi văd figura şi că dumneata nu mi-o vezi. Ai să intri înapoi în casă.

— N-o să-mi dea drumul.

— Atunci, e păcat de dumneata … Eşti o persoană cu care n-aveam nici o răfuială.

Adye îşi umezi iarăşi buzele. Luându-şi ochii de la ţeava revolverului, zări în depărtare marea, care în bătaia soarelui de amiază părea de un albastru întunecat; cuprinse cu privirea verdele catifelat al câmpiei, stâncile albite de pe ţărm, furnicarul oraşului … şi dintr-o dată simţi că viaţa îi era tare dragă. Îşi întoarse ochii spre obiectul acela micuţ, de metal, suspendat între cer şi pământ, la vreo şase yarzi depărtare.

— Ce trebuie să fac? întrebă el posomorât.

— Ce trebuie să faci? îi replică Omul Invizibil. Dumneata ai să fii ajutat. Singurul lucru pe care-l ai de făcut este să te întorci în casă.

— Am să încerc. Dacă mă lasă înăuntru, promiţi să nu dai năvală pe uşă?

— Cu dumneata n-am nici o răfuială, îţi repet!

După ce închisese uşa în urma lui Adye, doctorul urcase în goană sus, în odaia de lucru. Ghemuit printre cioburile de sticlă, îşi scotea cu teamă capul peste pervazul ferestrei, ca să privească afară. Îl văzu pe Adye parlamentând cu văzduhul. „De ce dracu nu trage?” murmură el. Revolverul se mişcă puţin. Scânteierea armei îl orbi o clipă. Cu mâna streaşină la ochi, încercă să urmărească punctul de unde venea raza de lumină.

— Ha! Bineînţeles, exclamă el, Adye nu mai are revolverul!

— Promite că n-ai să te năpusteşti pe uşă, spunea Adye. Nu abuza prea mult de avantajele dumitale. Dă-i omului o posibilitate de scăpare.

— Intră înapoi în casă. Îţi spun cinstit că nu promit nimic.

Colonelul părea să fi luat subit o hotărâre. Se întoarse spre casă, mergând încet, cu mâinile la spate. Kemp îl urmărea cu ochii, fără să înţeleagă nimic. Revolverul dispăru, apoi străluci în bătaia soarelui şi iarăşi dispăru. Privind însă atent, doctorul izbuti să zărească un obiect mic, negru, care-l urma pe Adye. Deodată, lucrurile se precipitară. Adye făcu o săritură înapoi, se întoarse, dădu să apuce revolverul, dar nu-l nimeri, ridică mâinile şi căzu cu faţa-n jos. În urma lui se risipea încet un noruleţ de fum albăstrui. Kemp nu auzise pocnetul împuşcăturii. Adye se răsuci, se sprijini într-un cot, căzu iarăşi şi rămase nemişcat.

Kemp nu-şi putea lua ochii de la trupul acela încremenit.

Era o după-amiază tare caldă. Pretutindeni, o linişte desăvârşită. Părea că întreaga fire adormise. Doar o pereche de fluturi aurii se zbenguiau printre tufele care mărgineau aleea. Colonelul Adye zăcea pe pajişte, nu departe de poartă. Toate vilele de la poalele dealului aveau

storurile trase. Numai la fereastra unei căsuţe verzi se zărea chipul unui om cu păr alb, pesemne vreun bătrân, care adormise... Kemp scrută împrejurimile casei, dar nu mai văzu revolverul. Privirile îi căzură iarăşi asupra lui Adye. Jocul începuse cum nu se putea mai frumos!

Deodată ţârâi soneria. Uşa de la intrare fu zguduită de nişte bătăi din ce în ce mai insistente. Dar nimeni nu se duse să deschidă (urmând instrucţiunile lui Kemp, servitorii se încuiaseră în odăile lor). Apoi se făcu linişte. Kemp rămase nemişcat, ascultând cu încordare. După o vreme, trecu pe lângă fiecare dintre cele trei ferestre, trăgând hoţeşte cu ochiul afară. Posomorit, alergă până în capul scării, se postă acolo şi rămase iarăşi să asculte. Într-un târziu coborî, se înarmă cu vătraiul din dormitor şi merse să examineze din nou închizătorile ferestrelor de la parter. Peste tot, linişte. Părea că totul e în siguranţă. Se întoarse în odaia de lucru. Adye zăcea la marginea prundişului, aşa cum căzuse. Pe drum, strecurându-se pe lângă case, venea slujnica lui, însoţită de doi poliţişti.

Totul era învăluit într-o linişte de mormânt. Kemp se întreba ce-o fi făcând adversarul lui. Tare încet mai înaintau cele trei siluete ...

Tresări. Jos se spărgeau nişte obloane. Şovăi puţin, înainte de a coborî din nou. Deodată răsunară prin toată casa nişte trosnituri zdravene. Omul Invizibil izbea cu nădejde. Printre trosniturile lemnăriei, doctorul desluşi zăngănitul închizătorilor de metal. Descuie uşa care da spre bucătărie. În clipa aceea, oblonul se prăbuşi pe podea, împrăştiind o puzderie de aşchii şi de ţăndări. Kemp rămase împietrit de groază. Cercevelele nu erau prea vătămate, numai crucea ferestrei fusese ruptă, dar în chenar nu rămăseseră decât vreo câţiva colţi de sticlă. Oblonul fusese sfărâmat cu un topor, care acum lovea în chenarul ferestrei şi în zăbrelele de fier care o apărau. Deodată, toporul sări într-o parte şi se făcu nevăzut.

Kemp zări revolverul afară, pe cărare. Pe neaşteptate,

arma făcu un salt în aer. Doctorul sări iute înapoi. O detunătură - o secundă prea târziu. O bucată din marginea uşii zbură peste creştetul lui. Trânti uşa şi o încuie. Pe afară Griffin urla şi hohotea de râs. Apoi reîncepură loviturile de topor, cu acompaniamentul lor de cioburi şi de trosnituri.

Kemp rămase în hol, străduindu-se să-şi adune gândurile. Peste câteva clipe, Omul Invizibil va pătrunde în bucătărie. Uşa care-l mai despărţea pe agresor de cel condamnat n-avea să-i mai reziste nici un minut, şi apoi…

Din nou ţârâitul soneriei de la uşa din faţă. Poliţiştii, de bună seamă. Alergă la intrare, ridică lanţul şi trase zăvoarele. Înainte de a scoate cu totul lanţul, ceru să audă glasul fetei. Cei trei năvăliră grămadă înăuntru, şi Kemp trânti iute uşa la loc.

— Omul Invizibil! gâfâi el; are un revolver şi i-au mai rămas două gloanţe … L-a omorât pe Adye, sau… oricum, l-a doborât. Nu l-aţi văzut pe pajişte? Zăcea acolo, întins…

— Cine? întrebă unul din poliţişti.

— Cum cine? Adye, colonelul!

— Am venit pe drumul din spatele casei, domnule, spuse fata.

— Ce-i gălăgia asta? întrebă celălalt poliţist.

— *El…* e în bucătărie, sau o să fie îndată. A găsit, nu ştiu unde, un topor…

Deodată, toată casa răsună iarăşi de trosnituri. Omul Invizibil lovea acum în uşă ce despărţea bucătăria de restul locuinţei. Înspăimântată, fata intră fuga în sufragerie. Kemp încercă să-i lămurească pe cei doi prin frânturi de frază. Uşa de la bucătărie începea să cedeze.

— Pe-aici! strigă Kemp, pornind brusc la acţiune, şi-i împinse pe poliţişti spre uşa sufrageriei.

Vătraiul!

Se repezi spre apărătoarea din faţa sobei.

Unul din agenţi căpătă vătraiul, pe care până atunci îl ţinea doctorul, iar camaradul său îl primi pe cel din sufragerie.

Dintr-o săritură, Kemp se trase înapoi.

— Hop! strigă unul din poliţişti.

Se aruncă înainte şi prinse toporul cu vătraiul. Atunci revolverul trase penultimul foc, spintecând o pânză valoroasă a lui Sidney Cooper[27]. Celălalt poliţist izbi cu vătraiul în revolver, aşa cum ai doborî o viespe. Arma căzu cu zgomot pe jos. Fata, care ţipa ca din gură de şarpe, se lipi de sobă, apoi alergă să deschidă obloanele - îi venise pesemne gândul să sară prin geamul spart.

Toporul se retrăsese în coridor şi se oprise în aer, la vreo două picioare de podea. Se auzea răsuflarea nevăzutului.

— În lături voi doi! strigă el. Îl vreau pe omul acesta, pe Kemp.

— Şi noi te vrem pe tine!.

Primul poliţist lovi cu vătraiul în direcţia de unde venea Vocea.

Dar se vede că Omul Invizibil sărise înapoi, pentru că vătraiul a dărâmat un suport de umbrele.

Luat de avântul loviturii, care nimerise în gol, agentul se clătină o clipă. Atunci nevăzutul îl izbi cu toporul. Sub greutatea loviturii, casca poliţistului se turti ca un coif de hârtie, şi omul se rostogoli până în capul scării de serviciu.

Dar camaradul lui, izbind cu vătraiul pe urma toporului, a lovit în ceva moale. Un sunet sec, un strigăt ascuţit de durere. Toporul a căzut. Poliţistul şi-a rotit iarăşi vătraiul în aer, dar n-a mai dat de nimic; şi-a pus atunci piciorul pe topor şi a lovit din nou. Apoi a rămas locului, ţinând vătraiul ca pe o bâtă. Ascultă cu încordare, ca să prindă cel mai mic zgomot.

Auzi deschizându-se fereastra de la sufragerie, apoi zgomotul unor paşi grăbiţi. Tovarăşul lui se răsuci şi se ridică în şezut; pe tâmplă se prelingea o şuviţă de sânge, care pornea de la ochi înspre ureche.

— Unde-i? întrebă omul de pe podea.

---

[27] Pictor animalier englez (1806—1902).

— Nu ştiu. L-am lovit. S-a aciuat pe undeva prin coridor, dacă nu s-o fi furişat prin spatele tău. Domnule doctor Kemp! Nici un răspuns. Doctor Kemp!

Cel căzut se căznea să se scoale. În cele din urmă izbuti să se ridice. Deodată se auzi un lipăit uşor de picioare goale pe scara de serviciu.

— Stai! strigă primul agent. Zvârli vătraiul, care nimeri într-o policioară, sfărâmând-o. Dădu să pornească pe urmele nevăzutului. Apoi se răzgândi şi intră în sufragerie. Doctore Kemp… începu el, dar se întrerupse. Doctorul Kemp e un erou! făcu el către celălalt, care se uita în odaie peste umărul lui.

Fereastra sufrageriei era larg deschisă. Servitoarea şi stăpânul ei se făcuseră nevăzuţi.

Caracterizarea lui Kemp era limpede şi sarcastică.

XXVIII. URMĂRITORUL URMĂRIT

Când a început asediul vilei Kemp, domnul Heelas, vecinul cel mai apropiat al doctorului, tocmai adormise în pavilionul din grădina dumisale. Domnul Heelas făcea parte din acea puternică tagmă a persoanelor care refuzau să creadă în „toate prostiile astea” (adică în existenţa Omului Invizibil). Soţia lui credea totuşi în ele, şi asta avea să i-o amintească mai târziu … Domnul Heelas se încăpăţânase să se plimbe prin grădină, ca şi cum n-ar fi existat nici o primejdie, iar după masă a mers la culcare în pavilion, aşa cum era obişnuit de ani de zile. Dormi toată vremea în care la vila Kemp se spărgeau geamurile. Deodată se deşteptă cu convingerea ciudată că ceva nu-i în regulă. Privi înspre casa lui Kemp. Se frecă la ochi, privi din nou. Apoi sări în picioare şi trase cu urechea. Se gândi: „Asta-i vrăjitorie, ce mai încoa-încolo!” Totuşi, imaginea stranie pe care o văzuse nu se ştergea din faţa ochilor.

Casa arăta de parcă ar fi fost părăsită de săptămâni de zile, după un dezastru violent: toate geamurile sparte, şi

toate ferestrele, în afara celor de la verandă, astupate de obloane interioare.

— Aş fi putut jura că totul era în perfectă ordine acum… (îşi privi ceasul) vreo douăzeci de minute!

Pe urmă auzul lui a prins să desluşească o serie de trosnituri ritmice şi un zăngănit de sticlă spartă, care veneau de departe. Şi, pe când stătea aşa cu gura căscată, s-a întâmplat ceva şi mai extraordinar! Deodată, obloanele de la sufragerie s-au trântit de perete, şi în chenarul ferestrei s-a ivit slujnica lui Kemp, cu pălărie şi în haine de oraş. Fata se lupta din răsputeri să deschidă fereastra, ajutată de un bărbat, doctorul Kemp, care a răsărit în spatele ei. Un minut mai târziu, fereastra s-a deschis. Slujnica s-a căznit puţin ca să sară; în sfârşit, izbutind să se arunce jos, a dispărut printre tufişuri. În faţa acestor nemaivăzute întâmplări, domnul Heelas s-a pomenit scoţând o serie de exclamaţii nedesluşite, care exprimau desigur surpriza. Îndată s-a suit şi Kemp pe pervazul ferestrei, a rămas o clipă în picioare, apoi a sărit şi a reapărut aproape instantaneu. Alerga de-a lungul unei poteci care ducea spre tufişuri, dar se oprea mereu, ca un om care se fereşte să fie observat. S-a pierdut apoi pe după o tufă de bobiţel, dar s-a ivit îndată din nou, căţărându-se pe un zid care răspundea în plin câmp. O clipă mai târziu, se prăvălea la pământ şi, cu o iuţeală nebună, începea să coboare povârnişul care ducea spre vila Heelas.

— Dumnezeule! răcni mr. Heelas, fulgerat de un gând, o fi bestia aceea de Om Invizibil! Va să zică e adevărat!

Un astfel de gând era menit să-l pună în mişcare pe mr. Heelas: bucătăreasa lui, care-l privea prin fereastra de la mansardă, s-a mirat foarte văzându-l că aleargă spre casă ca o furtună, cu o viteză de nouă mile pe oră. Peste bufniturile uşilor trântite şi ţârâitul soneriilor se înălţau mugetele de taur ale domnului Heelas:

— Închideţi uşile, închideţi ferestrele, închideţi totul, vine Omul Invizibil!

După un minut, întreaga casă vuia de ţipete, ordine şi paşi grăbiţi. Chiar stăpânul, în persoană, a alergat să închidă uşile de cristal care dădeau pe terasă. Tocmai atunci, capul, umerii şi grumazul lui Kemp se iviră pe muchia zidului ce împrejmuia grădina. Peste câteva secunde, Kemp îşi croia drum prin straturile de sparanghel şi alerga prin terenul de tenis, îndreptându-se spre casă.

— Nu poţi intra, îi strigă mr. Heelas, împingând zăvoarele. Îmi pare rău că se ţine după dumneata, dar nu pot să te las înăuntru!

Faţa schimonosită de groază a lut Kemp se lipi de geam; începu să bată în uşa de cristal şi să scuture nebuneşte clanţa. Văzând că eforturile lui sunt zadarnice, alergă până la capătul terasei, sări jos şi bătu la uşa laterală. Nimic. Ocoli în fugă vila, trecând prin portiţa laterală, ajunse în faţa casei şi de acolo ieşi pe strada care ducea în vale. Cu faţa ca o mască de groază, mr. Heelas se uita pe fereastră după el. De îndată ce l-a pierdut din privire pe Kemp, a observat că sparanghelul se culca ici şi colo la pământ, călcat de nişte picioare nevăzute. Înnebunit de spaimă, mr. Heelas a fugit sus la etaj. Restul urmăririi s-a petrecut în afara razei dumisale vizuale. Doar când a trecut pe lângă fereastra care da spre scară, stăpânul casei a mai auzit ceva: s-a trântit portiţa laterală.

Ieşind în stradă, Kemp a apucat-o, fireşte, în jos. Ajunsese să reconstituie pe propria-i piele goana pe care o urmărise cu un ochi atât de amuzat, numai cu două zile în urmă, de la fereastra odăii sale de lucru! Alerga destul de iute - dacă ţinem seama că nu era antrenat - şi, deşi era galben ca un mort şi leoarcă de năduşeală, izbutea totuşi să judece limpede. Alerga în salturi mari şi o lua numai pe unde zărea un petic de pământ zgrunţuros, sau vreo piatră tăioasă, sau vreun ciob strălucitor, lăsând nevăzutele picioare desculţe care-l urmăreau să apuce pe unde-or crede.

Pentru prima dată în viaţa lui, Kemp a descoperit că

drumul era nespus de lung şi de pustiu şi că primele case ale oraşului, care se zăreau la poale, se aflau la o depărtare uriaşă. Nicicând n-a existat un mijloc de deplasare mai enervant de încet şi mai greoi decât alergătura! Toate vilişoarele, posomorâte şi adormite sub soarele după-amiezii, erau încuiate şi baricadate; fără îndoială, toată lumea se încuiase şi se zăvorâse, conform propriilor lui recomandări! „Ar fi fost totuşi de dorit să se mai uite cineva din când în când pe-afară, tocmai pentru o eventualitate de felul acesta!” Oraşul apărea din ce în ce mai aproape, pe măsură ce marea pierea din vederea fugarului. Jos se zăreau oameni care umblau de colo-colo. Tocmai sosise un tramvai la poalele dealului. Puţin mai încolo se zărea secţia de poliţie. Se auzeau oare paşi în urmă?

— Înainte, mai iute!

De jos, lumea începuse să se uite la el; unul sau doi o luară la fugă. Simţea că începe să se înăbușe. Tramvaiul era acum foarte aproape; cârciuma „La jucătorii de crichet” îşi zăvora cu zgomot uşile. În spatele tramvaiului se vedeau nişte stâlpi şi nişte grămezi de pietriş. „Lucrări de canalizare…” gândi el. Îi trăsni prin cap să sară în tramvai şi să închidă uşile, dar în clipa următoare se răzgândi. Se va îndrepta spre secţia de poliţie. Un minut mai târziu trecuse de uşa „Jucătorilor de crichet” şi se găsea în capătul străzii, unde casele erau mai rare. În sfârşit, vedea oameni în jur! Conductorul tramvaiului şi ajutorul său stăteau locului şi se uitau după el, uimiţi de asemenea goană disperată. Puţin mai încolo se zăreau feţele mirate ale lucrătorilor de la canalizare, apărând peste movilele de pietriş.

Pe nesimţite îşi încetini pasul, dar, auzind lipăitul neostenit al picioarelor nevăzute, o porni iar în fuga mare. Trecând pe lângă ceata lucrătorilor, strigă: „Omul Invizibil!” şi le făcu un semn vag în direcţia dealului. Avu deodată o inspiraţie fericită: sări peste şanţul proaspăt săpat, interpunând astfel între el şi urmăritorul său un grup compact de oameni. Apoi, răzgândindu-se iarăşi, renunţă să

mai alerge spre poliţie, coti într-o străduţă laterală, trecu în fugă pe lângă căruţa unui fructar, şovăi o zecime de secundă la uşa unei prăvălii de dulciuri şi o luă pe o alee care ducea înapoi, spre strada principală. La apariţia lui, doi sau trei copilaşi, care se jucau pe-acolo, s-au împrăştiat în fugă, ţipând de mama focului; ca la un semn, prin uşile şi ferestrele deschise au apărut mame îngrijorate, care şi-au descărcat pe el tot năduful inimii.

Kemp năvăli din nou în strada principală, la vreo trei sute de metri depărtare de capătul liniei de tramvai. Imediat îşi dădu seama că se stârnise zarvă şi că oamenii alergau din toate părţile.

Privi în susul străzii, înspre deal. La vreo cincisprezece paşi mai încolo alerga un lucrător de la canal; era o namilă care striga felurite crâmpeie de înjurături şi învârtea cu furie o sapă prin aer. Imediat în urma lui venea conductorul tramvaiului, ameninţând cu pumnul încleştat. După el se îmbulzea mulţimea, îndemnându-se cu lovituri şi răcnete. Din josul străzii, dinspre oraş, veneau în fugă bărbaţi şi femei; Kemp zări în treacăt un bărbat cu un baston în mână, ieşind dintr-o prăvălie. „Lărgiţi rândurile! Lărgiţi rândurile!” striga cineva. Kemp îşi dădu seama deodată de schimbarea totală a condiţiilor urmăririi. Se opri gâfâind şi privi de jur împrejur.

— Băgaţi de seamă, e pe-aici! urlă el. Formaţi un cordon de-a curmezişul…

Un pumn straşnic, aplicat sub ureche, îi curmă urletul. Clătinându-se, se învârti pe loc, încercând să se apere. Abia ţinându-se pe picioare, izbi şi el cu pumnul - o lovitură zadarnică, în gol. Primi încă un pumn, sub fălci, şi se prăvăli la pământ. Până să se dezmeticească, un genunchi îl şi apăsa pe stomac, iar o pereche de mâini grăbite îl strângeau de gât. Strânsoarea uneia era însă mai slabă decât a celeilalte. Kemp îşi încleştă mâinile de încheieturile nevăzute. Griffin scoase un strigăt de durere. În clipa aceea, sapa namilei s-a învârtit prin aer deasupra lui şi a

lovit în ceva care a bufnit surd. Kemp simţi un strop cleios picurându-i pe faţă. Strânsoarea care-i încleşta gâtul slăbi. Zvârcolindu-se, cu un ultim efort izbuti să se elibereze, înşfăcând un umăr, care nu-i mai opunea rezistenţă, şi se rostogoli pe pământ. Acum venise el deasupra. Prinse coatele nevăzute, ţinându-se lipite de pământ.

— L-am prins! ţipă el. Ajutor! Ajutor, ţineţi-l! E pe jos! Ţineţi-i picioarele!

Toată lumea dădu năvală; un străin care ar fi trecut pe-acolo ar fi putut crede că asistă la un joc sălbatic de *rugby football*[28] în plină desfăşurare. Nu se mai auzea nici un strigăt, doar bufniturile surde ale loviturilor şi şuieratul unei respiraţii chinuite. Cu o sforţare supraomenească, Griffin izbuti să se ridice în picioare, clătinându-se, dar Kemp se şi agăţă de el, ca un câine de pradă. Zeci de mâini înşfăcară şi traseră de nişte mădulare nevăzute. Conductorul tramvaiului îl înhăţă de gât pe nenorocit şi-l doborî. Gloata bătăuşilor se lăsă iarăşi în jos. Cred că au fost câteva lovituri cam crude. Izbucni un urlet neomenesc:

— Îndurare, îndurare! care se stinse repede într-o icnitură slabă, ca un fel de sughiţ.

— Daţi-vă înapoi, nebunilor! strigă Kemp cu glasul sugrumat; îndată, zecile de corpuri robuste ce s-au înghesuit care mai de care se traseră înapoi. E rănit! Daţi-vă înapoi, vă spun!

Oamenii se îmbrânciră la repezeală, ca să lase puţin loc liber. Înconjurat din toate părţile de mutrele întărâtate ale bătăuşilor, care-i urmăreau fiece mişcare, doctorul se lasă în genunchi. Părea că se sprijină în aer. Fluierul piciorului se opri aproape de sol. Mâinile lui ţintuiră la pământ nişte braţe imaginare. În spatele lui, un poliţist apucase ceva, pesemne gleznele nevăzutului.

— Nu-l lăsaţi să vă scape, strigă lucrătorul cel mătăhălos, se preface!

---

[28] Variante ale jocului de fotbal, la care se permit procedeele mai violente ale jocului de rugbi.

Sapa din mâna lui era plină de sânge.

— Nu se preface, n-aveţi teamă! Kemp îşi ridică cu grijă genunchiul. De altfel, am să-l ţin eu. Faţa îi era toată zgâriată şi începuse să se înroşească; vorbea greu, din pricină că-i sângera buza. Eliberă una din mâinile rănitului şi pipăi ceva care părea să fie faţa. Gura îi e năclăită, înecată în sânge... Apoi deodată: Dumnezeule mare!

Sări în picioare şi imediat îngenunche din nou lângă corpul acela nevăzut. În spatele lui, gloata se îmbulzea şi fremăta fără încetare. Mereu se apropiau paşi greoi, şi noi cete de curioşi îngroşau mulţimea îngrămădită acolo. De pretutindeni, oamenii ieşeau afară din case. Uşile de la „Jucătorii de crichet" se deschiseră larg. Se făcu linişte. Kemp pipăi mai departe; mâna lui părea că se plimbă prin aer.

— Nu mai respiră, nu-i simt inima. Coastele lui, ah!

O bătrână care-şi vârâse capul pe sub braţul lucrătorului celui voinic scoase un ţipăt ascuţit:

— Ia uitaţi acolo!

Privind încotro arăta degetul zbârcit al babei, văzură cu toţii schiţându-se pe pământ un contur ceţos şi translucid: era conturul unei mâini făcute parcă din sticlă, dar în a cărei grosime se distingeau vine, artere, oase şi nervi. Chiar sub ochii lor, mâna aceasta întinsă, fără viaţă, deveni fumurie şi opacă.

— Hei! strigă poliţistul, încep să se arate şi picioarele.

Şi astfel, încetul cu încetul, s-a desăvârşit acest proces de reîncarnare, începând cu mâinile şi picioarele şi înaintând încet de-a lungul membrelor, către centrii vitali. Părea că o subtilă otravă se răspândeşte lent prin tot corpul. Întâi au apărut nişte vinişoare mici, albe, care schiţau conturul pâclos al unui picior, apoi oasele sticloase şi arterele încâlcite, pe urmă carnea şi pielea - la început ca o ceaţă slabă, care însă devenea repede densă şi opacă. Acum puteai desluşi pieptul, umerii zdrobiţi şi conturul vag al unui obraz, sfârtecat şi stâlcit.

Când în cele din urmă mulţimea i-a făcut loc lui Kemp să se ridice în picioare, jos pe caldarâm s-a ivit, gol şi mizer trupul plin de răni şi de fracturi al unui tânăr de vreo treizeci de ani. Părul şi sprâncenele îi erau albe - nu încărunţite de bătrâneţe, ci lipsite de pigment - iar ochii lui aveau culoarea granitului. Mâinile îi erau încleştate, ochii larg deschişi, iar faţa-i purta întipărită o expresie de furie şi de disperare.

— Acoperiţi-i faţa! strigă unul din mulţime. Pentru numele lui Dumnezeu, acoperiţi figura asta!

Cineva a făcut rost de un cearşaf de la „Jucătorii de crichet”. L-au acoperit pe cel ucis şi l-au dus în cârciumă. Şi acolo, pe un pat murdar dintr-o odaie ponosită şi prost luminată, înconjurat de o droaie de creaturi ignorate, înnebunite de curiozitate, stâlcit, cu trupul numai răni, trădat de semenii lui şi de nimeni plâns, acest Griffin, primul om care a devenit invizibil, Griffin, cel mai talentat fizician din câţi au trăit vreodată, şi-a încheiat, într-o cumplită prăbuşire, ciudata şi extraordinara lui carieră.

EPILOG

Aşa se sfârşeşte povestea straniei şi diabolicei experienţe a Omului Invizibil. Dacă doriţi să aflaţi mai multe despre el, trebuie să vă osteniţi până la un mic han de pe lângă Port Stowe şi să intraţi în vorbă cu stăpânul. Hanul are drept emblemă o tablă goală, pe care vezi numai o pălărie şi nişte ghete; iar numele lui este acelaşi ca şi titlul povestirii noastre.

Hangiul e un omuleţ îndesat şi burtos, cu un nas ca o trompetă şi cu ţeasta acoperită de un păr sârmos. Din când în când, obrajii se colorează în roşu-viu. Dacă nu eşti zgârcit la băutură, n-are să fie nici el zgârcit la vorbă şi are să-ţi povestească din belşug despre toate câte s-au întâmplat de atunci încoace. Are să-ţi spună mai întâi cum au încercat avocaţii să-l „stoarcă” de averea găsită asupra lui.

— Hehei, da’ când a văzut ei că nu poa’ să iasă de la cine-s banii, să fiu al naibii dacă n-a vrut să mă scoată c-am găsit o comoară! Adică am eu mutra lu unu care a dat de-o comoară? Şi după aia, vine un barosan şi-mi zice: „Ai o guinee pe seară, la Empire, la *music-hall,* ca să ne povesteşti totul aşa cum a fost...” Uite, voia să mă umple de biştari, numai aşa, ca să zic cu vorbele mele cum a fost!

Vrei să-i curmi valul de amintiri? N-ai decât să-ntrebi dacă în toată păţania asta n-au existat cumva şi trei volume de manuscrise. Dumnealui are să admită că au existat, dar pe urmă va începe să-ţi explice, cu toată seriozitatea, cum că toată lumea crede că el le-ar deţine. (Da’ pe ce-are el mai sfânt că habar n-are de ele!) *„Invizibilu* le-a luat şi le-a ascuns atuncea când eu am ştERS-o şi m-am cărat la Port Stowe. Dacă vrei să ştii, domnul Kemp ăsta le-a băgat la oameni în cap că eu le-aş avea”.

Cade pe gânduri, se uită la tine pe furiş, îşi face de lucru cu paharele, ciocnindu-le cu furie, şi iese din local.

E celibatar - totdeauna a simţit înclinaţie pentru viaţa de holtei. La el în han n-ai să găseşti niciodată personal

feminin. Pe dinafară, hainele lui sunt încheiate cu nasturi - aşa cum e şi de aşteptat -, dar prin locşoarele mai ascunse, la bretele de pildă, omul nostru mai recurge încă la sforicele. Îşi gospodăreşte hanul fără prea multă dibăcie, dar cu mult tămbălău. Are mişcări calme, lente, precum îi şade bine unui mare gânditor. În sat îi merge vestea pentru înţelepciunea şi respectabila lui cumpătare; iar prin cunoştinţele dumisale cu privire la drumurile din sudul Angliei, îl întrece până şi pe Cobbett[29].

În dimineaţa de duminică - dar regulat în fiecare duminică dimineaţa - când hanul este închis pentru muritorii din lumea exterioară, precum şi în fiecare noapte după ora zece, hangiul cel înţelept intră în odaia de oaspeţi a localului. În mână ţine un pahar cu gin, botezat cu câteva picături de apă; pune paharul jos, încuie uşa, cercetează obloanele, se uită chiar şi sub masă. După ce se încredinţează că e singur-singurel, descuie dulapul, apoi descuie o cutie din dulap, pe urmă descuie un sertar din această cutie şi scoate la iveală trei ceasloave legate în piele cafenie, pe care le depune solemn în mijlocul mesei. Coperţile sunt mucegăite şi pline de pete verzi (o vreme au zăcut într-un şanţ). Unele pagini sunt chiar şterse şi pătate de apă murdară. Omul nostru se aşază într-un fotoliu, îşi umple pe îndelete o lulea lungă, de lut, şi în tot răstimpul ăsta se uită galeş la cele trei ceasloave. În sfârşit, îşi trage în faţă unul dintre ele şi începe să-l studieze, întorcând foile înainte şi înapoi.

Sprâncenele se încruntă şi buzele se mişcă anevoie. „Un semn, un doi mic sus în aer, o cruce şi un hocus-pocus. Maică Precistă!. Ce intilect mai avea şi ăsta!"

Pe urmă se întinde, se lasă pe speteaza scaunului şi se uită prin odaie. Clipind din pricina fumului, ochii lui se îndreaptă către nişte tărâmuri de nevăzut pentru alţi ochi. „Sunt doldora de taine hârţoagele astea! Şi ce taine! Da' dacă le prind firul - mamă Doamne!"

---

[29] William Cobbett (1763—1835), om politic şi publicist englez.

„Da’ eu n-aş face ce-a făcut el; eu m-aş mulţumi să… hm, hm!”

Şi trage din lulea.

Şi, încet-încet, se lasă prins în mrejele unui vis - veşnicul, minunatul vis al vieţii lui. Cu toate că Kemp a scormonit multă vreme, nici o făptură omenească, afară de hangiu, nu ştie că manuscrisele se găsesc acolo, închizând în filele lor taina subtilă a transparenţei corpului omenesc şi o sumedenie de alte stranii secrete. Şi nimeni nu va şti asta, atâta timp cât va fi el în viaţă.

POSTFAŢĂ

Primul „om invizibil”, a cărui existenţă semilegendară o consemnează scrierile antice, a fost păstorul lidian Gyges. În acea vârstă de aur a omenirii, era de ajuns să răsuceşti pe deget inelul magic, ca să te faci nevăzut…

E o poveste, desigur, ca şi aceea cu tichia fermecată, ca atâtea altele, semănate în cele patru vânturi de fantezia generoasă a creatorilor anonimi. Şi cu toate că sfârşitul ei nu e tocmai recomandabil pentru minţile fragede (Gyges îl omoară pe regele Candaule, binefăcătorul său, ca să-i ia locul), nici măcar acestea nu se înfioară de altceva decât de plăcerea unei lecturi captivante.

Lucrurile se schimbă îndată ce tema migrează pe tărâmul fantasticului. Nu mă gândesc la nenumăratele legiuni de fantome, plimbându-şi spleenul pe coridoarele castelelor englezeşti, şi nici la magicienii lui Hoffmann, ci la ,,monstrul invizibil”, care-şi face apariţia în povestirea „Ce-a fost asta?” a scriitorului american Fitz James O’Brien, unul dintre primii şi cei mai buni discipoli ai lui Edgar Allan Poe. Demonstrând că a înţeles în profunzime lecţia maestrului, O’Brien pregăteşte cu minuţiozitate intruziunea extraordinarului în curgerea obişnuită a vieţii. Harry, povestitorul, amator de insolit şi fumător de opiu, căutându-şi zadarnic somnul alungat de o obsesie morbidă, este atacat de o fiinţă invizibilă pe care, învingându-şi teroarea, izbuteşte s-o captureze. Prietenul său, doctorul Hammond, consideră evenimentul „înfricoşător”, dar „nu atât de straniu”, şi încearcă o explicaţie: „Avem aici un corp solid, pe care-l putem pipăi, dar nu şi vedea. Faptul este atât de neobişnuit, încât ne îngrozeşte. Nu există totuşi vreun fenomen asemănător? Ia o bucată de sticlă: e tangibilă şi transparentă, dar numai tratamentul chimic grosolan la care a fost supusă o împiedică să fie într-atât de transparentă, încât să devină în întregime invizibilă. Gândeşte-te, teoretic, nu-i imposibil să fabrici o sticlă care

să nu reflecte nici o rază de lumină, o sticlă de o compoziţie atomică atât de pură şi de omogenă, încât soarele să treacă prin ea ca prin aer, refractat, dar nu reflectat”.

Hammond se opreşte aici, dar raţionamentul său va fi într-un fel reluat şi apoi dus până la ultima consecinţă de Griffin, în discuţia cu Kemp: „... unele sorturi de sticlă sunt mai uşor vizibile decât altele; o cutie de cristal, de pildă, va fi mai bine vizibilă decât una făcută din sticlă ordinară, de geamuri, nu-i aşa? Bun. Să mergem mai departe. O cutie din sticlă ordinară, foarte subţire, va fi greu de văzut într-o lumină slabă, pentru că va absorbi, refracta şi reflecta o cantitate foarte mică de lumină”.

Coincidenţă? În definitiv, tentativa de a explica invizibilitatea unui corp solid pornind de la proprietăţile optice ale sticlei pare absolut firească, fără a presupune un ecou livresc. Pe de altă parte, cronologic vorbind, acest ecou e întru totul posibil: operele lui Fitz James O’Brien - poet, nuvelist, dramaturg, critic - au fost publicate în volum în 1881 (la 19 ani după moartea lui), iar „Omul invizibil” a apărut în 1897. Să lăsăm însă speculaţiile mânate de o incertitudine poate definitivă. Esenţial este faptul că similitudinile rămân la suprafaţă, fiind menite parcă să sublinieze o divergenţă programatică, fundamentală.

Monstrul lui O’Brien constituie un mister impenetrabil. Câteva elemente, dozate abil, ne sugerează o natură neumană: corpul diform şi chipul hidos revelate de mulajul în ghips, refuzul oricărui aliment, însăşi invizibilitatea obstinată, dăinuind şi după moartea prin inaniţie. Nu ni se oferă însă nici o explicaţie coerentă, convingătoare, în afara aluziilor spiritiste sau vampireşti ale autorului.

Omul invizibil, în schimb, e un miracol ştiinţific demontat metodic şi minuţios în faţa noastră. Comparaţia fugară a doctorului Hammond e reluată, sau reinventată, doar ca punct de plecare al unei demonstraţii ample şi riguroase - dacă acceptăm convenţia substanţei care decolorează pigmentul roşu al sângelui şi radiaţiilor care

reduc până la transparenţă indicele de refracţie. Reuşita experienţei nu alterează datele fizice ale lui Griffin, care va fi redat lumii vizibile, prin moarte, cu înfăţişarea dintotdeauna (doar „părul şi sprâncenele îi erau albe - nu încărunţite de bătrâneţe, ci lipsite de pigment - iar ochii lui aveau culoarea granitului”.) Se produce însă o altfel de prefacere, mai profundă şi mai subtilă, afectând comportamentul moral al eroului. Dar, despre asta, mai târziu.

Anterioare romanului lui Wells sunt şi câteva povestiri conjecturale ale lui Maupassant. Încă din „Scrisoarea unui nebun” (1885), scriitorul francez se referă la o făptură invizibilă, lansând şi o ipoteză generalizatoare: „ … dacă am avea câteva organe (de simţ), în plus, am descoperi în jurul nostru o infinitate de alte lucruri pe care nu le vom bănui niciodată, neavând mijlocul de a le constata (prezenţa)”. În prima versiune a celebrei „Horla” (1886), ideea se precizează: făptura invizibilă este „ … un corp nou, căruia îi lipseşte fără îndoială numai proprietatea de a opri razele luminoase”. Un corp material, deci şi nu o halucinaţie obsesivă, cum susţin unii comentatori. De altfel, în versiunea definitivă, Horla culege trandafiri, bea lapte şi apă, iar povestitorul o vede în oglindă ca „un fel de transparenţă opacă”.

A cunoscut Wells povestea lui Maupassant? Răspunsul indirect ni-l dă un roman posterior „Omului invizibil”, „Războiul lumilor” (1898), în care se afirmă: „Nimeni nu se gândea la toate celelalte planete din spaţiu ca la nişte surse de primejdie pentru omenire…„ Or, un pasaj din „Horla” exprimă explicit ideea a cărei paternitate o revendică Wells: „În adâncul cerului întunecat, stelele aveau sclipiri fremătătoare. Cine locuieşte în aceste lumi? Ce forme, ce fiinţe, ce animale, ce plante sunt acolo? Ce ştiu, mai mult ca noi, cei care gândesc în aceste universuri îndepărtate. Ce sunt în stare să facă, mai mult ca noi? Ce văd ei, din ceea ce noi nu cunoaştem? Într-o zi sau alta,

traversând spaţiu, nu va apare unul dintre ei pe Pământul nostru că să-l cucerească, aşa cum normanzii traversau marea ca să-şi aservească popoarele mai slabe?

Demonstraţia e, poate, superfluă: între „Horla” şi „Omul invizibil” nu există nici măcar puncte de contact posibile, ca în cazul povestirii lui O'Brien. În general, mă îndoiesc că Wells a cunoscut literatura conjecturală franceză a epocii, cu excepţia „Călătoriilor extraordinare” ale lui Jules Verne. Altfel n-ar fi susţinut, tot în „Războiul lumilor”, că „... până la sfârşitul secolului al nouăsprezecelea, nici un scriitor nu a exprimat ideea că viaţa raţională, dacă există, s-ar fi putut dezvolta pe Marte mai presus de nivelul ei pământesc”. Pentru că, implicit sau explicit, această idee apare în cărţile lui H. de Parville („Un locuitor din planeta Marte”, 1865), L. Boussenard („Zece mii de ani într-un bloc de gheaţă”, 1886), H. de Graffigny. („Aventuri extraordinare ale unui savant rus”, 1889), C. Flammarion („Sfârşitul lumii”, 1893) ...

În studiul introductiv la o antologie alcătuită de el cu ani în urmă[30]*, Roger Caillois rezervă două pagini de consideraţii subtile temei invizibilităţii, scriind, printre altele: „Omul devenit permeabil la razele luminoase, cu ajutorul unor mijloace dematerializate sau chimice, nu provoacă nici un fior de groază. El este privit mai curând ca un amator de farse, decât ca emisarul Forţelor Implacabile. Libertatea de a dispare sau apare după bunul său plac îl face să semene mai mult cu un conspirator, decât cu un instrument al destinului”. Singurul nume de scriitor citat în legătură cu acest pasaj este cel al lui Wells - dar Griffin nu are „libertatea de a dispare sau apare după bunul său plac”, pe care tocmai o caută cu deznădejde. Iar scenele de un haz manifest sau intrinsec nu fac decât să reliefeze, prin contrast, coloratura tragică a romanului. „Amator de farse”, pare, mai curând, un alt personaj, invizibil într-adevăr, „după bunul său plac”, dintr-o naraţiune puţin cunoscută a*

[30] *„Fantastique, 60 recits de terreur...”* Paris, 1958.

lui Jules Verne, „Secretul lui Wilhelm Storitz”. Acţiunea se desfăşoară în secolul al XVIII-lea şi ne înfăţişează tribulaţiile unui îndrăgostit nenorocos, care încearcă să-şi înlăture rivalul cu ajutorul invizibilităţii dobândite prin procedee cvasialchimice. Apărută în 1910, această lucrare postumă a constituit, o vreme, obiectul unei controverse privind anul elaborării. Graţie scrisorilor lui Jules Verne către Mario Turiello, ştim acum că e vorba de 1902 - deci o jumătate de deceniu după publicarea romanului lui Wells. Nici în acest caz argumentul cronologic nu justifică însă vreo altfel de apropiere decât cea tematică. Storitz nu e decât un excentric cu ambiţii modeste. Pe când Griffin ...

Încă de la începuturile ei, literatura ştiinţifico-fantastică s-a arătat preocupată de soarta savantului genial, într-o lume potrivnică. „Frankenstein, sau Prometeul modern” al lui Mary Wollstonecraft Shelley este silit să-şi realizeze pe ascuns himera - omul artificial, asamblat din elemente luate de la diferite cadavre - care desfide prerogativele divinităţii. „Hans Phaal” al lui Edgar Allan Poe, urmărit de creditorii nemiloşi, se refugiază în... Lună. Personajele julesverniene sunt confruntate deseori cu o incomprehensiune care îmbracă forme brutale. Continuând această direcţie critică, Wells adânceşte şi nuanţează analiza relaţiilor dintre individul deosebit de înzestrat şi societate. Relatarea Exploratorului Timpului este primită de oaspeţii săi cu o neînţelegere amuzată şi ironică. Experienţele doctorului Moreau nu se pot desfăşura decât pe o insulă pustie, evoluând în mod fatal spre finalul tragic. Iar individualismul latent al lui Griffin erupe datorită unei acumulări de resentimente datând dinaintea invizibilităţii: „Eram nevoit să lucrez în nişte condiţii îngrozitoare — îi spuse el lui Kemp. Hobema, profesorul meu, era un escroc ştiinţific, un hoţ de idei - mă spiona într-una! Cunoşti, cred, escrocheriile din lumea ştiinţifică”. Adăugaţi sărăcia cumplită, înjositoare, exasperantă, violentându-i conştiinţa exacerbată a propriei valori. Retras la Iping, în căutarea

unui mijloc de a redeveni vizibil după plac, Griffin suferă ultimul şoc, agresiunea mărginirii şi meschinăriei mic-burgheze, la care reacţionează prin violenţă şi crimă.

Alinierea Omului invizibil, degradarea ireversibilă a fibrei lui morale apar astfel ca o culminaţie a unui proces urmărit în datele lui esenţiale, cu o economie de mijloace compensată de arta reliefării amănuntului definitoriu. Este un procedeu caracteristic literaturii ştiinţifico-fantastice de bună calitate, pe care Wells îl va explicita mai târziu: „De îndată ce trucul magic a reuşit, tot ce-i mai rămâne de făcut scriitorului fantast este să menţină celelalte elemente într-un cadru uman şi real. Sunt imperios necesare notaţii de detaliu prozaice şi o aderenţă riguroasă la ipoteză[31]” într-adevăr, anticipaţia nu poate convinge, nu poate scăpa de primejdia artificialităţii recurgând doar la o cât de riguroasă argumentaţie ştiinţifică. Scheletul logic are nevoie de carnea „notaţiilor de detaliu prozaice”: comentariile târgoveţilor din Iping, necazurile lui Marvel, strănutul lui Griffin - „supraomul” bolnav de guturai...

Realismul finalului constituie încă o dovadă a superiorităţii lui Wells, faţă de predecesorii săi, în redarea adevărului vieţii: Să ne amintim cum se petrec lucrurile, de pildă, în romanele lui Jules Verne: Schultze este victima unui accident posibil datorită tocmai intenţiilor lui tenebroase („Cele cinci sute de milioane ale Begumei”); Camaret se distruge şi îşi distruge opera, cuprins de remuşcări („Uimitoarea aventură a misiunii Barsac”); Robur dispare într-o apoteotică încleştare cu Natura pe care o sfidase („Stăpânul lumii”). În flagrant contrast cu această viziune romantic-moralizatoare, Griffin e hăituit şi ucis ca un câine turbat, plătind astfel pierderea sentimentului solidarităţii umane, încercarea de a se situa în afara societăţii şi deasupra ei.

Este greu de înţeles cum poate Kingsley Amis să ignore

---

[31] *Din prefaţa la „Seven famous novels” by H. O. W Alfred A. Knopf, New York, 1931*

toate aceste semnificaţii, destul de străvezii, şi să susţină că romanul „se referă doar cu totul întâmplător la faptul că o descoperire ştiinţifică ar putea să aibă două tăişuri; el se referă exclusiv mai întâi la modul în care cineva poate deveni invizibil şi apoi la modul în care acest cineva poate fi prins[32]*". Se pare că demarajul rapid, ritmul alert şi caracterul captivant al acţiunii l-au orbit pe scriitorul transformat în exeget al fantasticului-ştiinţific. De vină este, probabil, şi concepţia academizantă (destul de stranie, la un fost „tânăr furios" ca Amis!), potrivit căreia despre probleme serioase nu se poate scrie decât „serios", în forme aşa-zis clasice, după un calapod monumental, capabil să reziste oricărui vânt potrivnic - uneori chiar şi plictiselii cititorilor.*

Din păcate, aprecierea eronată a „Omului invizibil" nu constituie un accident, în eseul „Noi hărţi ale iadului". Amis consideră că, în general, lucrările lui Wells „sunt folosite doar pentru a stârni uimirea, teroarea şi emoţia şi nu pentru vreun scop alegoric sau satiric". Spaţiul nu-mi îngăduie să ripostez aşa cum s-ar cuveni acestei afirmaţii stupefiante, pe care sunt tentat să o atribui unor impresii de lectură din prima tinereţe, dacă nu chiar mai dinainte. Voi reproduce doar un pasaj din prefaţa lui Wells la romanul „Nocturne" de Frank Swinnerton: „Niciodată nu m-am mulţumit să descriu viaţa. Operele mele aparent cele mai neutre nu sunt decât critici ale actualei stări de lucruri şi îndemnuri de a o schimba".

„Omul invizibil" a jucat un rol important în destinul literar al lui Wells, contribuind substanţial la creşterea şi perpetuarea unei popularităţi încă neatinse de rugina timpului. O dată cu el, tema invizibilităţii a pătruns în universul ştiinţifico-fantastic şi a proliferat vertiginos, îmbogăţindu-se cu variaţiuni de o sclipitoare ingeniozitate. „Pericolul albastru" al lui Maurice Renard ne înfăţişează, de pildă, o rasă de fiinţe inteligente, cu înfăţişare de păianjeni,

[32] *„New Maps of Hell", London, 1962.*

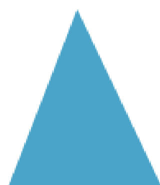
locuind un glob invizibil şi penetrabil, care constituie un fel de cămaşă a Pământului, situată la 50 de kilometri înălţime. Iar făpturile marţiene, jumătate caracatiţă, jumătate liliac, din „Războiul Vampirilor” al lui Gustave Le Rouge, devin vizibile privite prin casca de opal găsită de Robert Darvel în subteranele giganticului turn de sticlă. „Am înţeles de ce foştii stăpâni ai căştii o socoteau atât de preţioasă - spune Darvel, întors pe Pământ; ea avea proprietatea de a permite retinei să fie impresionată de radiaţiile obscure ale spectrului şi alte radiaţii de acelaşi fel. Mi-ar fi făcut desigur perceptibile efluviile mortale ale radiului sau ale razelor X şi alte vibraţii luminoase, încă mai subtile, care vor scăpa poate totdeauna ochiului omenesc.”

În felul acesta, ciclul se încheie. Ştiinţa imaginară care i-a permis lui Griffin să dobândească invizibilitatea a născocit şi riposta infailibilă. De altfel, riposta nici nu mai e doar imaginară: detectoarele de radiaţii infraroşii l-ar „vedea” astăzi perfect pe eroul lui Wells, datorită pur şi simplu temperaturii emanate de corpul său. Şi pentru că am fost cam brutal cu bătrânul Verne în această postfaţă, voi încerca să-mi răscumpăr vina amintind că, depăşit sau nu în anumite privinţe, el este cel care a spus, acum aproape un secol: „Tot ceea ce poate să-şi imagineze un om, alţii vor fi în stare să înfăptuiască“.

ION HOBANA

CUPRINS :

Fantastic Club

Lei 3

ÎN ACEEAŞI COLECŢIE

au mai apărut:

MIRON SCOROBETE:
Femeia venită de sus

RADU NOR:
Mister în zece ipostaze

* * *
Repauzatul inspector Narbon acţionează

Sub tipar:

VLADIMIR SAVCENKO:
Uluitoarea descoperire a lui V.V. Krivoşein